

Nr. 2

Zitting van donderdag 29 februari 2024

Voorzitter: mevrouw R.W.J. Melissant-Briene, burgemeester.

Aanwezig zijn de leden: mevrouw W. Alba Heijdenrijk, de heren P. van Andel, B.C.S. Bahlmann, A. Boutachkourt, D.R.E. van Gammeren en J.P. van der Geest, de dames P. de Groot en E.W.H. Hamann, de heren A.C. van Houwelingen, J. Klein, A. Koçak, A. Krol en P.J. Kuijten, mevrouw G. Metz, de heren J.C. Oostrum en M. de Pagter, mevrouw L.P.W. Pellikaan, de heren J. Roeland, N. van Santen, P.C.J. Schefferlie, I. Tekir en D. van Veen en de dames M. Veldheer-Vink en T. van 't Westende-de Bijl.

Griffier: de heer H. Sepers.

Tevens aanwezig de heer M. de Boer, de dames E.L. Dansen, A. Mager en M.J. Molengraaf en de heer F. Polatli (wethouders), alsmede mevrouw H. Kromkamp (gemeentesecretaris).

Afwezig met kennisgeving de heer C. van Willigen.

*

1. Opening (19.30)	2
2. Ingekomen stukken	2
3. Vaststellen agenda.....	2
4. Installatie raadslid de heer J. Roeland en afscheid mevrouw Loderus	3
5. Notulen voorgaande raadsvergaderingen en parallelsessies	5
6. Vragenuurtje raadsleden, informatie vanuit college	5
7. Hamerstukken	7
7.a Benoeming leden agendacommissie (2024-766579)	7
7.b. Benoeming lid werkgeverscommissie (2024-766577).....	8
7.c Benoeming lid geloofsbrievencommissie (2024-766580)	8
8.a Zienswijze 1e begrotingswijziging 2024 Omgevingsdienst ZHZ (2024-898401).....	8
8.b Zienswijze wijziging Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio ZHZ (2024-898262)	8
8.c Beleid kabels en leidingen (2024-899887).....	8
9. Besprekstukken	8
9.a Vaststellen verordening toeristenbelasting Gorinchem 2024 (2024-891917).....	8
9.b Variantenkeuze toekomstperspectief De Nieuwe Doelen (2024-897142).....	15
10. Overzicht begrotingswijzigingen februari 2024 (2024-903130).....	59
11. Motie vreemd aan de orde van de dag.	59
12. Sluiting.....	60

*

1. Opening (19.30)

De voorzitter: Goedenavond dames en heren, leden van de raad, goed u allen weer te zien op deze bijzondere dag in dit schrikkeljaar. Ook van harte welkom het college, ambtenaren, al degenen die verder op de publieke tribune zitten, natuurlijk ook degenen die thuis aanwezig zijn van harte welkom en in het bijzonder, dat weet ik, want hij heeft mij een appje gestuurd, de heer Van Willigen van Democraten Gorinchem, die niet aanwezig kan zijn, maar met zeer veel belangstelling vanuit huis meekijkt. We wensen hem nogmaals vanaf deze plek een voorspoedig herstel toe.

Bij u op de tafel vindt u een vestinggebakje en dat zal de leden van de raad niet verbazen, want ik had aangegeven dat het, nu we als gemeenteraad bijeen zijn, wel fijn is om te vieren dat we een Regiodeal hebben binnengehaald van maar liefst 25 miljoen. Deze week hebben we ook een toostmoment gehad met het bedrijfsleven met de onderwijsinstellingen en uiteraard ook de verschillende gemeenten in Dordrecht. Het is goed om ook hier nog eens even te benadrukken dat we met elkaar een mooie deal hebben binnengehaald. De komende tijd gaan de nodige gesprekken plaatsvinden. We hebben een paar dealmakers, zoals dat heet, vanuit het ministerie van Binnenlandse Zaken toegewezen gekregen, en dan hoop ik dat we zo rond de zomervakantie een heel eind komen om met elkaar verdere afspraken te maken. Uiteraard zult u daarover geïnformeerd worden.

De heer Foppen van de SP is inmiddels al vertrokken. Ik wil ook vanaf deze plek nog hartelijk dankzeggen voor zijn grote inzet en betrokkenheid. We kennen hem natuurlijk als raadslid, maar ook als fractieassistent heeft hij een goede bijdrage geleverd, tenminste: dat hoorde ik altijd, dus dat zal zeker zo zijn, hem ook enigszins kennende. De raad zal via een RIB verder geïnformeerd worden. Voorts wil ik u nog melden dat wethouder Dansen vanwege mantelzorg in de loop van de avond de vergadering zal verlaten.

2. Ingekomen stukken

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt conform de door de agendacommissie voorgestelde wijze van afdoening besloten.

3. Vaststellen agenda

De voorzitter: Ik kijk even rond of er nog agendapunten zijn die toegevoegd moeten worden.

De heer Van Houwelingen: Voorzitter. Als SP willen wij graag een motie vreemd aan de orde van de dag indienen.

De voorzitter: Daartoe krijgt u aan het einde van de vergadering de gelegenheid, maar als het erg laat wordt, zullen we nader bezien hoe we daarmee omgaan.

Van verschillende zijden is het verzoek binnengekomen om het raadsvoorstel over De Nieuwe Doelen als bespreekstuk te agenderen. De afgelopen dagen heb ik al het nodige voorbij zien komen en het lijkt me dan ook prima om er een bespreekstuk van te maken.

De agenda wordt aldus gewijzigd vastgesteld.

4. Installatie raadslid de heer J. Roeland en afscheid mevrouw Loderus

De voorzitter: We vervolgen met het afscheid van mevrouw Loderus als raadslid en vervolgens de installatie van een nieuw raadslid.

Beste mevrouw Loderus, Willemijn. Nog niet eens zo heel lang geleden ben jij in Gorinchem komen wonen, aan het eind van de vorige raadsperiode, en toen ik op kraambezoek was heb ik het een en ander gehoord over hoe het allemaal is gegaan: dat je op een gegeven moment toch geïnteresseerd raakte in de lokale politiek en dat je je hebt aangesloten bij de fractie Stadsbelang. We hebben gezien dat jouw interesses liggen op het gebied van het sociaal domein, welzijn, daar heb je ook regelmatig het woord over gevoerd. Bij de gemeenteraadsverkiezingen van 2022 heb je een zetel in de raad gekregen. Ik heb gezien dat je met heel veel enthousiasme aan de slag bent gegaan en tegelijkertijd, en daar ben jij niet de enige in: het is ook wel een beetje een wonderlijke wereld natuurlijk hier in het stadhuis. Dan ben je opeens raadslid en ja, daar horen allerlei spelregels bij, wettelijke, niet-wettelijke, maar die we met elkaar bepalen, en dan denk je dat je alles weet, maar dan is er ook nog zoiets als informele spelregels, de mores. En als je die overtreedt, ja, dan krijg je toch ook wel weer allerlei reacties. Je hebt ook in de agendacommissie gezeten. Dat is ook wel een club waar heel veel formele en informele regels op een of andere manier tot uitdrukking komen, en dan zag ik jou af en toe zo zitten en dacht ik: ja, het is inderdaad ook wel een wondere wereld waar je in terecht bent gekomen. Tegelijkertijd vond ik het ook wel heel mooi, en dat geldt niet alleen voor jou, maar ook voor andere nieuwe leden van de raad, dat, als je je openstelt voor de frisse blik van de ander, je soms ook wel eens denkt: ja, waarom doen wij dit eigenlijk zo? Daar heb ik in ieder geval als voorzitter van de raad, als burgemeester, ook best wel weer veel van geleerd en daar wil ik je in ieder geval ook vanaf deze plek van harte dank voor zeggen. Tegelijkertijd ook complimenten aan jou, maar dat geldt eigenlijk voor alle nieuwe raadsleden: het is ook wel heel bijzonder hoe mensen al heel snel een plekje weten te vinden in deze raad, in het totaal van het openbaar bestuur. Tegelijkertijd is het zo, dat als je dan in zo'n nieuwe omgeving terechtkomt, het best heel veel tijd en energie kost om je dat allemaal eigen te maken. Tegelijkertijd hebben we gezien dat je in je privéleven ook de nodige ontwikkelingen hebt meegemaakt. Je bent getrouwd en je hebt een prachtig kindje gekregen waar je samen met je man ongelooflijk blij mee bent. Ik heb dat ook mogen zien toen ik op kraambezoek was. Je hebt tijdelijk een adempauze genomen en na je zwangerschapsverlof en bevallingsverlof ben je weer aan het werk gegaan, maar uiteindelijk heb je toch geconcludeerd dat allemaal bij elkaar wel heel erg veel is en daarom heb je besloten de politiek te verlaten. Daar hebben we natuurlijk alle begrip voor. Ik wil je als voorzitter van de raad van harte dankzeggen voor je inzet en voor je betrokkenheid. Ik wil je alle goeds toewensen voor de toekomst, en, ach, je bent nog heel erg jong, dus wie weet over enkele jaren tot ziens. Dank je wel. *(Applaus)*

Het woord is aan de fractievoorzitter van Stadsbelang, de heer Klein.

De heer Klein: Voorzitter, bedankt. Wat begon als een kennismaking om mogelijk in te stappen bij Stadsbelang als fractieassistent, resulteerde inderdaad, zoals de burgemeester net al zei, na de verkiezing ineens al in een volwaardig lidmaatschap van de raad en van de fractie van Stadsbelang. Daar waren we sowieso natuurlijk heel blij mee. Je begon als mevrouw Paans en al snel mochten we je omdopen tot mevrouw Loderus. Een leven in

ontwikkeling, bedacht ik, want niet lang daarna kregen we ook nog het goede nieuws te horen dat je in verwachting was, zoals we inmiddels weten van een prachtige zoon, Otis. Zoals ik al zei, een leven in ontwikkeling, een ontwikkeling die nogal een impact heeft op je leven. Zoals wel meer mensen hier in de raad weten, is het niet altijd even makkelijk. Daarom hebben we, zoals de burgemeester zojuist al zei, alle begrip voor de keuze die je op dit moment maakt om in ieder geval de focus ergens anders te leggen. Daarnaast wil ik je enorm bedanken voor de bijdragen die je hebt geleverd in de afgelopen periode dat je wel erbij was. Het was in ieder geval meermaals prettig om in ons bonte gezelschap, en daar val ik zelf ook zeker onder, van tijd tot tijd een nuchtere stem te hebben en inbreng daarin, een stem die toch ook wel hier en daar zorgt voor wat extra balans en waar nodig een heldere reflectie op de situatie, dus in ieder geval daarvoor mijn dank.

Voor je opvolger, de heer Roeland, zal het de derde keer niet heel veel verschil gaan maken. Voorafgaande aan deze periode heb ik ook uitgebreid gesproken met de heer Roeland. Dat was eigenlijk vrij duidelijk. Fractieassistent punt. Vanuit die rol de jonkies wegwijzen maken en de boel een beetje op gang brengen om daarmee jezelf wat meer ruimte te geven voor je pensioen en daarvan te gaan genieten door bijvoorbeeld samen met je vrouw op pad te gaan met de caravan door het land, of misschien wel verder. De realiteit is echter dat je inmiddels al twee keer de vervanger bent geweest voor Willemijn en nu bereid bent om dit tot het einde van de periode te gaan doen. Sorry, mevrouw Roeland, maar ook bedankt: bedankt dat we nog wat langer mogen bouwen op de kennis en kunde van de heer Roeland, tenminste als dat ook mag zo meteen van de geloofsbrievencommissie.

Tot slot, nogmaals, Willemijn enorm bedankt en ik zou je namens Stadsbelang graag een bloemetje willen aanbieden. *(Applaus)*

De voorzitter: Het woord is aan mevrouw Loderus.

Mevrouw Loderus: Bedankt voorzitter. Ik had gehoopt dat dit niet de laatste keer zou zijn dat ik hier zou staan, maar toch is het zo. Heel graag had ik mij langer ingezet voor de politiek en voor de inwoners van de stad, maar het is gebleken dat de combinatie van een jong kind, een baan, niet naast de deur, én politiek erbij toch wel erg veel van het goede is. Wie weet, komt er een moment dat het wel weer mogelijk is en dat hier wel weer ruimte voor is. Respect ook aan degenen die het wel kunnen combineren, kinderen, een baan en politiek, al is de energie en de gezondheid die je hiervoor krijgt natuurlijk niet vanzelfsprekend.

Nu rest mij om u te bedanken. Dank, voorzitter, dank gemeenteraad, dank griffie, dank aan ieder ander in dit huis. Dank inwoners van de stad voor de ontmoetingen, de gesprekken, de hulpvaardigheid. Ik heb veel mogen leren en ik ga het missen. Ik wens een ieder het allerbeste toe.

Dank u wel. *(Applaus)*

De voorzitter: Door het vertrek van mevrouw Loderus is een vacature in de raad ontstaan. De heer Roeland heeft aangegeven een benoeming als raadslid te aanvaarden en de verklaring en de belofte te willen afleggen. Voorafgaande aan deze raadsvergadering is de commissie tot onderzoek van de geloofsbrieven in een besloten bijeenkomst onder leiding van de adjunct-griffier de heer Vink bij elkaar gekomen. De commissie bestaat op

dit moment nog uit de heer Schefferlie, voorzitter, en de heer Koçak, lid. Het woord is aan de heer Koçak om advies over de geloofsbrieven uit te brengen aan de raad.

De heer Koçak: Dank u wel, mevrouw de voorzitter. De commissie uit de raad adviseert de raad de heer Jean Jacques Roeland, geboren 2 april 1952 te Gorinchem, wonende te Gorinchem, te benoemen als raadslid van de gemeente Gorinchem. De heer Roeland voldoet aan alle in de Gemeentewet gestelde eisen. De commissie baseert zich daarbij op de geloofsbrieven en de daarbij behorende stukken die hij heeft ingediend.

Dank u wel.

De voorzitter: De commissie voor de geloofsbrieven adviseert positief over toelating tot de gemeenteraad. Ik stel u voor daarmee in te stemmen. Dat is het geval. Aldus besloten. Dan gaan we nu over tot de beëdiging door het afleggen van de belofte. Ik verzoek voor zoveel mogelijk iedereen in deze zaal te gaan staan en ik nodig de heer Roeland uit naar voren te komen.

De heer Roeland legt hierop in handen van de voorzitter de bij de wet vereiste verklaring en belofte af.

De voorzitter: Van harte gefeliciteerd. *(Applaus)*

Ik schors nu voor een minuut of zeven de vergadering, zodat u afscheid kunt nemen van mevrouw Loderus en de heer Roeland kunt feliciteren (19.50 uur).

Schorsing

De voorzitter: De vergadering is heropend (19.58 uur).

5. Notulen voorgaande raadsvergaderingen en parallelsessies

De notulen van de raadsvergaderingen van 19 december 2023 en 25 januari 2024, alsmede de verslagen van de parallelsessies 20240208 I&O Flexwoningen, 20240208 I&O B&A Plan van aanpak kindermishandeling, 20240201 B&A De Nieuwe Doelen, 20240201 B&A Invoering en Verordening toeristenbelasting, 20240201 I&O ISB stand van zaken en kaders nieuw beleid, 20240118 I&O Invoering en Verordening toeristenbelasting, 20240111 I&O De Nieuwe Doelen en 20240111 I&O Pedagogisch Educatief Systeem, worden zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming ongewijzigd vastgesteld.

6. Vragenuurtje raadsleden, informatie vanuit college

De voorzitter: Dames en heren. Iedereen zal hebben gemerkt dat we een nieuw reglement van orde hebben. Vroeger was het zo dat de laatste termijn van indiening van vragen maandag middernacht was, maar dat is verplaatst naar negen uur op dinsdagochtend, voorafgaand aan de vergadering. Ik attendeer u er ook nog even op dat de vragensteller naar aanleiding van de beantwoording nog een of enkele korte vervolgvragen of verduidelijkingsvragen kan stellen, maar anderen niet, en er kunnen ook geen interrupties zijn.

Vanuit de PvdA-fractie zijn mondelinge vragen gekomen. De heer Oostrum zal daarover het woord voeren. Het onderwerp is tiny houses. De heer Oostrum heeft het woord.

De heer Oostrum: Dank u wel, voorzitter. Op 13 september stelde onze fractie schriftelijke vragen over de situatie van de tiny houses aan de Waaldijk in Dalem, en dat was omdat de Rechtbank Rotterdam de door de gemeente verleende vergunningen, met name de koepelvergunning, heeft vernietigd, zodat de bewoners daar illegaal zouden wonen. De fractie van de Partij van de Arbeid heeft met deze vragen bovendien aangedrongen op het zo spoedig mogelijk alsnog legaliseren van de situatie van de tiny houses en hun bewoners. Uw college heeft daar op 3 oktober 2023 op gereageerd met de mededeling dat u heeft besloten over te gaan tot herstel van het door de rechtbank geconstateerde gebrek. Daar waren we blij om, het doet ook het meest recht aan de aanvraag van de omgevingsvergunning en ook aan het bestuurlijk ingenomen standpunt destijds ten aanzien van deze ruimtelijke ontwikkeling. Daartoe zou een onafhankelijk landschapsdeskundige of stedenbouwkundige worden gevraagd om te komen met een deskundig onderzoek naar de toelaatbaarheid van het project in relatie tot de genoemde waarde in de omgevingsvergunning. Dat heb ik letterlijk uit uw antwoord. Inmiddels zijn we een halfjaar verder na de uitspraak van de rechtbank en wij en de bewoners van de tiny houses aan de Waaldijk wachten nog altijd op legalisering van de situatie. Kunt u ons aangeven wat nu de huidige stand van zaken is, hoe lang de bewoners naar uw verwachting nog moeten wachten op duidelijkheid omtrent legalisering en kunt u ook het proces schetsen dat nog moet worden doorlopen alvorens die duidelijkheid bestaat? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Vanuit het college zal wethouder Dansen antwoorden.

Wethouder mevrouw Dansen: Dank u wel, voorzitter. Ik zie dat meneer Oostrum en ik allebei ‘old school’ zijn vanavond met de papiertjes. Ik ga een poging doen om u te beantwoorden. Ik doe in één keer het geheel, en dan hopen we dat dat gaat lukken.

De rechtbank heeft vorig jaar de omgevingsvergunning vernietigd, zoals u al zei, in verband met een motiveringsgebrek zoals dat heet. Dat motiveringsgebrek had betrekking op de vraag hoe het initiatief zich verhoudt tot de provinciale verordening en ook de beoordeling van het aspect landschap. Op die punten was een verbeterde motivering nodig volgens de rechtbank. Gelet daarop, hebben wij opdracht gegeven aan een onafhankelijke deskundige – u gaf het al aan –, in dit geval stedenbouwkundig adviesbureau SRO, voor het uitbrengen van een stedenbouwkundig en landschappelijk advies over de komst van de tiny houses, en dit natuurlijk om het motiveringsgebrek te herstellen. Aan het verlenen van deze opdracht is uitvoerig overleg vooraf gegaan met de initiatiefnemers van de vernietigde vergunning, met de provincie, met de huisadvocaat en met een vertegenwoordiger van de bewoners van de tiny houses. Zodra de adviesrapportage is ontvangen, zal deze aan de provincie worden voorgelegd, die de rapportage zal beoordelen. Die eindrapportage wordt overigens elk moment verwacht. Wanneer de provincie instemt met het advies, en dat is eigenlijk wel een beetje de verwachting, zal het initiatief opnieuw aan de gemeenteraad worden voorgelegd. Als alles meezit, kunnen we dit in april aan de raad voorleggen.

De gemeenteraad zal opnieuw moeten uitspreken of hij in principe bereid is om een verklaring van geen bedenkingen af te geven, want voor de eerdere vergunning was ook een verklaring van geen bedenkingen afgegeven. Vervolgens kan een herstelbesluit voor de vernietigde vergunning worden voorbereid door een ontwerpverklaring van geen

bedenkingen en een ontwerp-omgevingsvergunning ter inzage te leggen. Dat is zes weken en dus komen er na april zes weken bij. Ja, het is de enige manier waarop ik het kan doen, vrees ik. Na die periode van terinzagelegging kan de vergunning worden verleend conform de ontwerpbesluiten, als er geen reacties zijn ingediend. Ik kan natuurlijk niet in een glazen bol kijken, maar de mogelijkheid is dat er reacties worden ingediend. Als er wel reacties tegen de ontwerpbesluiten worden ontvangen, moeten die worden beoordeeld en dan gaat het wat langer duren. In dit geval moet de gemeenteraad een definitief besluit nemen over het afgeven van de verklaring van geen bedenkingen na kennisneming van de ingebrachte reacties en de beoordeling daarvan. Tegen het herstelbesluit staan daarna de gebruikelijke rechtsmiddelen open, te beginnen met een rechtstreeks beroep bij de rechtbank. De vernietigde vergunning regelde het afwijkend gebruik voor de tiny houses. Onderdeel van de vernietigde vergunning was voor wat betreft de activiteit bouwen slechts één tiny house. Dat betekent dat deze er nu als enige staat zonder vergunning. Voor de overige tiny houses, dat zijn er op het moment zeven van de tien, is een afzonderlijke omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen verleend. Die afzonderlijke vergunningen zijn nog in werking; die zijn niet vernietigd. Wel is daartegen bezwaar ingediend, maar op die bezwaren is nog niet beslist. Als de adviesrapportage van SRO is ontvangen en geaccordeerd is door de provincie, ontstaat er een beeld van het nog te doorlopen tijdpad. Wij zijn voornemens om op dat moment te communiceren met betrokken partijen over het tijdpad voor het herstelbesluit van de vernietigde vergunning en het vervolg van de bezwaren tegen de afzonderlijke vergunningen. In een bijeenkomst van 30 januari zijn de bewoners van de tiny houses en de initiatiefnemer van de vernietigde vergunning volledig geïnformeerd over de vraag hoe het herstelbesluit wordt voorbereid. En als u nou nog enig idee wilt hebben hoe lang dat nog kan duren: als er niets gebeurt, zou dat in juni misschien zo kunnen zijn. Als er bezwaren ingediend worden, moet u toch gauw denken aan na het reces, september/oktober. Dat is wat ik erover kan zeggen, vrees ik.

De heer Oostrum: Dank u wel. Ik reken op bestuurlijke continuïteit in dezen en dat u er als college en wij als raad alles aan zullen doen om dit zo glad mogelijk te laten verlopen voor de bewoners van die tiny houses en dat wij ons waar mogelijk zullen blijven inzetten om dat te legaliseren.

Dank u wel.

Wethouder mevrouw Dansen: Wij doen dat zo snel mogelijk, en dat is het proces dat ik u net voorlegde, vrees ik.

De voorzitter: Dank u wel. Andere aanmeldingen heeft het college niet ontvangen, zodat we door kunnen gaan naar de hamerstukken.

7. Hamerstukken

7.a Benoeming leden agendacommissie ([2024-766579](#))

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt conform het voorstel van burgemeester en wethouders besloten.

7b. Benoeming lid werkgeverscommissie ([2024-766577](#))

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt conform het voorstel van burgemeester en wethouders besloten.

7.c Benoeming lid geloofsbrievencommissie ([2024-766580](#))

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt conform het voorstel van burgemeester en wethouders besloten.

8.a Zienswijze 1e begrotingswijziging 2024 Omgevingsdienst ZHZ ([2024-898401](#))

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt conform het voorstel van burgemeester en wethouders besloten.

8.b Zienswijze wijziging Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio ZHZ ([2024-898262](#))

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt conform het voorstel van burgemeester en wethouders besloten.

8.c Beleid kabels en leidingen ([2024-899887](#))

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt conform het voorstel van burgemeester en wethouders besloten.

9. Besprekstukken

9.a Vaststellen verordening toeristenbelasting Gorinchem 2024 ([2024-891917](#))

De voorzitter: Het woord is allereerst aan de heer Kuijten van het CDA.

De heer Kuijten: Dank u wel, voorzitter. Geachte leden van de raad en college. De voorliggende verordening toeristenbelasting vinden wij als CDA een welkom instrument in het kader van de verordeningen en regelingen voor de gemeente. In B&A heb ik er vragen over gesteld, ten eerste over de binnenvaarders. Daarop is antwoord gekomen vanuit het college en daar dank ik u heel hartelijk voor. Dat is helder en duidelijk. Alleen de beantwoording van vraag 7 aan de watersportvereniging roept wat twijfel op omtrent de hele constructie. Ik weet dat de verordening voorgaat, dat is helder en clear, maar ik zou die twijfel toch graag weggenomen willen zien, ook voor de ontvangers. Er staat duidelijk in dat binnenvaarders wel vallen onder de verordening toeristenbelasting die u in artikel 2 uitsluit.

Ten tweede. CDA, hoeksteen van de samenleving, gezinspartij. Ik zie al mensen beginnen te lachen; dat vind ik heel prettig en goed. Wij als CDA vinden dat de kinderen tot en met de legitimatieplicht vrijgesteld moeten worden van toeristenbelasting. En waarom? Gorinchem en omgeving zijn een heel historische stad en een historische omgeving met heel veel educatieve waarde, waar scholen, mensen met grote gezinnen best wel, zeg maar, een tijd attractief kunnen verblijven, ook tijdens vakanties. Ik denk dat het voor de grotere gezinnen, of misschien ook wel de kleinere, een hele aderlating is als ze dan voor ieder kind ook een bijdrage toeristenbelasting moeten betalen. Hoe schoon zou het niet zijn om die kinderen in deze educatieve regio, in deze fijne binnenstad, de mooiste

binnenstad van Nederland, zeg maar een welkome ontvangst te geven, zodat ze kunnen leren, verteren en vertoeven? Dat is eigenlijk onze motivatie om de kinderen absoluut vrijstelling te verlenen tot aan de legitimatieplicht van toeristenbelasting.
Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: U dient nu ook een amendement daartoe in?

De heer Kuijten: Dat zal ik eventueel doen als ik het antwoord van de portefeuillehouder heb ontvangen. Afhankelijk daarvan gaan mijn collega en ik kijken wat we doen.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van Houwelingen, SP.

De heer Van Houwelingen: Dank u wel, voorzitter. De afgelopen jaren is er veel geïnvesteerd om Gorinchem goed op de kaart te zetten, en dat mensen Gorinchem beter weten te vinden is wel duidelijk. Niet voor niets is er nu een groot hotel gebouwd en er komen ook veel meer cruiseschepen hier aan. Dat Gorinchem zo aantrekkelijk is, wordt mede mogelijk gemaakt door de investeringen die de Gorcumers betalen. De SP-Gorinchem wil deze lasten eerlijker verdelen. Daarom zijn wij voor een toeristenbelasting. En waarom? De gemeente Gorinchem kan nu alleen sturen op de lasten van de inwoners van de stad, door deze wel of niet te verhogen, de rioolheffing, de afvalstoffenheffing de OZB, en vaak is dat elk jaar weer wat meer voor een huishouden, terwijl we een stad willen zijn waar zowel inwoners als toeristen kunnen genieten van al het moois dat onze stad te bieden heeft en onze stad haar unieke karakter behoudt. Het is dus tijd om dan ook de lasten eerlijker te verdelen en een bijdrage te vragen van de mensen die het misschien niet eens missen. Toeristen willen best bijdragen aan een mooie stad die ze bezoeken en we mogen best een bijdrage vragen voor bijvoorbeeld zakelijke overnachtingen. Door het invoeren van de toeristenbelasting komen we een stap dichterbij. De extra inkomsten van de toeristenbelasting komen dan ten goede aan de stad. De SP had in het begin een voorkeur voor een verblijfsbelasting vanwege de arbeidsmigranten die niet staan ingeschreven, maar de beantwoording van de wethouder tijdens de B&A gaf aan dat deze groep op een andere wijze later dit jaar nog terugkomt, en dat vinden wij voldoende. Wel heb ik nog twee nieuwe vragen aan de wethouder. De eerste is vanuit een voorbeeld dat bij andere gemeentes werkelijk is gebeurd. Daar hebben bij verschillende campings en hotels mensen gelogeerd die binnen de eigen gemeentegrenzen wonen. Dat kan gebeuren wanneer je thuis een flinke ruzie hebt, of je snurkt wat harder, maar hen deze belasting laten betalen mag niet. Dat is ook duidelijk in de verordening, dat staat er gewoon goed in: alleen niet-ingezetenen betalen toeristenbelasting. Mijn verzoek is om dit goed onder de aandacht te brengen bij de ondernemers, want het voorbeeld laat zien dat een foutje zomaar gemaakt is.

De tweede vraag. We starten nu met een eenvoudige opzet van de toeristenbelasting: voor iedereen hetzelfde, zonder grote administratieve rompslomp. Dat is belangrijk voor een zeer goede start, maar uiteindelijk is het gestart en komt er een evaluatie, en onder andere uit het amendement dat de heer Kuijten al heeft laten doorschemeren, maar nog niet heeft ingediend, en wat er allemaal tijdens de B&A is langsgekomen is wel gebleken dat er op den duur meer maatwerk nodig is. Met deze evaluatie zou ik ook graag zien of een progressieve toeristenbelasting haalbaar en wenselijk is, zodat we de toeristenbelasting nog eerlijker kunnen maken door een percentage in plaats van een vast bedrag. Een vast

bedrag is verhoudingsgewijs een groter deel voor de prijs van een overnachting bij een goedkopere kamer dan bij een duurdere en wij zien op den duur liever bezoekers met een duurdere overnachting ook meer belasting betalen, zodat de toeristen met meer geld dan ook een extra solidaire bijdrage kunnen leveren, en het is ook wat eerlijker voor de goedkopere accommodaties. Ofwel even kort: nu nog niet invoeren, eerst de eenvoudige versie, maar we horen graag hoe het college hierover denkt.

Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Bahlmann, Gorcum Actief.

De heer Bahlmann: Dank u wel. Goedenavond, voorzitter, leden van de raad en college, aanwezigen thuis en in de zaal. In de B&A van 1 februari jl. hebben wij al aangegeven dat het wat de lokale gezinspartij Gorcum Actief betreft, een hamerstuk is. Gorcum Actief heeft jarenlang het idee voor de toeristenbelasting geopperd. Stoppen met de hondenbelasting, starten met de toeristenbelasting is uiteindelijk in het coalitieakkoord opgenomen en ziehier de uitkomst. Wij zijn er blij mee.

Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan de heer Van Veen, Stadsbelang.

De heer Van Veen: Dank u wel, voorzitter. Ook ik ben van de oude school zoals u ziet. Het zal waarschijnlijk met de leeftijd te maken hebben.

Voorzitter. Blij verrast was ik met de gewonnen prijs tijdens het raadsdiner voor de meest bijzondere raadsuitspraak. Dus u begrijpt dat er een bepaalde druk op mijn schouders rust. Bij het opstaan zag ik raadslid Hamann al ondeugend en knipogend naar me kijken, maar ik zal haar helaas moeten teleurstellen: het was de microfoon die in mijn broekzak zat. Nu zie ik raadslid Alba al denken van: er zat toch ook een hele grote standaard bij? Dat klopt, maar hoe zou raadslid Hamann dan gereageerd hebben, als dat ding er ook nog was bij gezet? Dus we zullen het nooit weten.

Voorzitter. Toen ik twee jaar geleden campagne aan het voeren was, kwam er een Gorcumer naar me toe en vroeg: geef mij eens één reden waarom ik op u moet stemmen? Ik zei: nou, omdat we de hondenbelasting gaan afschaffen. De man zei: ja, maar ik heb helemaal geen hond. Toen zei ik: nou, dan krijgt u van mij een hond! Voorzitter, aan die afspraak hebben we ons gehouden: de hondenbelasting is afgeschaft. Maar zoals ook in het coalitieakkoord stond, hebben we nu een andere belasting: de toeristenbelasting. Deze willen we invoeren op 1 juni aanstaande, met dank aan het college en de ambtelijke organisatie voor de energie die men in het raadsvoorstel heeft gestoken om, zoals afgesproken, op 1 juni aanstaande als een van de weinige gemeenten die die belasting niet hebben, die toeristenbelasting alsnog in te voeren. Tijdens de B&A hebben we een goed en constructief debat gevoerd. Dat mag ook wel eens gezegd worden. We zetten in op een fiks bedrag van € 2. Wij zijn niet voor een progressief stelsel. Met het progressief belastingstelsel heb ik al moeite, laat staan een progressief toeristenbelastingstelsel. We zetten in op een fiks bedrag van € 2 per nacht en hebben daarvoor als referentiekader de bedragen in de ons omliggende gemeenten genomen. Daarmee zitten we ook nog eens onder het landelijk gemiddelde. Een prima bedrag, zou ik zeggen, en dat vonden de meeste partijen ook. Tijdens de B&A deed ik nog een oproep aan alle partijen om geen amendement in te dienen voor uitzonderingsgroepen. Er staan namelijk al een aantal

uitzonderingsgroepen in. Laten we het niet onnodig ingewikkeld maken. Laten we het nou eens een jaar aanzien, om vervolgens te gaan evalueren. Als dan blijkt dat het toch ten koste gaat van het aantal boekingen, laten we dan gezamenlijk gaan kijken welke doelgroep daadwerkelijk hinder ondervindt van deze belasting.

Ons nieuwe raadslid, de heer Kuijten van het CDA, dacht zo iets van: ik ben niet voor niets raadslid geworden, maar vanuit de gedachte van het CDA als gezinspartij, en dat snap ik volkomen. De heer Kuijten heeft toch de moeite genomen om 's avonds zo'n amendement te tikken. Ik zie het al helemaal voor me: de heer Kuijten is 's avonds aan het tikken, mevrouw Kuijten is al drie keer in de nacht naar beneden gelopen om te vragen waar Paul blijft, want ja, ook mevrouw Kuijten slaapt nu naast een raadslid in bed en daar wil je dan ook de vruchten van plukken. Daarom vind ik dat naast de eerder genoemde argumenten, prima bedrag, niet onnodig ingewikkeld, dan ook de moeite moet worden genomen om het voorbeeld van de heer Kuijten in het raadsvoorstel uit te zoeken wat betreft de gezinnen. Het CDA wil een uitzondering voor de toeristenbelasting voor kinderen tot 14 jaar, want als een gezin met vier kinderen vijf nachten in Gorinchem wil overnachten, kost dat aan toeristenbelasting zes keer vijf keer twee is € 60. Helemaal eens met het CDA dat € 60 een groot bedrag kan zijn. Echter, als je met zes personen vijf nachten wilt gaan overnachten in bijvoorbeeld het nieuwe Van der Valkhotel, moet je een familiesuite voor vier personen en een tweepersoonskamer voor twee personen boeken. Dat is $209 + 109 = 318 \times 5 = € 1.590$. Inclusief de toeristenbelasting is dat € 1.650, en als we kinderen tot 14 jaar uitsluiten van toeristenbelasting, kost de vakantie € 1.610. Als je alleen al kijkt naar de overnachtingskosten, is het goedkoper om vanuit Friesland vijf keer op en neer te rijden dan hier te verblijven. Als je er dus voor kiest om hier vijf dagen te overnachten, maakt het mijns inziens niet uit of je € 1.610 kwijt bent of € 1.650. Ik denk dat die € 40 geen reden is om dan niet te kiezen voor een overnachting. We zullen daarom, hoe hoog ik de heer Kuijten ook heb zitten, het amendement niet steunen, mocht het zover komen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van het Westende-de Bijl, VVD.

Mevrouw Van 't Westende-de Bijl: Voorzitter, dank u wel. Na zo'n betoog kan ik eigenlijk niet zoveel meer vertellen, maar laat ik vooropstellen dat wij positief tegenover het voorliggende raadsvoorstel staan. De invoering van toeristenbelasting past naar ons idee ook bij onze stad en een gemeente die zich inzet om bezoekers naar de vestingstad te trekken. Tijdens de B&A-sessie heeft ook de VVD zich geprofileerd als een gezinspartij. Ook wij hebben vragen gesteld en overwogen om een uitzonderingspositie te vragen voor jonge kinderen, maar op basis van de antwoorden die de wethouder heeft gegeven, is onze conclusie geweest dat het eigenlijk alleen maar leidt tot administratieve rompslomp. Daarom willen wij geen uitzondering creëren. Kortom, er ligt een voorstel waarmee wij kunnen instemmen.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Oostrum, PvdA.

De heer Oostrum: Dank u wel, voorzitter. Een ander geluid. Wij hebben bij de behandeling van de begroting voor 2024 al vraagtekens gezet bij het voornemen om toeristenbelasting in Gorinchem in te voeren en wij vroegen ons toen al af of we niet te veel extra werk neerleggen bij onze middenstand en bij de ambtelijke organisatie. Wegen

die extra inzet en kosten nou op tegen de baten?, was toen al onze vraag. Als ik nu kijk naar de motivering dat het ontvangen van toeristen extra werk met zich meebrengt, zoals het onderhoud en schoonhouden van wegen en straten, dan zeggen wij: dat zijn toch gemeentelijke taken en dat doen we voor onze eigen inwoners, ongeacht of we nu wel of geen toerisme hebben. En evenementen worden ook niet specifiek georganiseerd voor toeristen, en juist toeristenevenementen als de Botenbeurs en de Open-havendagen schaffen we af. Dat zien we toch als een tegenspraak. Citymarketing is juist bedoeld om toeristen aan te trekken, door de kwaliteiten van onze stad ook daarbuiten bekend te maken en te promoten. De kost gaat voor de baat uit, dus de argumentatie ‘waarom toeristenbelasting?’ is voor ons volstrekt onvoldoende.

Vervolgens is er nog de keuze aan welke doelgroepen we toeristenbelasting willen gaan opleggen. Uiteindelijk worden dat de personen die tegen betaling in Gorinchem overnachten: die gaan toeristenbelasting betalen, Maar de dagjesmensen, zoals bezoekers die met cruiseschepen even aankomen en weer weggaan, betalen niet en wij durven toch de stelling aan dat juist die toeristen de meeste rommel maken. De discussie over welk bedrag dan zou moeten worden geheven gaan we niet eens aan. De ervaring leert ons dat hotels en campings in ons land, en overigens ook elders in Europa, in het algemeen zelf bepalen welk bedrag ze in rekening brengen onder de titel toeristenbelasting of administratiekosten, en dat zijn vaak veel hogere bedragen dan de belasting die de gemeente oplegt.

Voorzitter, onze conclusie: laten we dit onzalige idee snel laten varen. Laten we ons weer richten op het goed profileren van onze stad als typisch Gorinchem, met leuke evenementen waar mensen ons al van kennen, zoals de Open-havendagen en de Botenbeurs. Laten we de toeristische ondernemers en onze eigen ambtelijke organisatie niet belasten met administratieve rompslomp om een paar euro te verdienen aan toeristen die we juist heel graag in onze stad willen ontvangen. Laten we die bezoekers koesteren en niet met een extra belasting per nacht opzadelen, terwijl de dagjesmensen gratis de mooiste vestingstad van Nederland bezoeken.

Voorzitter. Als wij de laatste gemeente zijn zonder toeristenbelasting, is het bovendien extra promotie voor Gorinchem.

Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer De Pagter, ChristenUnie/SGP.

De heer De Pagter: Dank u wel, voorzitter. Laat ik beginnen met de opmerking dat ook ChristenUnie/SGP een echte gezinspartij is, niet onbekend! In het debat over de toeristenbelasting was ik zelf voorzitter. Het raadsvoorstel zit goed in elkaar, er is goed over nagedacht en het is goed uitgewerkt, dus laten we niet verdere rompslomp creëren door doelgroepen uit te zonderen en extra administratieve lasten. Laten we dit nu gewoon invoeren en over een jaar evalueren en kijken waar we dan eventueel een uitzondering moeten maken. Dus wij stemmen in met het voorstel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Boutachkourt, Democraten Gorinchem.

De heer Boutachkourt: Dank u wel, voorzitter. Ik kan het niet laten: na het verhaal van de heer Van Veen vraag ik me toch af hij die hond cadeau heeft gedaan om die stem te ontvangen. Ik weet niet of dat dan weer mag, maar goed.

Democraten Gorinchem heeft eigenlijk altijd aangegeven dat de toeristenbelasting een goed instrument is als het meer oplevert dan de invoering kost. Dat ziet er nu ook zo uit en daarom zullen we ook voor dit raadsvoorstel stemmen. We hechten veel waarde aan de evaluatie. Ik hoorde al dat die over een jaar komt. Zo kunnen we ook zien of het instrument het juiste effect oplevert.

Afsluiten wil ik met de complimenten aan het college en de ambtelijke organisatie voor het stuk dat voorligt.

Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Tekir, D66 .

De heer Tekir: Voorzitter, dank u wel. De toeristenbelasting hing al even in de lucht. Ik denk dat we later vanavond al heel snel zullen merken dat alle inkomsten welkom zijn en dat ook de toeristenbelasting een welkom instrument is binnen onze gereedschapskist, het huishoudboekje van de gemeente Gorinchem. Aan de race van gezinspartijen ga ik me niet wagen, maar ik wil er wel iets over kwijt. Het is een hele sympathieke suggestie van collega Kuijten om daar een vrijstelling voor te regelen en mocht dat een amendement worden, dan vinden we het heel sympathiek dat dat een stap zou zijn in de richting van een kindvriendelijke gemeente. Tegelijkertijd deed het mij denken aan een interview onlangs in de NRC met Nathalie van Berkel, lid van de Raad van bestuur van het UWV, en Alexander Pechtholt, inmiddels directeur bij het CBR, zeg maar de vertegenwoordigers van de uitvoeringsbazen. Zij hielden een pleidooi voor eigenlijk een versimpeling van beleid, zo min mogelijk nieuwe regels, zo min mogelijk uitzonderingen, om de uitvoerbaarheid van de overheid niet complexer te maken dan die is. In dat kader is dit er misschien eentje dat we als laaghangend fruit kunnen meepikken, en zou ik zeggen: laten we naar de geest daarvan handelen en dergelijke uitzonderingen voorkomen, ondanks dat het heel sympathiek is, waarvoor dank.

De voorzitter: Dank u wel. Dan zal nu namens het college wethouder Mager een reactie geven.

Wethouder mevrouw Mager: Dank u wel, voorzitter, en dank u wel raad voor uw bijdragen, waarin ik een positieve houding meen te bespeuren.

De toeristenbelasting bestaat al sinds 1970 in ons land en inmiddels heeft 90% van de gemeenten die belasting ingevoerd – wij horen bij de 10% die dat nog niet heeft gedaan – met een gemiddeld bedrag van € 2,34 per persoon per nacht. Tel daarbij nog het gloedvolle betoog van de heer Van Veen, en dan denk ik dat we ongeveer wel weten hoe Gorinchem daarop meedraait. Vandaag ligt de verordening dus voor en daar gaan we over beslissen. Voordat we tot die verordening kwamen, is er een gedegen proces gelopen: er is geparticipeerd met de doelgroep, er zijn gesprekken gevoerd, er is gebruikgemaakt van de modelverordening en we hebben vragen beantwoord, ook schriftelijk; de omissie die u daarin hebt geconstateerd, zullen we herstellen – dank voor de tip, meneer Kuijten.

50 jaar geleden is de toeristenbelasting dus voor het eerst ingevoerd en u kunt wel nagaan dat die verordening er niet zomaar is. In de gevoerde gesprekken bleek met name dat de praktische uitvoerbaarheid bovenaan stond, erg belangrijk voor alle hoteliers om zo min mogelijk administratieve rompslomp te hebben, dus zo min mogelijk uitzonderingen. Op het moment dat je uitzonderingen gaat maken, wat betreft leeftijd bijvoorbeeld, brengt

dat een hogere administratieve last met zich mee voor de accommodatiehouders en ook voor de gemeente wat betreft de registratie, de aanslag en de handhaving. De modelverordening van de VNG voorziet ook niet in een vrijstelling voor kinderen, vandaar dat ook wij die niet hebben opgenomen –wij hebben die verordening nu eenmaal gevolgd –, maar ook omdat bij navraag in ons netwerk bleek dat vrijwel geen enkele gemeente gaat voor deze vrijstelling.

In de gesprekken met de accommodatiehouders is afgesproken – dat was ook een grote wens – om een evaluatiemoment op te nemen. Na de besluitvorming vanavond wordt de nulmeting onder alle deelnemers ook uitgevoerd. Ik heb vanavond enkele punten voorbij horen komen waarvan ik denk dat het goede punten zijn om in die nulmeting mee te nemen, en ook actief mee te nemen, dus niet denken van: nou ja, als ze er niet over beginnen, doen wij het ook niet. Nee, wij kunnen de leeftijdsgrens daarin meenemen – dat kan 5 jaar zijn, maar ook 14 jaar –, we kunnen de progressieve toeristenbelasting daarin meenemen en eventueel ook de vrijstelling voor lokale gasten, al is die eigenlijk al in de verordening duidelijk omschreven, maar het is altijd goed om daarop nog eventjes de aandacht te vestigen. Uiteraard gaan we op het moment dat we die evaluatie gaan uitvoeren met de punten die daaruit voortkomen aan de slag en eigenlijk gaan we het participatietraject dan weer opnieuw in. We gaan weer de mensen bij mekaar roepen en het gesprek aan, om te kijken hoe we de puntjes op de i kunnen zetten van de verordening waarover we vanavond graag zouden willen besluiten.

Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Ik kan mij voorstellen dat u behoefte heeft aan een tweede termijn, klopt dat? De heer Kuijten.

De heer Kuijten: Dank u wel, voorzitter. Na deze toezegging van de wethouder en enig onderling overleg hebben wij besloten het amendement niet in te dienen. Wij zien de evaluatie over een jaar met belangstelling tegemoet en ik hoop dat de criteria die de wethouder zojuist noemde dan beoordeeld zullen zijn en een plekje krijgen, waaronder ook vrijstellingen.

Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, ik kijk nog even rond. De heer Van Houwelingen.

De heer Van Houwelingen: Ik wil de wethouder bedanken voor de antwoorden. Het stemt ons tevreden dat in de evaluatie aandacht zal worden geschonken aan de leeftijd, de eigen inwoners, enz.

Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Oostrum.

De heer Oostrum: Dank u wel, voorzitter. Ik hoorde de wethouder zeggen dat wij bij de laatste 10% horen en ik benadruk nogmaals: als wij de laatste gemeente zijn die nog geen toeristenbelasting heft, is dat extra Gorinchem-promotie, en volgens mij zijn we daarop uit.

De voorzitter: Goed. Kan ik concluderen dat de raad met uitzondering van de PvdA-fractie kan instemmen met het raadsvoorstel? Dat is het geval. Dan is aldus besloten.

9.b Variantenkeuze toekomstperspectief De Nieuwe Doelen ([2024-897142](#))

De voorzitter: Dames en heren. Voor dit raadsvoorstel hebben zich de nodige sprekers aangemeld. Het woord is allereerst aan de heer Schefferlie van Democraten Gorinchem.

De heer Schefferlie: Voorzitter, dank u wel. Ik ga positief beginnen. Er is ook alle reden om positief te zijn, en dat komt misschien ook wel voort uit het fenomeen van de raadsagenda, waarbij ik vind dat we toch een klimaat krijgen waarin we meer met elkaar optrekken om te kijken waar de gemene deler ligt. Daarom is er ook waardering, zeg maar, voor de uitvoering die daarop is gevolgd door behalve een groot podium ook de eventuele combinatie met een bibliotheek te verkennen. De toch al complexe opgave is daardoor natuurlijk niet gemakkelijker geworden, maar het verdient gewoon waardering dat dat bekeken is. Wij gaan ook een heel stuk mee met wat allemaal is voorgelegd, alleen gaan we proberen om onze besluitvorming daarop net wat bij te sturen, om niet te hoge verwachtingen in de stad te wekken en ook de vrees die er in de stad is ten aanzien van de kleine theaters, weg te nemen.

Voorzitter. Kijken we naar de inhoud van het voorstel, dan komt uiteraard ook de financiële kant van het verhaal naar voren. Je weet natuurlijk van tevoren dat, als je vraagt of er ook een bieb bij kan, het daardoor niet goedkoper wordt, maar wij zijn wel geschrokken van de verhoging van de benodigde middelen van 8 naar 16 miljoen. Het heeft ons ook wel een beetje verbaasd met welk enthousiasme het college dit toch als voorkeursvariant naar voren durft te brengen, temeer omdat het niet alleen om 8 miljoen extra investering gaat, maar ook vooral de exploitatie een extra opgave laat zien van vijf ton, elk jaar weer. Verder zijn er natuurlijk nog wat risico's, wat losse eindjes. Vinden we bijvoorbeeld wel een horecaexploitant? In Dordrecht is dat bijvoorbeeld al heel lastig. En wij krijgen ook van heel veel deskundigen te horen – en die hebben we best veel gesproken over dit belangrijke thema – dat er ook binnen de exploitatie nog iets moet gebeuren, er is misschien wel personeel nodig, en je hebt dus grote kans dat dat bedrag alleen nog maar verder gaat oplopen. Vandaar een stukje verwondering bij ons. Het college stelt voor het integraal te gaan afwegen bij de perspectiefnota, maar dat doen we natuurlijk wel meer, hè? We hebben het intussen nog maar net droog van de meerjarenbegroting en weet u het nog: daarin werd ons al een tekort in het vooruitzicht gesteld van 1,7 miljoen in 2027 in de jaarlijkse exploitatie, en daar zou dan dus nog vijf ton bij komen. Wij zijn eigenlijk best wel bang, waar vele buurgemeenten zich al op voorbereiden, dat het ook voor ons onafwendbaar wordt om te gaan bezuinigen. Ondanks de mooie motie vreemd aan de orde van de dag die de SP later indient, is het toch wel een lastige tijd voor gemeenten en we hebben nog wel wat te doen. Een andere mooi punt op de raadsagenda zijn bijvoorbeeld de starterswoningen waar we ook dieper op ingaan. Daar hebben we wellicht ook nog geld voor nodig.

Het college geeft aan graag de varianten 0 en B verder uit te werken. Dat vinden we eigenlijk nog steeds wel prima, want wie weet, valt het dan straks mee, maar het lijkt ons al wel wat fantasierijk om dan uiteindelijk de varianten die we gaan kiezen op te nemen in de perspectiefnota. In heel veel sessies hebben wij geprobeerd te achterhalen – en wij hebben ook nog informatie opgevraagd – waar het college eigenlijk dit enthousiasme vandaan haalt, want het lijkt toch wel een beetje een spectaculaire ontkenning van onze financiële situatie als je zo gemakkelijk deze voorkeur uitspreekt. Wij hebben het idee dat

het vet best wel van de botten is in Gorinchem. We hebben nog wel wat reserves voor mobiliteit en het sociaal domein, maar gaan we die straks nog verder leeg roven? Wij vragen ons toch af of de opties die het college noemt zoveel soelaas zullen bieden. In elk geval zijn wij een beetje bevreesd voor een paar van die opties en wij niet alleen, dat leeft ook bij een aantal belanghebbenden daarachter. Het gaat er namelijk om dat het college ook vraagt om te kijken naar de huidige locaties die we hebben en die we misschien wel kunnen verkopen, of activiteiten centreren, maar ook om uit het bestaande cultuurbudget oud voor nieuw te verwisselen. Voor een deel zou dat een goed idee kunnen zijn, maar het brengt natuurlijk in potentie ook het risico met zich mee dat wij gaan tornen aan de mooie pareltjes in onze stad, de kleine theaters. Daarom hebben wij een motie ingediend, die eigenlijk gericht is op de raad. Vaak roepen we in een motie het college op om 'dit' of 'dat' te doen, maar deze keer kiezen wij voor de variant dat de raad een uitspraak doet, en wel – ik som het maar even op – dat de realisatie van een groot podium, al dan niet gecombineerd met de bibliotheek, niet ten koste mag gaan van de kleine podia zoals Peeriscoop, 't Pand en het Zevende huis door het beperken of afschaffen van subsidies of het verkopen van bijbehorend onroerend goed, zoals 't Pand. Ik zou graag willen dat we dat als raad uitspreken, zodat het college met die wetenschap naar de benodigde middelen kan gaan zoeken, zonder dan in ieder geval deze daarbij te betrekken en op die manier dan ook een geruststelling over te brengen bij de betrokkenen.

De heer Klein: Voorzitter..

De voorzitter: De heer Klein.

De heer Klein: Ik heb een vraag over de motie van de heer Schefferlie, vooral omdat ik het goed wil begrijpen. Volgens mij krijgt Peeriscoop niet specifiek subsidie als theater en 't Pand en het Zevende huis evenmin. Er zijn wel stichtingen die voor de programmering zorgen die subsidie krijgen. Dus ik zoek een beetje duiding over wat hier bedoeld wordt.

De heer Schefferlie: Ik denk dat we het gewoon materieel moeten bekijken, dus de subsidies die uiteindelijk effect hebben op het leven in de brouwerij op deze locaties, anders had ik het heel omslachtig moeten omschrijven, want het gaat ook om locaties. De meeste locaties zijn niet van de gemeente, maar bijvoorbeeld 't Pand is dat volgens mij wel. Waar het om gaat, is dat we oproepen om niet dat wat wij ten gunste doen van wat er op die plekken gebeurt, dat we daar toch eigenlijk niet aan willen komen om een groot theater en een bibliotheek mogelijk te maken.

De heer Klein: 't Pand is inderdaad eigendom van de gemeente, dat is helder, en daar heb ik het voor de rest ook niet over. Ik vraag me echter af hoe de heer Schefferlie aankijkt tegen alle andere cultuurinitiatieven die zich bijvoorbeeld niet vestigen in een van deze twee theaters. Dat roept toch een bepaalde precedentwerking op, waarbij we vervolgens dan gaan zeggen: ja, dan bevriezen we dit, maar dat is, denk ik, misschien meer een kwestie van interpretatie die ik hoop verduidelijkt te krijgen, een stukje, ja, hoe zeg ik dat: het getuigt in mijn optiek niet van goed beleid dat we dat juist elke keer zouden moeten herzien: waar geven we subsidie aan?

De heer Schefferlie: Ik heb wel sympathie voor wat u zegt. Neem bijvoorbeeld de amateurkunsten. Als u de motie zou willen uitbreiden met nog meer zaken waarvan u bij voorbaat al liever af zou willen blijven, dan zou ik zeggen: voeg die toe, dan menen we die daar heel graag in op. We hebben deze in het bijzonder genoemd omdat het natuurlijk ook het meest aanpalend is, zeg maar, aan wat concurrerend kan worden en wat er ook zou kunnen gebeuren in een groot podium. Wat wij ook wel horen in gesprekken met mensen die hierachter zitten, is: het zou zo een soort aanzuigende werking kunnen hebben, zeker als je, wat in variant 0 wordt bepleit, nog een zaal voor 100 stoelen daarin zou willen opnemen. Dat raden wij ook af. Gelukkig is beslispunt 1 alleen gericht op de variant van een schouwburg en bibliotheek, anders hadden we dat ook willen amenderen, om niet zo'n zaal toe te voegen. We moeten eigenlijk geen concurrentie, zeg maar, creëren wat ons betreft die uiteindelijk de nek kan omdraaien van de kleine theaters. Dus zie deze motie in ieder geval ook als een bescherming van deze parels, zal ik maar zeggen, en we staan er zeer voor open als u daar andere elementen aan wilt toevoegen.

Voorzitter. Waar het eigenlijk op neerkomt, is het volgende, en daarom willen wij ook een amendement indienen. We kennen natuurlijk een heel lange historie als het over De Nieuwe Doelen gaat. In die zin vinden wij het ook niet erg als de planning iets uitloopt. Je zou bijna zeggen 'what's another year?' als het gaat over De Nieuwe Doelen, maar juist omdat we zo vaak een worst voorgehouden hebben die we weer hebben ingetrokken en het culturele veld hebben betrokken, dat weer teleurgesteld is, vragen wij ons af zo'n variant van 8 plus 8 miljoen om een bibliotheek toe te voegen, terwijl we financieel met de rug tegen de muur staan, niet teveel een optische illusie is. Is die variant B niet een soort luchtspiegeling, of in dit geval een *fatih morgana*? Het zou overigens ook een hele mooie titel kunnen zijn voor het gebouw, zeker als je denkt dat er heel wat binnenkomt, terwijl er daarbinnen niks meer gebeurt omdat we er geen geld meer voor over hebben. Dat is gewoon onze angst. Maar wie weet, hebt u wat wonderlijke bronnen die we nog niet kennen en die u ons ook nog niet prijs heeft kunnen geven, maar die er straks toch toe leiden dat we ons dit allemaal kunnen veroorloven. Daarom spreken wij nog niet uit dat u er helemaal niet verder naar moet kijken, maar wij vragen wel voorzichtig te zijn met het wekken van de indruk in de stad dat het het meest waarschijnlijk is dat het variant B zal gaan worden. Daarom vragen wij in het amendement de varianten 0 en B uit te werken en ons dan te laten kiezen, in samenhang met wat ons nog meer te wachten staat bij de perspectiefnota, welke variant het uiteindelijk wordt, zonder nu een voorkeur uit te spreken.

Voorzitter. Als u het goed vindt, laat ik het amendement in deze jip-en-janneketaal naar voren komen. Het lijkt overigens verdacht veel op het voorstel zelf, want zo gek veel varieert het niet.

Dat was het. Dank u wel.

Amendement A01: Varianten groot podium / bibliotheek

Ondergetekenden stellen voor beslispunt 2, 3 en 4 als volgt te wijzigen :

Beslispunt 2:

- a. de varianten 0 en B als mogelijke scenario's voor De Nieuwe Doelen en bibliotheek nader uit te werken (inclusief de kosten van een toekomstbestendige bibliotheek aan de Groenmarkt 1 in variant 0) als opties in een raadsvoorstel dat gelijktijdig met de perspectiefnota 2025-2028 kan worden behandeld;
- b. de financiële gevolgen van deze varianten te betrekken bij de perspectiefnota 2025-2028;
- c. in het uit te werken raadsvoorstel voor beide varianten ook inzichtelijk te maken welke exploitatie- en beheermodellen te overwegen zijn en welk model voor De Nieuwe Doelen het meest geschikt lijkt;

d. voor beide varianten de randvoorwaarden inzichtelijk te maken om te komen tot een zo optimaal mogelijk multifunctioneel gebruik (bruisfactor).

Beslispunt 3:

De definitieve variantkeuze en bijbehorende 'go' op een vervolg van het project daarmee pas vast te stellen gelijktijdig met de besluitvorming over de perspectiefnota 2025-2028.

Beslispunt 4: vervalt.

(Beslispunt 2 komt in de plaats van beslispunten 2 en 3 in het oorspronkelijke voorstel. Beslispunt 3 is gelijk aan beslispunt 4 in het oorspronkelijke voorstel).

Pierre Schefferlie, Democraten Gorinchem

Ilhan Tekir, D66

Jack Oostrum PvdA

Joost van der Geest, CDA.

Motie M01: Kleine podia, groot bezit!

De raad van de gemeente Gorinchem,

In vergadering bijeen op 29 februari 2024;

spreekt uit dat:

de realisatie van een groot podium al dan niet gecombineerd met de bibliotheek niet ten koste mag gaan van de kleine podia zoals Peeriscoop, 't Pand en het Zevende huis door het beperken of afschaffen van subsidies of het verkopen van bijbehorend onroerend goed ('t Pand).

Pierre Schefferlie, Democraten Gorinchem

Ilhan Tekir, D66

Jack Oostrum PvdA

Joost van der Geest, CDA.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van der Geest, CDA.

De heer Van der Geest: Dank, voorzitter. Ook wij beginnen positief. Na het initiatiefvoorstel dat door de raad unaniem is aangenomen, is veel voortgang is geboekt om de variant die we toen op een donderdagavondje hadden bedacht uit te denken en te kijken wat daarvan zou kunnen komen. Ik herinner het me, en misschien zullen meerderen die er die avond bij waren het zich zo herinneren, als een soort mooi wensdenken of droomdenken van: stel je voor dat het zou lukken om zo'n integraal cultuurhuis, of zo'n multifunctioneel cultuurgebouw, te realiseren, zoals het in heel veel andere gemeenten misschien ook wel zou kunnen. Dat was al wel ruim een jaar geleden, in heel andere financiële omstandigheden. Het is een dossier, de heer Schefferlie zei het ook al, dat al vrij lang duurt en als we het participatieverslag zien, kunnen we constateren dat maar een heel beperkt aantal participanten nog de energie heeft om met ons na een jaar of tien, twaalf toch nog over De Nieuwe Doelen door te praten. Ook wij snappen dat variant B, met veel tromgeroffel gepresenteerd, een mooie inhoudelijke variant is, ook wij dromen wel van zo'n mooi cultuurhuis en we zijn vooral heel blij dat er eindelijk voortgang lijkt te zijn voor de bibliotheek. Op de nieuwe locatie, in het cultuurhuis, of waar die ook komt, zit er eindelijk perspectief in voor de bibliotheek om die moderne bibliotheek, de bibliotheek plus, te worden, maar dat vergt wel nieuwe of verbouwde huisvesting, plus nog extra benodigde subsidie die ze al jarenlang vragen, om te moderniseren in activiteiten en in gebouwen. Die bibliotheek is voor jong en oud gewoon een belangrijke plaats om te zijn en om te leren, om te ontdekken wie je nou bent, wat je talenten zijn, maar ook om gewoon een krantje te lezen, een kop koffie te drinken. Dat gunnen we ook de bibliotheek de komende jaren, want het is en blijft een sterk merk. Daarom zijn we samen met Democraten Gorinchem mede-indiener van het amendement, om geen voorkeur uit te spreken voor een van de varianten, want ook voor ons is de bibliotheek van heel zwaar belang.

Maar goed. Als je droomt, word je ook wel eens wakker en dan krijg je ineens te maken met de realiteit, ook de financiële realiteit waar we voor staan en daarmee hebben we als fractie best wel geworsteld. We zijn niet alleen maar in deze zaal neergezet om een groot cultuurgebouw te realiseren, we zijn verantwoordelijk voor alle activiteiten in de stad, althans voor zover we er als gemeente invloed op hebben, en voor de volledige financiële begroting. En de financiële realiteit is best wel wat anders, zoals de wethouder voor financiën ook al schetste in het voorwoord van de begroting 2024. We hebben gewoon onvoldoende middelen, daarom komt er later vandaag nog een motie van de SP om dat te benadrukken bij het rijk. Maar niet alleen het rijk staat aan de lat om financiële keuzes te maken, ook wij moeten daar gewoon keuzes in maken, of, zoals de wethouder voor financiën destijds al zei: we moeten samen, als raad en college, komen tot betaalbare, realistische en haalbare keuzes.

Voorzitter. Ik kan misschien niet zo goed rekenen als de heer Van Veen, maar het voorstel dat ons nu is voorgelegd lijkt gewoon financieel niet haalbaar, op geen enkele manier. Tijdens de B&A-sessie hebben wij al gezegd dat het niet zo kan zijn dat hier een besluit wordt genomen met een overschrijding van ruim 10 miljoen en een tekort in de exploitatie van minimaal 6 miljoen. Daarmee kunnen wij niet de boer opgaan, met zo weinig enthousiasme in de stad. Dat hebben wij schriftelijk gedaan, en niet alleen gevraagd of het er echt niet was, maar ook nog eens keer om het op te stellen, al was het maar op hoofdlijnen, en ik kan me niet voorstellen dat je als wethouder voor financiën, of wethouder voor cultuur, maar ook het volledige college van B&W, zonder die stukken zo'n keuze maakt. En die stukken blijken er blijkbaar echt niet te zijn, voorzitter. Ik kom er nog steeds niet op, maar daar kom ik zo nog wel even om. Wij zien het niet. We hebben die ronde bij het zwembad gedaan, dat was ook al zo'n forse investering die we met elkaar moesten doen en toen hebben we ook gezegd als raad: nou, we gaan niet zomaar het investeringsplafond overschrijden. Het staat in het coalitieakkoord, het staat in het college-uitvoeringsprogramma en we hebben als raad niet voor niks dat schuldenplafond ingesteld. Je zult minimaal 10 miljoen moeten gaan zoeken in je investeringen. Destijds, die dinsdagavond dat we hierboven zaten, hebben we met z'n allen al die investeringen doorgelopen en uiteindelijk is station-Noord geschrapt. Ik heb die lijst er nog eens bij gepakt, voorzitter, en ik zie niet nog zo'n grote post die we hiervoor gaan schrappen. En wat ik net ook al zei over de exploitatie: we zitten al minimaal op 630.000 euro, en dat is zonder de theaterexploitatie, want we gaan niet alleen een gebouw neerzetten, er moet ook wat gebeuren in zo'n gebouw, dus zonder de benodigde extra subsidie voor de bibliotheek die we, denk ik, allemaal willen, en zonder de eventuele extra investering die we gaan doen. Vergeet niet: het schuldenplafond hebben we ooit niet alleen ingesteld om onze schulden een beetje onder een plafond te zetten, maar ook om onze exploitatie betaalbaar te houden, want elk miljoen dat we extra moeten lenen – ik weet niet wat de huidige rentestand is, maar dat zal de wethouder voor financiën wel weten; het zal rond de 3, 4% zijn – betekent 30.000 tot 40.000 euro extra in de exploitatie elk jaar, dus 10 miljoen is gewoon drie ton, nou, dat kunnen we al helemaal niet betalen.

Voorzitter. Een van de dragers die in het participatieverslag wordt genoemd, maar ook in het voorstel, is de horeca. In tegenstelling tot het college hebben wij wel contact gezocht met Koninklijke Horeca Nederland, afdeling Gorinchem. Wij vragen nu de toezegging aan de wethouder om haar mee te nemen in het vervolgonderzoek en de participatie. Want

we zien het voorbeeld in Dordrecht: er is geen horecaexploitant te vinden, terwijl die cruciaal is volgens het college om de exploitatie rond te krijgen. Ze krijgen in Dordrecht, een grotere stad, met inmiddels al een goedlopend theater, geen horecaexploitant om hem dicht te rekenen en ook de afdeling Gorinchem van Koninklijke Horeca Nederland zegt dat het een lastige markt is en een lastig exploitabel object om te doen. Nou, dan blijkt er dus al een drager weg te vallen.

Maar goed, voorzitter. We staan voor een overheid waarop we kunnen vertrouwen. We gaan dit gebouw, als het allemaal lukt, voor 50 jaar neerzetten en het zit voor 50 jaar verankerd in de begroting, net zoals het huidige gebouw ook al verankerd zit in onze begroting. Maar het gaat niet alleen om de stenen, het gaat juist ook om de activiteiten die plaatsvinden, en nog veel meer in de stad. Daarom ook onze steun voor de motie van Democraten Gorinchem om het niet ten koste te laten gaan van andere culturele activiteiten. Maar goed, we moeten weten wat het kost, anders kunnen we geen besluit nemen, ook al niet om deze stap te zetten. Maar waar gaan we die 6, 7, 8 of 9 ton in de exploitatie zoeken? Gaan we die bij sport vinden, gaan we die bij mobiliteit schrappen, gaan we minder verduurzamen, gaan we het bij onderwijshuisvesting of jeugdzorg vinden? Zeg het maar!

Wij geloven nog steeds niet dat die stukken er niet zijn, dat er niet om gevraagd is door het college en dat ze niet opgesteld zijn. En dan is het de vraag, voorzitter: is dat bewust of onbewust? Is het bewust, dan lijkt het een patroon te worden dat we niet in staat worden gesteld als raad om de juiste besluiten met de juiste financiële werking te nemen. Of is het misschien een strategie die in het college of richting de raad wordt gespeeld? Ik zou in ieder geval, en dat heb ik in B&A ook al gezegd, als ik wethouder voor cultuur was niet zonder rugdekking van mijn collega's in het college deze exercitie willen doen om met de stad te gaan praten over een variant die schijnbaar onmogelijk is. Ik heb alle stukken weer bekeken en ik zie het niet. Dat is de bewuste kant. Als ik het onbewust zou doen, is het misschien nog wel kwalijker, en dan vind ik het echt onbehoorlijk bestuur hoe zo'n grote financiële impact voor de stad, maar ook zo'n enorme worst voor de stad wordt voorgehouden voor iets wat al tien, twaalf jaar speelt. Nogmaals: ik laat me graag overtuigen, maar ik zie het echt niet.

Conclusie. De participatiebehoefte is laag en lijkt ook laag te blijven. Daarom dienen we mede namens D66, Democraten Gorinchem en de PvdA een motie in om nu eerst met financiële helderheid te komen. Als de stukken er nog niet zijn, stel ze dan alsjeblieft op en laat zien welke keuzes gemaakt worden om die 10 miljoen te vinden en om de exploitatietekorten inzichtelijk te maken en ook welke keuzes er worden gemaakt. Net als het college dromen ook wij van een cultuurhuis, maar we gaan niet met een luchtkasteel de stad in. We gaan niet daarmee de cultuursector doen, maar we gaan ook niet iets neerzetten voor de komende 50 jaar, waar we vervolgens 50 jaar aan vastzitten en alles moeten kapot bezuinigen, zoals dat in het verleden ook gebeurd is. Dat vinden we dit gewoon niet waard.

Afsluitend wil ik nog een andere speler op het culturele veld aanhalen. Die zei: ik vind een groot podium hartstikke mooi om daar misschien een keer per jaar op te spelen, misschien twee keer per jaar, maar ik heb liever extra activiteiten, liever een extra cultuurbudget om dat te realiseren, want van miezerregen word je ook zeiknat.

Dank u wel.

Motie M02: Betaalbaarheid bibliotheek en groot podium

De raad van de gemeente Gorinchem,

in vergadering bijeen op 29 februari 2024;

draagt het college op om voor de start van de participatie:

1. de meerjarige gevolgen voor de begroting van de gemeente Gorinchem uit te werken (tevens uitgangspunt 10 van het initiatiefvoorstel (Z 753963/D 863775));
2. daarbij concrete voorstellen te doen voor een dekking van de (exploitatie)tekorten, inclusief de extra exploitatietekorten die ontstaan door het mogelijk overschrijden van het investeringsplafond.

Joost van der Geest, CDA

Pierre Schefferlie, Democraten Gorinchem

Ilhan Tekir, D66

Jack Oostrum PvdA

De voorzitter: Dank u wel. De heer Tekir, D66.

De heer Tekir: Voorzitter dank u. Ietwat geïnspireerd door uw openingen volgt hier een verhaal uit het persoonlijk archief, een verhaal dat zeker en vast ook gestaafd kan worden uit het Regionaal Archief, want ik wil u meenemen naar het jaar 1998, een tijd waarin Gorinchem nog niet te boek stond als vestingstad, maar naam en faam maakte als, jawel: cultuurstad. Gorinchem was verkozen tot cultuurstad. en zoals je in mooi Nederlands zou zeggen: I was there! Ik was nog maar 12 en de titel 'Cultuurstad' leverde mij mijn eerste ontmoeting op met theater De Nieuwe Doelen. Ik kan de beelden in mijn herinneringen nog goed naar voren halen: een afgeladen zaal met, net als mij, velen die dat theater voor het eerst leken te bezoeken, en met gepaste trots keek ik mijn ogen uit. Het verenigingsleven van Gorinchem was gevraagd om de programmering te verzorgen en naast culinaire hoogstandjes in de foyer leverde dat natuurlijk ook een unieke voorstelling op op het befaamde podium van wervelende soefi-derwisjen tot een spetterende Bouzouki show¹. Een viering van alle kleuren en tonen die Gorinchem rijk was, een viering van cultuur. En, voorzitter, ik voelde mij thuis en volgens mij met mij velen. Daar gaat cultuur in essentie om: een thuis waarin je inspiraties opdoet, verbindingen legt en talenten ontwikkelt. Dat thuis, het cultuurhuis van Gorinchem, is waar Gorinchem al jaren naar snakt. Het liefst had ik dan ook vanavond een definitieve 'go' willen geven op dat cultuurhuis. Maar zover zijn de plannen helaas nog niet uitgewerkt en zoals al gememoreerd in eerdere sessies, gaat het vanavond slechts om een tussenstap. Geen 'go', maar ook geen 'no go'. Maar waar besluit de gemeenteraad dan over?, vraag je je als cultuurliefhebber misschien af. Dat is helemaal geen gekke vraag, want na vanavond hebben we nog geen theater en ook nog geen bibliotheek. Wat we wel hebben, is een verdere uitwerking van varianten. De platte vraag die daarbij hoort is: wordt het een letter, of wordt het een cijfer, een B of een 0? Maar de werkelijke vraag is nog fundamenteeler, namelijk: welke variant kunnen we überhaupt betalen? We kunnen natuurlijk een voorkeur uitspreken, maar uiteindelijk valt en staat het met de financiële ruimte die we hebben, en hoe gek het ook klinkt: op dit moment hebben we geen enkel benul van de betaalbaarheid van de varianten. Mijn voorganger, de heer Van der Geest, heeft daar uitvoerig een pleidooi op gehouden. En ondanks het feit dat we het college hierover keer op keer hebben bevraagd, blijkt dat hier nog niet over is nagedacht en dat is echt ongekend, voorzitter: een miljoeneninvestering waarvan we niet weten hoe we die gaan dekken. Zelfs een verwerking in de meerjarenbegroting blijkt niet mogelijk, terwijl daar

¹ Bouzouki show, een Grieks instrument: <https://en.m.wikipedia.org/wiki/Bouzouki>

echt geen hogere wiskunde voor nodig is. Die meerjarenbegroting staat nota bene aan het eind van deze agenda; dat is de standaard-begrotingswijziging. Je voert daar gewoon de tabel in met de jaarlijkse lasten die we hebben. Ik doe het niet, want dan word ik misschien niet geloofd. Maar dat maakt de tussenstap op z'n zachtst gezegd wel spannend, want hoe je het ook wendt of keert: het uitspreken van een voorkeur creëert verwachtingen, maar kunnen we die verwachtingen straks wel waarmaken? En als dat wel kan, wie betaalt daar dan de rekening voor? Gaan we subsidies afsnoepen bij andere podia, zoals Peeriscoop, 't Pand, of misschien wel bij het centraal punt? Overigens, mijnheer Klein: die subsidies staan in het subsidieregister van de gemeente Gorinchem, mocht dat nog onduidelijk zijn...

De heer Klein: Dat is absoluut niet onduidelijk hoor, maar het punt was: het zijn subsidies voor stichtingen en niet voor de panden 'an sich'. Dat was de verduidelijking die ik vroeg. Ik heb het subsidieregister zeer zeker geraadpleegd om te kijken wie er allemaal subsidie krijgen in het culturele veld.

De heer Tekir: Helemaal goed. Het zijn stichtingen die horen bij deze voorzieningen. Maar misschien gaat de schuld per inwoner wel omhoog, of nog erger: misschien kunnen we onze wettelijke plichten in de onderwijshuisvesting of de jeugdzorg niet meer nakomen. Door nu een voorkeur uit te spreken zonder dekking, houdt het college een rookgordijn achter al deze vragen en de verantwoordelijkheid daarvoor ligt nadrukkelijk bij het college, aangezien dit de raad geen enkel perspectief biedt. Overigens vormen de financiën niet eens de enige onzekerheid. Er zijn nog wel enkele cruciale stappen die we sowieso moeten nemen. Zo moet er nog een exploitant worden gevonden, moet de programmering nog vastgeklikt worden, gaat het om de vraag 'professioneel of toch niet?', het beheer moet nog geregeld worden en er hangt, als het goed is, nog minstens één Europese aanbesteding in de lucht.

Hoe dan ook, ons is er alles aan gelegen om toch de vaart erin te houden. Daarom dient D66 vanavond een aantal voorstellen mee in. Om te beginnen het amendement dat al is ingediend door Democraten Gorinchem om zowel variant B als variant 0 uit te werken. Daarmee verliezen we straks geen kostbare tijd als we worden ingehaald door de financiële realiteit. Ook dient D66 de motie van het CDA mee in, aangezien het vrij zinloos is om de stad op te trommelen voor een variant waarvan we nog niet weten of het überhaupt te financieren is. Een heel simpel voorbeeld, voorzitter Als je een bod wilt doen op een woning, raadpleeg je ook vooraf de bank of je financiering kunt krijgen, anders heeft een bod geen enkele zin. Daarom is deze motie eigenlijk randvoorwaardelijk voor deze tussenstap.

Ik nader het einde, voorzitter. Het heeft klaarblijkelijk € 240.000 gekost om de vier varianten in beeld te brengen. Dat is een forse overschrijding van het voorbereidingsbudget dat we als raad hadden vrijgegeven. Tegelijkertijd beweert het college dat er geen geld is voor een tijdelijke openstelling. Zowel vorig jaar als dit jaar kon De Nieuwe Doelen tijdelijk open blijven, aangezien er nog geen schop de grond in is gegaan. Dat is en blijft zonde, voorzitter, en dat blijf ik memoreren.

Tot slot. Een dankwoord richting alle cultuurliefhebbers en cultuurmakers is vanaf deze plek ook wel op zijn plaats, allereerst voor het geduld dat zij hebben opgebracht en nog zullen moeten opbrengen, maar ook voor de creativiteit die de Gorcumse makers tonen,

zodat er op cultureel gebied alsnog van alles te beleven valt. Wie weet, levert het ooit nog een nieuwe titel op, iets in de trant van ‘culturele vestingstad van het jaar’.

Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan de heer Van Andel van de SP. Het is zijn maidenspeech, dat wil zeggen dat interrupties niet zijn toegestaan.

De heer Van Andel: Dank u wel, voorzitter. Geachte aanwezigen, mensen thuis. Het is inderdaad mijn maidenspeech, in deze periode moet ik erbij zeggen, want ik heb in de periode 2006-2010 ook in deze gemeenteraad gezeten en ook toentertijd hadden we meermalen zaken aan de orde betreffende De Nieuwe Doelen. Vanavond is dat weer het geval. Ik noem dan steeds, dat wil ik vooraf even duidelijk stellen, De Nieuwe Doelen, afgekort DND, en daarmee bedoel ik De Nieuwe Doelen, de bibliotheek en alle culturele- en kunstgebruikers die mogelijk zouden zijn in het nieuwe gebouw.

Over het verleden zou ik eigenlijk helemaal niets willen zeggen. Ik heb zoveel dingen zitten lezen over alles wat er gebeurd is de afgelopen jaren, en dan denk ik bij mijzelf: ik kan hier allemaal wel gaan zitten zwartepieten en zeggen ‘dit ging fout’ en ‘dat ging fout’, dat zal allemaal wel, maar we hebben nu de kans om het recht te zetten, en met rechtzetten bedoel ik eigenlijk: ervoor zorgen dat er in Gorinchem een normaal cultureel huis komt, een DND nieuwe stijl. Dat bruisend maken, wat ook meerdere keren genoemd is, is wel heel erg noodzakelijk. Ik loop heel veel door onze stad, ’s avonds ook, en dan denk ik wel eens bij mezelf: waar is dat kanon?, want dat zou ik hier makkelijk kunnen afschieten. Daarmee wil ik eigenlijk zeggen dat ik Gorinchem op dit moment helemaal niet zo bruisend vind. Wat dat betreft kan er best wat extra peper in. Daar kunnen wij als raad voor zorgen, maar ik denk ook dat de bewoners en de bedrijven daarvoor moeten zorgen. Wij zitten hier namens die bewoners, namens die bedrijven, om een bepaald standpunt in te nemen. Dat standpunt moeten we natuurlijk innemen als dat ook gesteund wordt. Ik heb die overtuiging wel, maar ik zie er wat dat betreft een beetje weinig van.

In de jaren ‘50/’60, even terug naar het verleden, toen De Nieuwe Doelen oude stijl – laat ik het maar even zo zeggen: het gebouw waar we het nu over hebben –, opgericht werd, was er een bruisende bevolking / bedrijfsleven, van deze plaats. Het gebouw kostte toen twee miljoen gulden, even omgerekend één miljoen euro. Een kwart van dat gebouw werd betaald door een groot bedrijf uit Gorinchem, De Vries Robbé. De bewoners van Gorinchem betaalden verhoudingsgewijs 40.000 gulden, misschien dus nu 20.000 euro. Dan zou je zeggen: dat valt dan nog allemaal wel mee. In 2024 praten we opeens over een bedrag van 18 miljoen gulden. Ik heb het eens uitgerekend, ook met inflatie erbij, en dan kom ik er eigenlijk op uit dat het ene miljoen euro, dus twee miljoen gulden van 1960, nu ongeveer 8 tot 9 miljoen euro zou mogen kosten, vergelijkbaar dus met optie 0. Dat betekent dat optie B heel erg duur is. Of dat terecht is, daar gaan we gewoon even allemaal vanuit. Ik heb er geen enkel verstand van.

Ik wil even iets persoonlijks zeggen over De Nieuwe Doelen. Ik weet niet of veel mensen dat ooit opgemerkt hebben, maar ongeveer tien jaar lang, tussen de jaren ‘70 en ’80 – of tussen de jaren ‘80 en ’90, dat ben ik even kwijt, ik heb er iets over gelezen in het Nieuwsblad van Gorinchem van 1985 – werd er al gezegd: ‘het is al jaren aan de gang’. Wat was er nou aan de gang? Als je van de Varkenmarkt af liep op De Nieuwe Doelen, zag je opeens een ongeveer vierkante meter grote kreet op de muur staan, luidende: 01830

= shit. En dan moet u niet zeggen '01830, dat zijn wij niet', want dat waren wij toen wél. 01830 was het netnummer van Gorinchem, in 1995 is dat veranderd in 0183. Dat was voor mij een belediging, want ik dacht namelijk: 01830, dat ben ik, Gorinchem! Met andere woorden: een belediging, daar moet je vanaf komen. Dat is nooit gelukt, want ik wist eigenlijk nooit wie dat ooit had opgeschreven. Was het kunst? Vond de directie van De Nieuwe Doelen dat kunst en deden ze er daarom maar niks aan? De gemeente deed er niets aan, de reiniging deed er niets aan, het heeft er ongeveer tien jaar gestaan. Dus ik zou nu eigenlijk willen zeggen: het is er nu af, laten we zorgen dat er dadelijk niet weer iemand iets op die muur gaat schrijven en er dan misschien op gaat zetten '0183 = shit'. Dat willen wij niet. Veel bewoners, ook heel veel mensen die hier aanwezig zijn op de publieke tribune, mensen die thuis kijken, maar ook gemeenteraadsleden willen wel een Nieuwe Doelen, zodat dat '0183 = shit' daar nooit op komt te staan. Daarnaast zei mijn moeder altijd "Als er in een plaats geen theater, geen bibliotheek is, is het een dorp". Ik wil nog wel een stap verder gaan: het is een afgebrand dorp. En dat betekent, voorzitter, u ziet hem al aankomen, denk ik: dan wordt u burgemeester van een afgebrand dorp, en dat willen wij volgens mij niet.

De voorzitter: Dat nooit!

De heer Van Andel: Als u tegen uw pensioen aan zit, denkt u misschien wel dat het zo heel rustig is, maar het lijkt mij niet zo geweldig om dat te krijgen.

Ik had al even een opmerking over De Vries Robbé. Dat was een heel sociaal bedrijf, al zullen er best ook dingen mis gegaan zijn, enz. Er is een wijk door hen opgezet, maar ze hebben zich ook bemoeid, niet alleen met De Nieuwe Doelen, maar ook met de oude golfbaan en met de oude bibliotheek. De eerste bibliotheek in Gorinchem werd onder andere opgericht met steun – ik weet niet of het in dat geval met geld was, maar in ieder geval met woorden – van de directie van De Vries Robbé. Wat zeiden ze daar: we hebben 12.000 inwoners – dat was aan het begin van de eeuw –, een plaats met 12.000 inwoners en geen bibliotheek, belachelijk! Datzelfde durf ik hier nu ook te zeggen. Als wij een oude bibliotheek – en dat gebouw is oud, dat is niet meer up to date en zou moeten voldoen aan allerlei voorwaarden – niet kunnen hebben, dan denk ik van: nou, we hebben bijna 39.000 inwoners, dan is het toch wel heel erg vreemd! Hoe dat geld daar moet komen weet ik niet. Heel makkelijk: ik heb geen oplossing, Maar ik ben ook niet ingehuurd om een oplossing te geven. Daar hebben we het college voor. Die zijn ingehuurd, samen met de ambtenaren, om te zorgen dat daar een oplossing komt. Zij komen naar de gemeenteraad, leggen die gemeenteraad voor wat zij hebben bedacht en wij zeggen op dat moment 'ja' of 'nee'. Dat betekent dat ik de amendementen waarin gezegd wordt van 'we moeten niet dit', 'we moeten niet dat', op dit moment niet op hun plaats vind. Die zijn eigenlijk voor het moment dat het college komt met de door hen aangegeven oplossing. Wij geven het college als SP alle vrijheid om te komen tot een oplossing. Dat kan een oplossing zijn waar wij het helemaal niet mee eens zijn. Wat dat betreft ben ik het eens met de motie die genoemd werd over de kleine theaters. Het zou natuurlijk niet zo moeten zijn dat we met de linkerhand iets weghalen en het er met de rechterhand in gaan zitten duwen. Ik ben benieuwd naar het antwoord van de wethouder. Als de wethouder zou kunnen garanderen dat dat niet gebeurt, steun ik die motie niet. Van de andere moties heb ik al aangegeven dat ze wat ons betreft een beetje onzinnig zijn. Dus

het college en de ambtenaren hebben alle vrijheid om ons iets voor te leggen. Op dat moment gaan wij beslissen, met allemaal onze eigen ingangen, ons eigen verleden, onze eigen achterbannen, wat we doen.

Ik heb in B&A al iets gezegd over de exploitatie. Toch wil ik daar nog even op terugkomen, want ik vond het antwoord van de wethouder toen een beetje flauw. Ik vroeg: als er nou een exploitant failliet gaat – ja, ik weet het, ik ben ook bijna aan het eind, voorzitter, u had mij best mogen onderbreken, hoor, daar heb ik geen enkel probleem mee...

De voorzitter: U ziet: ik interrompeer niet!

De heer Van Andel: Ik had het over de exploitatie. Ik vind dat we wel alert moeten zijn op het feit dat die dingen kunnen gebeuren. Laat ik de wethouder een eenvoudige vraag stellen. Wat gaan we doen als de exploitant failliet gaat? Is dan het gebouw dicht, zodat niemand er meer in kan, geen bibliotheek, want de sleutel is er niet meer, de curator heeft de sleutel, wat gaan we doen? Wordt er een draaiboek gemaakt, geven we oplossingen? Ik ben aan het eind, voorzitter. Dank u voor uw tijd. *(Applaus)*

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Hamann, Gorcum Actief.

Mevrouw Hamann: Dank u wel, voorzitter. Een bruisend cultureel centrum in het hart van de stad, daar gaan wij voor. De gemeenteraad heeft nog geen jaar geleden het initiatiefvoorstel zelf geformuleerd, waarmee een aanzet is gegeven tot deze tussenstand. Want meer dan een tussenstand is dit niet. Supertransparant dus en er valt ook nog wat te kiezen. Zoals tijdens de B&A aangegeven, heeft Gorcum Actief eigenlijk een voorkeur voor de B-variant, want deze biedt multifunctionaliteit, innovatie en vernieuwing in het brede spectrum van alle culturen én deze variant voldoet het meest aan de raadsopdracht. Volgens het voorstel dat nu ter tafel ligt kunnen de varianten 0 en B verder worden uitgewerkt, liefst voor de behandeling van de perspectiefnota in juli. Wij vinden het een ambitieuze uitdaging, want met name voor de B-variant is zeker breed draagvlak nodig in de stad en ook sponsoring. Het kan even duren om dat allemaal rond te krijgen. Zoals eerder aangegeven, vinden wij dat niet zo erg. Liever een goed plan goed uitwerken, zodat de stad een voorziening krijgt, een cultuurhuis voor alles en iedereen, waarmee de stad weer 40 jaar vooruit kan, of misschien nog wel langer, dan overhaast beslissingen nemen. Dat is nogal een opdracht, voorzitter, waarvoor lef en vindingrijkheid nodig zijn. De financiering is nu namelijk nog niet in orde, maar zal geen sinecure zijn. Dit gemeentebestuur heeft immers nog meer ambities, onder andere op het gebied van onderwijs en infrastructuur en daar kwam, oh ja, totaal onverwacht een nieuw zwembad bij, allemaal grote projecten en dito investeringen. Het is niet voor niets dat de gemeenteraad investerings- en schuldenplafonds heeft vastgesteld. In principe moeten wij met onze investeringen daar binnen blijven, maar met het aspect tijd willen we wel meer ruimte geven, als dat nodig blijkt. We hadden het immers over breed draagvlak.

De stad heeft echt behoefte aan een goede voorziening in het centrum. Het zal Gorinchem als geheel, het vestigingsklimaat, goed doen. Er kunnen voorstellingen worden gegeven, maar het zal ook een ontmoetingsplek zijn waar van alles en nog wat mogelijk is. De bibliotheek kan hier haar vleugels uitslaan, met bijvoorbeeld ook de taallessen. Verenigingen kunnen hier terecht voor repetities of bijeenkomsten. Over de invulling zal

nog worden nagedacht en gesproken met de partners in de stad, want het moet natuurlijk niet zo zijn dat vernieuwing van het één het bestaan van het andere bedreigt. Gorinchem heeft altijd een rijke cultuur gehad met veel initiatieven. Ik tel maar zo twee musea en als De Nieuwe Doelen 2.0 weer opent, zelfs vier podia, het Zevende huis meegerekend. Hartstikke mooi. Dat moet ook allemaal blijven. Al deze initiatieven kunnen elkaar versterken en die diversiteit is juist het mooie van Gorinchem. Tijdens de coronajaren hebben we gezien wat voor grote kracht daarvan uitgaat en daarvoor zijn wij al die mensen zeer dankbaar. Een stad zonder cultuur is immers geen stad, zoals al eerder is gezegd vanavond. Gorcum Actief is dus voorstander van een breed multifunctioneel centrum en hoopt op een hele goede samenwerking in het culturele veld en op breed draagvlak in de stad. Dit moet echt gaan leven op alle fronten van onze gemeenschap. Dank u wel, voorzitter.

De heer Van der Geest: Voorzitter...

De voorzitter: De heer Van der Geest.

De heer Van der Geest: Een van de weinige partners in deze raad die altijd keihard stonden voor een schuldenplafond en het investeringsplafond, was Gorcum Actief de afgelopen tijd. Ook bij het zwembad heeft u daarvoor flink aan de bel getrokken. Nu hoor ik u toch wat financiële ruimte geven om dat investeringsplafond te overschrijden. Klopt dat?

Mevrouw Hamann: Ik denk dat de heer Van der Geest mij niet goed verstaan heeft. We hebben gezegd dat we bij alle investeringen rekening moeten houden met de plafonds, dat die niet voor niks zijn vastgesteld door de raad en dat we daar in principe binnen moeten blijven, met de nadruk op 'in principe'. Het aspect tijd willen wij echter indien nodig of gewenst meer tijd gunnen, want er is best veel nodig op het gebied van het vinden van sponsoring en draagvlak bij inwoners. Ik hoop dat er acties gaan komen, dat de mensen mee gaan doen met een bruisend cultureel centrum en dat we af kunnen stappen van het vele gedoe dat vanavond al een paar keer genoemd is en al vijftien jaar aan de gang is of zo. Dus we moeten gewoon een nieuwe fase in met z'n allen, en dan moet je dat een kans geven. De financiering staat nu nog niet ter discussie.

De heer Van der Geest: Vertaal ik het dan goed, dat u zegt dat er wel iets meer tijd mag worden genomen om een plan uit te werken, maar dat we in principe wel binnen het investerings- en schuldenplafond moeten blijven?

Mevrouw Hamann: In principe wel, ja. Wij hebben er ook in de zwembaddiscussie het een en ander over gezegd. De plafonds zijn indertijd ooit vastgesteld door de gemeenteraad en mocht de gemeenteraad vinden dat het anders moet, dan zal de gemeenteraad daarover ook zelf een besluit moeten nemen, en niet zomaar even tussendoor.

De voorzitter: Dank u wel. Dan de heer Klein, Stadsbelang.

De heer Klein: Bedankt, voorzitter. Ik sta hier inmiddels toch wel een beetje met een wat een dubbel gevoel, maar laat ik in ieder geval net als de rest positief beginnen. We zijn in

ieder geval heel trots en blij dat we vandaag een volgende stap kunnen zetten in toch wel een lang slepend dossier, een stap naar misschien wel de vernieuwde Doelen, een stap die we tien, vijftien jaar niet hebben gezet in dit dossier, een stap waarvan we als raad van Gorinchem met behulp van het initiatiefvoorstel hebben gevraagd, al dan niet de opdracht hebben gegeven, deze stap te gaan zetten.

Eigenlijk kan het niet mooier dat we hier nu staan, maar helaas, we kunnen het niet laten: we gaan naar het bos, verzamelen een paar beren en zetten ze midden op de weg. Voorzitter. Wat Stadsbelang betreft, zijn dit allemaal discussies voor een later moment. Ik zou eigenlijk willen zeggen: een non-discussie, maar voor je het weet is het een headliner, niet omdat we het allemaal wel prima vinden, maar simpelweg omdat het er nu niet over gaat. Het gaat nu niet over de financiële dekking, de exploitatiekosten, het participatieproces, de exacte invulling van het multifunctionele centrum of de hoeveelheid stenen die ik bereid ben te gaan sponsoren. Nee, daar gaat het allemaal niet over. Het gaat vanavond over een tussenstap, een tussenstap waarin wij het college vragen om alle zaken waar het nu nog niet over gaat, uit te werken, en dan specifiek de varianten 0 en B, want zonder een nulmeting voor variant 0 geen verantwoord inzicht in de kosten van de voorkeursvariant B. Zo simpel is. Kortom, laten we die beren allemaal terugbrengen naar het bos en effectief kijken naar de stap waar we het over hebben. Dan kunnen we uiteindelijk allemaal niet anders dan trots en blij zijn, want we zien twee varianten waarmee recht wordt gedaan aan ons initiatiefvoorstel, 'ons' als in 'de gehele gemeenteraad'. Ik hoop dan ook vurig dat we hier als raad het doel voor ogen houden. Als ik me niet vergis, is er een gezamenlijk doel: het doel om ieders voorkeur, variant B, verantwoordelijk tot realisatie te brengen. Want iedereen ziet natuurlijk de voordelen van variant B: het combineren van functies, de kruisbestuiving in het culturele veld, het versterkende effect onderling en natuurlijk niet te vergeten de 100% injectie van een extra bruisfactor in Gorinchem.

Voorzitter. Waar we als raad ook erg trots op mogen zijn, is dat we met het initiatiefvoorstel een visie hebben neergelegd, een visie waarin we Gorinchem verrijkt zien worden met een multifunctioneel centrum, een bruisende en leerzame locatie voor jong en oud. Zowaar een echte visie, niet alleen controlerend, maar ook nog visionair. Een compliment voor ons allen. Dus laten we nu eindelijk de volgende stappen gaan zetten en het college niet beperken. Benader sponsoren en investeerders, ga in gesprek met exploitanten, keer die begroting nog een keer ondersteboven, zoek mogelijkheden voor synergie, kijk naar de mogelijkheden binnen misschien wel de Regiodeal en verzin een verbindende factor met Gorinchem.

De heer Schefferlie: Voorzitter, bij wijze van interruptie...

De voorzitter: Meneer Schefferlie.

De heer Schefferlie: De heer Klein roept op om het college niet te belemmeren lekker aan de slag te gaan en zo, en u lijkt wat geïrriteerd te reageren op wat u allemaal gehoord heeft, maar tot nu toe is er toch nog helemaal niemand geweest die het college heeft opgeroepen er maar mee te stoppen om het uit te zoeken? Er is alleen een stukje realisme gevraagd in het verwachtingsniveau.

De heer Klein: Als ik geïrriteerd overkom, dan sorry voor mijn toonzetting. Ik ben eigenlijk gewoon heel blij dat dit er ligt en ik vind het jammer dat we niet allemaal gewoon staan te applaudisseren voor het feit dat we als raad een visie hebben neergelegd. Waar het ons om gaat, is dat we juist het college de ruimte gaan bieden om te zoeken naar de mogelijkheden die er zijn, en dat we dus niet gaan zeggen: zet alles op stop, ga niet participeren, sta stil.

De heer Schefferlie: Ja, voorzitter, nu doet de heer Klein het weer: dat vraagt ook niemand. Niemand heeft gevraagd ermee te stoppen, maar om even voorzichtig te doen en niet de stad opnieuw zo'n grote worst voor te houden, want er is best kans dat dit niet gaat lukken. Dus: werk het uit, maar spreek nog geen voorkeur uit. That's all.

De heer Klein: Voorzitter. Ik hoor wat de heer Schefferlie zegt, maar wat mij verbaast is het volgende. Wij hebben als raad een voorkeur uitgesproken, wij hebben gezegd 'dit is onze visie, wij willen graag variant B', de heer Schefferlie zei zojuist zelf: in variant 0 zit ook een kleinere zaal voor 100 stoelen, dat zou juist enorm kannibaliserend zijn met andere theaters in de stad. Daar ben ik het helemaal mee eens. Maar laten we die echte visie die wij hier hebben voor de stad vooropstellen en laat het college maar aantonen dat dit betaalbaar is en dat dit te doen is. Dus juist zou ik willen zeggen: stel ze niet gelijk, hou je voorkeur voor ogen, ga kijken, ga alles op alles zetten om die betaalbaar te maken, en uiteindelijk zullen we dan integraal tijdens de behandeling van de perspectiefnota, of als daarvoor meer tijd nodig is op een ander moment, die keuze als raad kunnen maken. Ik ben het natuurlijk met u eens dat het niet ten koste zou mogen gaan van allerlei andere zaken in de stad, maar laten we dat eerst inzichtelijk krijgen.

Dus voorzitter, ik zou eigenlijk willen zeggen: laten we de Gorcumers niet onderschatten. De vernieuwde Nieuwe Doelen voor iedereen. Maar, voorzitter, nu toch in ieder geval een lang verhaal kort: nu een stap zetten die getuigt van visie en tijdens de behandeling van de perspectiefnota een verantwoordelijke en integrale keuze maken voor de toekomst. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van Santen, VVD.

De heer Van Santen: Voorzitter. De Nieuwe Doelen, een bruisend centrum. Dat is toch wat we al jaren roepen en willen voor Gorinchem en nu liggen er ook een aantal uitwerkingen om die bruisfactor te verhogen. Ik vind het leuk dat de collega's die ook overnemen en dat is ook in lijn met waar de raad recent in het initiatiefvoorstel om heeft gevraagd: een nieuw kloppend cultureel hart. Alhoewel: wat is dan die bruisfactor precies? Die vraag kreeg ik de laatste tijd veelvuldig, uit verschillende hoeken. De vorige keer had ik daar nog niet echt een antwoord op, dus daar ben ik een klein onderzoek naar gestart en daar kwam het volgende uit: 1. bruisfactor staat niet in ons woordenboek; 2. in 1996 heeft iemand ooit iets geroepen over de bruisfactor van het CDA – ik heb dat van het internet overigens, verder kon ik er niet zoveel over vinden, maar ik weet dat het in Gorinchem wel aanwezig is – en 3, en dat is het belangrijkste: ik heb een onderzoek gevonden van het Kenniscentrum voor ruimtelijke analyse uit 2018, nog niet zo heel lang geleden, over hoe buurten functioneren, waarin ook wordt gesproken over deze factor. Dat onderzoek is gebaseerd op de taxonomie, zijnde de wetenschap van het indelen. Ik ga jullie er niet al te lang mee vermoeien, maar ik wil er wel een paar citaten uit aanhalen.

Het is een landelijk kwantitatief model van ruimtelijke omgeving waarin de processen die leiden van economie naar welvaart, welzijn kwalitatief beschreven zijn en de onderlinge relaties kwantitatief bepaald zijn. Nou, dan weten we nog niks, denk ik. Maar er staat ook: de taxonomie gaat primair uit van bewoners en exploitanten die binnen de beschouwde geografische eenheid wonen, dan wel een bedrijf leiden. Primaire indicatoren zijn stadskracht, plattelandskracht en cultuurkracht. Nou, dan wordt het al interessanter, want wat is dan die stadskracht? Stadskracht is een belangrijke en zeer significante determinant, bijvoorbeeld voor de woningwaarde. Daarnaast is stadskracht een belangrijke verklarende variabele voor het migratiegedrag van jongeren. En cultuurkracht is weer belangrijk voor de wat oudere jongeren. Stadskracht is ook een belangrijke maatstaf om de bruisfactor van binnensteden te bepalen, waarmee in de tijd kan worden gekeken, maar ook kan worden vergeleken met andere binnensteden. In de taxonomie is stadskracht geassocieerd met hoger opgeleiden, hogere inkomens, demografische groei, et cetera.

Nou mooi: stadskracht en cultuurkracht dus. Blijkbaar kun je dat ook meten. Het zijn belangrijke kenmerken die consumenten aantrekken, maar het is ook een belangrijke factor in de migratiebewegingen van jongeren. Sturen op deze thema's heeft dus een veel bredere impact dan alleen een goed functionerende buurt. Kortom, meer stadskracht leidt dus tot die hogere bruisfactor. Ik kan er nog een heel verhaal over vertellen, maar voor ons is dat dus heel belangrijk. En terugkomend op die recente besprekingen: daar bleek eigenlijk wel dat scenario B, de uitgebreide vorm, inclusief bibliotheek, door bijna iedereen omarmd werd als voorkeur, vanavond hoor ik dat weer, om vele en diverse redenen, maar ik denk dat iedereen daar ook die sterke bruisfactor in terugziet en dat is mooi, want dat is dan toch de keuze waar iedereen in gelooft. De wens voor scenario B is in ieder geval door het overgrote deel ook vanavond weer door de raad uitgesproken. Dat wordt wat onze fractie betreft ook een cultuurhuis van iedereen, van jong tot oud. Mensen kunnen er binnenlopen om even wat boeken te halen, mensen te ontmoeten, naar een leuke voorstelling te gaan, een bijeenkomst bij te wonen, ga zo maar door. De hele dag dus het kloppende hart in onze stad. Onze fractie denkt ook dat een bruisend cultuurhart ook een waterbedeffect met zich meebrengt. Onze ondernemers, denk aan de winkeliers, onze horeca, zullen ook kunnen profiteren van meer mensen in de stad: meer aanloop, meer langslowend publiek, meer mensen die nog even een terrasje pakken. Kortom, meer stadskracht en dus meer bruisfactor.

En tot slot; de term 'bruisfactor' mag van ons in het woordenboek, want wat onze fractie betreft kiezen we nu scenario B, zodat ons bruisend stadshart hopelijk weer snel kan gaan kloppen.

Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Oostrum, PvdA.

De heer Oostrum: Dank u wel, voorzitter. In de afgelopen tien jaar is meer dan genoeg gesproken over De Nieuwe Doelen en ik zal mezelf dan ook beperken tot de nieuwe feiten, en met name het voorliggende voorstel van het college. En via u in de richting van de heer Klein: ik zal dat doen met een positieve insteek, maar ook een stukje kritisch realisme.

Zoals eerder aangegeven in I&O en B&A, vinden wij de optie 0 geen alternatief, maar slechts een terugvaloptie, waarbij wij ervan uitgaan dat het college zich daadwerkelijk tot het uiterste – en dat heb ik heel dik geschreven en met rode letters – gaat inspannen om het voorstel in variant B daadwerkelijk te realiseren. Maar omdat ook wij de financiële mogelijkheden van de gemeente voor de komende jaren somber inzien, terwijl er meer wensen liggen dan alleen het grote podium van De Nieuwe Doelen, dienen we samen met andere partijen, onder andere Democraten Gorinchem, een amendement in om ook variant 0 verder uit te werken. Dat blijft wat ons betreft slechts de terugvaloptie, maar dan wel op basis van een serieuze vergelijking op inhoud en op financiële mogelijkheden met de meest wenselijke variant B. Die uiterste inspanning van het college betreft niet alleen de haalbaarheid van de financiële investering, maar ook het beheersbaar houden van de jaarlijkse exploitatielasten. Naast afschrijving en rentelasten van de investering zijn dat ook de exploitatielasten die de maatschappelijke activiteiten met zich meebrengen, al dan niet met behulp van subsidies.

Het moge duidelijk zijn, voorzitter, dat hieraan in dit raadsvoorstel nog veel te weinig, of eigenlijk helemaal geen, aandacht is besteed. Dat is een ongebruikelijke gang van zaken. Het voorstel doet dan ook, of je het nu wilt of niet, toch even denken aan het raadsvoorstel rond de financiële dekking voor het Caribabad, dat tot de nodige discussie heeft geleid in deze gemeenteraad. Dat roept bij onze fractie toch de kritische vraag op: is dit nu moed of wanhoop van het college om het voorstel op deze manier aan de gemeenteraad voor te leggen? Deze bijzondere manier van dekking zoeken spreekt ons helemaal niet aan. Het is echt aan het college om met een goed voorstel te komen, waarna de raad zich daarover uitsprekt. Daarom dienen we ook met het CDA en andere een motie in om de betaalbaarheid van het groot podium en de bibliotheek eerst in beeld te brengen, om dit mee te kunnen nemen in de participatie.

Kortom, er ligt dus nog een heel stevige opgave voor het college om dit aantoonbaar of tenminste aannemelijk te maken in een volgend raadsvoorstel, dat we in juni kunnen verwachten. Overigens willen wij voorstellen dat uw college de gemeenteraad eerder in de gelegenheid stelt om over een collegevoorstel van gedachten te wisselen in een parallelsessie in mei. Staat er misschien in de voorlopige agenda voor de raad niet een sessie gepland over het beheermodel en kan deze sessie dan ook gebruikt worden om de financiële stand van zaken te delen met de raad? Op deze vragen krijgen wij graag een antwoord.

Dan kom ik bij het beheer, voorzitter, en daarmee doel ik op de organisatie die de verantwoordelijkheid draagt voor de exploitatie van het gebouw. De Partij van de Arbeid hoopt op een bundeling van krachten van onze plaatselijke maatschappelijke organisaties, want dat zijn ook de beoogde gebruikers, en daarin moet dan ook zeker de nodige kennis worden geborgd die nodig is om de exploitatie op een zowel maatschappelijk als financieel verantwoorde manier te kunnen organiseren. Laten we in elk geval leren van het verleden en voorkomen dat we opnieuw in de val varen van een externe partij die eerst de kosten bij de gemeente neerlegt, dan de winst zelf pakt en ten slotte de gemeente achterlaat met opnieuw de kater van een leegstaand theater.

Met de bibliotheek in het nieuwe gebouw verwachten wij dat de ontmoetingsfunctie in het centrum van de stad nieuwe impulsen krijgt. Die functie zit nu al in de huidige bibliotheek, maar kan in dit nieuwe centrum van maatschappelijke activiteit nog veel

meer tot zijn recht komt. Neemt het college de uitdaging aan om variant B daadwerkelijk te realiseren en in te zetten op een krachtenbundeling van ons maatschappelijk middenveld, om te komen tot een typisch Gorcumse organisatie voor de exploitatie van De Nieuwe Doelen? Dat is volgens Partij van de Arbeid de beste manier om het grote podium voor Gorinchem en de regio te behouden en zo mogelijk binnen deze raadsperiode, of zo kort mogelijk daarna, weer beschikbaar te krijgen voor de maatschappelijke gebruikers, zoals scholen en verenigingen. En als er dan ook mogelijkheden zijn voor theatervoorstellingen die te groot zijn voor theater 't Pand of voor Peeriscoop, dan is dat een bonus, mits de kosten daarvan binnen het exploitatiebudget blijven, maar dat zien we dan wel na de oplevering. Overigens dienen wij met anderen de motie in om bij de ontwikkeling van het grote podium de in Gorinchem en de regio breed gewaardeerde kleinschalige theaters te beschermen.

Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan de heer De Pagter, ChristenUnie/SGP.

De heer De Pagter: Dank u wel, voorzitter. Zelf ben ik vier jaar inwoner van Gorinchem en ik heb ik alleen nog maar verhalen gehoord over een gesloten Nieuwe Doelen. Ik ben ook nog nooit in het gebouw geweest, dus ik brand van nieuwsgierigheid om daar een keer binnen te gaan kijken, ook om invulling te geven aan dit raadsvoorstel om De Nieuwe Doelen te gaan betreden.

Zoals gezegd, woedt al jarenlang de discussie over hoe het nu verder moet met De Nieuwe Doelen. Verschillende scenario's zijn al dan niet publiekelijk uitgewerkt en toegelicht. Echter, tot op heden is niet een van deze plannen gekomen tot het punt waar we nu zijn. Met nieuwe energie en het doel voor ogen om voor een groot podium in Gorinchem een oplossing te vinden, is met gemeenschappelijke krachten in de raad een initiatiefvoorstel ingediend om een aantal varianten uit te werken. Daarbij zijn we, niet gehinderd door enige kaders, aan de slag gegaan, en hebben daarbij de bibliotheek en andere instellingen meegenomen om een oplossing te vinden voor Haarstraat 64.

Als coalitie hebben we in het coalitieprogramma opgenomen dat er een antwoord moet komen voor het groot podium in Gorinchem. Daarom nu het goede nieuws. We zijn zeer content met voorliggend raadsvoorstel. Na het zuur komt het zoet en we kunnen verder gaan werken. Er ligt nu een helder en krachtig raadsvoorstel, waarin vier varianten zijn genoemd, varianten die ook verschillend zijn qua financiën, waar we vanavond ook over gesproken hebben en waar verschillende collega's hun ideeën over hebben uitgewisseld en hun meningen, en ideeën die wel het initiatiefvoorstel vertegenwoordigen. Het geeft aan dat het college ook de wens heeft om een groot podium te realiseren en hierin de verschillende ambities combineert. Het is nu zaak dat het college verder onderzoek gaat doen naar de financiële haalbaarheid van de twee varianten die genoemd zijn. De voorkeur van de raad is variant B, maar laten we ook realistisch blijven en met elkaar afspreken dat, als variant B niet lukt, we op variant 0 uitkomen en dat variant 0 ook uitgewerkt wordt, want dat is immers het groot podium dat we nu hebben. Kortom, een van de varianten moet gerealiseerd worden om een groot podium in Gorinchem mogelijk te maken. Daarbij moet dan eventueel ook een oplossing komen voor de bibliotheek, zeker als we terugvallen op variant 0. De bibliotheek is belangrijk en die willen we zeker niet hierdoor schade laten lijden. We moeten daar een oplossing voor hebben, ofwel

vanavond besluiten we als raad over een tussenstap en gaan we verder verkennen wat het definitieve scenario wordt, een invulling geven aan een langgekoesterde wens en werk maken van de realisatie van het groot podium.

Wat betreft het verder uitwerken van de financiële haalbaarheid, zijn we ook zeer content met de wijze waarop participatie gaat plaatsvinden, juist vooraf, maar daar moet wel een duidelijke en realistische boodschap zijn, dat het ook financieel haalbaar moet zijn, en dan gaat het niet over worsten voorhangen of fata morgana's realiseren, maar duidelijkheid scheppen van: er zijn twee varianten, variant 0 kost 'dit', variant B kost 'dat', en we zullen dat met elkaar moeten gaan uitwerken. Als je daar helder over communiceert, mag je daarop volgens mij ook realiteitszin en antwoord verwachten van inwoners, organisaties en andere betrokkenen. Actieve participatie om dit tot een succes te maken, dat is wat ons betreft juist wel een sterk argument en het eerlijke verhaal vertellen. Daarbij doe je geen beloftes naar de stad, maar je betreft de stad om na te denken over de varianten. We doen daarbij een beroep op creativiteit van inwoners, organisaties en andere betrokkenen. Daarbij is variant B weer het uitgangspunt en variant 0 optie twee. Wat dat betreft sluit het wel aan bij de dingen die Stephen Covey schrijft over highly effective people: wees proactief en begin met het einde in gedachten.

Kortom, we zien uit naar de verdere uitwerking van het raadsvoorstel, de financiële verantwoording. We zullen dit raadsvoorstel dan ook steunen en we geven complimenten aan het college en de ambtelijke organisatie voor het opleveren van een helder en ambitieus raadsvoorstel. We wensen ieder veel succes en zegen met de verdere uitvoering.

Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan zijn we nu aangekomen bij de reactie van het college. Ik heb een paar appjes gekregen van mensen die nu heel graag even willen schorsen om sanitaire redenen en daarom stel ik voor de vergadering tien minuten te schorsen. Daarna zal namens het college wethouder Polatli het woord voeren.

De vergadering is voor tien minuten geschorst (21.42 uur).

Schorsing

De voorzitter: Ik heropen de vergadering (21.54 uur).

De voorzitter: Ik heropen de raadsvergadering (21.54 uur). We zijn bezig met het raadsvoorstel variantkeuze toekomstperspectief De Nieuwe Doelen. Alle fracties hebben gesproken en nu is het woord aan het college, in de persoon van wethouder Fatih Polatli.

Wethouder Polatli: Dank u wel, voorzitter. Geachte raad. Ik heb een aantal vragen opgeschreven en de kwalificaties niet. Ik wil beginnen met de vragen van de heer Schefferlie. Zijn originele grapje had ik natuurlijk nog nooit in mijn leven gehoord, maar ik vind dat leuker dan Ali Baba en de 40 rovers bijvoorbeeld. Sorry Ali, en voor Ilhan kan ik niks verzinnen, want volgens mij bestaat daar geen sprookje over. Maar een oase van cultuur moet het worden en daar komt ook precies die vraag vandaan: waar haalt het college het enthousiasme vandaan? Nou, de heer Klein heeft al een heleboel gras voor mijn voeten weggemaaid. Het enthousiasme komt natuurlijk uit het initiatiefvoorstel waar

wij aan werken. En ja, nog geen jaar, iets langer dan driekwart jaar, en we staan vandaag hier. Dat vind ik erg bijzonder.

De financiën zijn natuurlijk een uitdaging. Ik heb daar in het college ook bij gezeten en gestaan toen we naar de begroting keken, inderdaad voor het Caribabad, en ik kan niet anders zeggen dan dat het inderdaad een uitdaging is. Ook ben ik erg enthousiast dat we in het college allemaal onze stinkende best willen doen om variant B voor elkaar te krijgen. Dat had ik volgens mij in B&A ook al gezegd. Een antwoord op het grapje heb ik ook al gegeven. Er is ook nog geen keuze gemaakt, wel een voorkeur uitgesproken, en dit is inderdaad een tussenstap, maar daar kom ik dadelijk ook nog even op terug.

De heer Van der Geest noemde het raadsvoorstel een luchtkasteel. Het gaat vanavond, net als in B&A, over een variantenkeuze en zoals het initiatiefvoorstel luidde, dat overigens tegelijkertijd de opdracht is aan het college, voeren wij de opdracht uit om met de perspectiefnota – de opdracht was 1 juli – te komen met de cijfers en de uitwerking waar u vanavond ook om vraagt.

De heer Van der Geest: Voorzitter. Dit noemde de wethouder tijdens B&A ook, en ik hoorde een aantal raadsfracties vanavond ook zeggen dat we slechts het initiatiefvoorstel uitvoeren, om het zomaar te zeggen, maar je bent natuurlijk niet blind een voorstel aan het uitvoeren. Je komt op een gegeven moment in de uitwerking ervan een aantal hobbels tegen. Nou, die zitten in de uitvoeringen in het gebouw, daar heeft u het vast over gehad en daarover hebt u deels bij de participatie gesproken, maar de financiële randvoorwaarden zitten er natuurlijk ook bij, dus je komt op een gegeven moment op het punt om te kijken van: ja, de raad heeft dit voorstel wel neergelegd en deze wens geuit, maar is het wel of niet realistisch? En daarop hoor ik alleen maar elke keer het antwoord, het is een soort repeterende plaat die ik hoor, van: ja, we voeren het initiatiefvoorstel uit, u heeft hier zelf om gevraagd. Ja, we hebben gevraagd om het inzichtelijk te maken. Dat heeft u heel goed gedaan, met meerdere varianten, maar dan heb je ook de taak om te kijken – u noemt het een enorme uitdaging, dat is wel het understatement van de avond, denk ik – wat de mogelijkheden zijn om dit te financieren, en dat hoor ik maar niet.

Wethouder Polatli: Diezelfde grammofoonplaat hoor ik ook, maar dan andersom. Ik blijf zeggen dat het in het raadsvoorstel dat nu voorligt om de varianten gaat en dat we de financiën erbij moeten zoeken, dat dat geen geheim is.

De heer Van der Geest: Maar wat vraagt u dan precies vandaag aan de raad?

Wethouder Polatli: Om de varianten verder uit te werken, om te komen met de cijfers waar u om vraagt, tegelijkertijd met de perspectiefnota.

De heer Van der Geest: Maar stel dat we vanavond geen besluit hadden hoeven te nemen, wat had u dan wel of niet gedaan de komende tijd?

Wethouder Polatli: Sorry?

De heer Van der Geest: Stel dat we vanavond geen besluit hadden hoeven te nemen als raad, want u zegt dat dit slechts gaat om een variantenkeuze, maar die variantenkeuze had u zelf ook al gemaakt, we hoeven vanavond volgens mij geen geld vrij te maken, we hoeven nergens over te besluiten waar u ons voor nodig heeft.

Wethouder Polatli: Dan waren wij rond de zomer, zoals in het initiatiefvoorstel en het procesvoorstel staat, bij u teruggekomen om te kiezen en hadden wij deze chique tussenstap, waarin we de raad goed willen meenemen en transparant willen zijn, niet gezet.

De heer Van der Geest: Misschien is het een chique tussenstap van het college, maar geen transparante tussenstap.

Wethouder Polatli: Waarvan akte zeggen we dan, hè?

De participatie met horeca. Horeca Nederland is uitgenodigd, maar heeft geen gehoor gegeven. Dat neemt niet weg dat we de uitnodiging zeker weer opnieuw uit zullen doen. Dan kom ik op de vragen van de heer Tekir. Of het een echte vraag was, weet ik niet, maar ik wil er wel op reageren. Een bod doen. We doen geen bod, we kijken wat het huis gaat kosten voordat we een bod doen.

De heer Tekir: Voorzitter. Het helpt altijd als we in simpele voorbeelden gaan denken. Ik hoor de wethouder nu zeggen dat we gaan kijken wat het huis gaat kosten, maar u heeft al aangegeven wat variant B gaat kosten. U weet alleen nog niet of u het kunt betalen. Ziet u dat ook zo?

Wethouder Polatli: De grofmazige berekening heeft u ook gekregen bij het raadsvoorstel inderdaad, en dat is meer dan alleen de varianten. Die hadden we en we hebben ervoor gekozen die ook aan u toe te sturen. Dat is de transparantie waar ik het ook over heb.

De heer Tekir: Dat is dus het gegeven dat we weten wat het huis, ofwel variant B, gaat kosten, en dat is meer dan een verdubbeling van het budget dat we nu hebben. De vraag achter die vraag, en ik hoopte eigenlijk dat u daarop zou reageren, is: u brengt de raad nu in positie om een keuze te maken ten aanzien van de varianten, daar gaat een verwachting van uit richting de stad, maar wat als we over drie maanden tot de conclusie komen dat het toch niet haalbaar is, met welk verhaal gaat u dan terug naar de stad?

Wethouder Polatli: Nou, ik weet niet of de stad daar rechten aan ontleent. Ik denk dat we vrij duidelijk zijn...

De heer Tekir: Dit is hoogst opmerkelijk: wij zijn hier de gemeenteraad, het volksvertegenwoordigende orgaan, en de stad mag geen rechten ontleen aan besluiten die wij nemen! Wat doen wij hier dan vanavond?

Wethouder Polatli: Wat wij vanavond doen, is een variantenkeuze, waarvoor we na vanavond de financiële uitwerking gaan doen en dan ook de financiën erbij gaan zoeken.

De heer Tekir: Voorzitter, dat is geen antwoord op de vraag die ik stelde. Mijn vraag was: wat wordt uw verhaal richting de stad als over drie maanden blijkt dat variant B helemaal niet haalbaar is?

Wethouder Polatli: Sorry, nog één keer?

De heer Tekir: Laten we de discussie over de vraag of ze er wel of geen recht op hebben even vermijden, want die is best semantisch, maar wat wordt uw reactie richting de stad als over drie maanden blijkt dat variant B inderdaad niet haalbaar is, terwijl we vanavond wel een verwachting neerzetten, en een beeld neerzetten in de stad dat daar een fiks gebouw komt?

Wethouder Polatli: Ik weet niet hoe ik het duidelijker moet vertellen dan dat het initiatiefvoorstel zegt dat we met het complete plaatje willen komen rond de perspectiefnota. Ik snap werkelijk niet wat daar niet duidelijk aan is. We kunnen wel door blijven gaan, maar mijn antwoord wordt echt niet anders.

De heer Tekir: Dat hoeft ook niet, maar dan sluit ik me wel aan bij de heer Van der Geest. Als het inderdaad zo is dat het college het initiatiefvoorstel hoe dan ook zal uitvoeren, wat prima is, dan hadden we hier vanavond ook geen besluit hoeven te nemen, want eigenlijk doet het er niet toe. Het college heeft gewoon de plicht om bij de perspectiefnota met een integraal voorstel te komen en niet nu een half voorstel met alleen een droom van wat we willen, zonder te weten of we het überhaupt kunnen realiseren.

De heer De Pagter: Voorzitter, ik heb een vraag aan de wethouder.

De voorzitter: De heer De Pagter.

De heer De Pagter: Ik neem aan dat u in de gesprekken met de stad zowel variant 0 als variant B gaat bespreken.

Wethouder Polatli: Dat is zeker zo.

De heer De Pagter: En dat variant 0 altijd een optie blijft om De Nieuwe Doelen te realiseren in Gorinchem. Zo staat het volgens mij in het raadsvoorstel.

Wethouder Polatli: Ik moet eerlijk zeggen dat het iets duidelijker in het raadsvoorstel had kunnen staan, waardoor misschien ook de vraag van de heer Schefferlie voorkomen had kunnen worden. Bij variant B staat inderdaad in het raadsvoorstel dat we het meenemen in de perspectiefnota, maar achter variant 0 staat in punt 3 van het raadsvoorstel niet dezelfde kwalificatie. We werken beide varianten inderdaad uit, met ook nog eens daarbij wat de bibliotheek zou kosten op de Groenmarkt 1, of op een andere locatie.

De heer De Pagter: Dus dan is het verhaal: we gaan uit van een voorkeursscenario B, daar gaan we financiële dekking voor zoeken en dat presenteren we in de perspectiefnota. En als het variant B financieel niet haalbaar mocht zijn, dan hebben we variant 0 plus een extra oplossing voor de bibliotheek.

Wethouder Polatli: Dat klopt. Voordat u het woord nam, hoorde ik de heer Tekir zeggen dat we hier dan vanavond ook niet hadden hoeven zitten. Dat had gekund. In B&A had het een hamerstuk kunnen worden, want zo simpel is eigenlijk het voorstel dat hier ligt, en de afspraak rond de zomer staat nog steeds.

De heer Tekir: Voorzitter, ik zal daarop terugkomen in mijn tweede termijn, maar ik heb nog wel een vraag, uit interesse, aan de heer De Pagter. De twee varianten verschillen principieel van elkaar, want in de ene variant komt de bieb als geheel in één gebouw en in de andere variant in beide gebouwen. Als we nu de participatie ingaan met die twee varianten, hoe ziet u die gesprekken dan voor u met de bibliotheek, als we nog niet weten of ze in een multifunctioneel gebouw terecht gaat komen, of op de Groenmarkt blijft, of naar een ander pand moeten verhuizen? Het lijkt me best ingewikkeld en onzeker, met name voor de bibliotheek.

Wethouder Polatli: Dat verandert niets aan het feit dat de opdracht die aan het college is gegeven rond de zomer was en dat dan opheldering moet worden gegeven voor de bibliotheek, voor de stad en voor ons allemaal.

De heer Tekir: Dank voor deze reactie, maar de vraag was gesteld aan de heer De Pater, omdat hij het punt opwierp.

De voorzitter: De heer De Pagter.

De heer De Pagter: Dank u wel, voorzitter. Wat betreft de periode die gaat komen: volgens mij nemen we de samenleving, de inwoners, daarin mee en nemen we de bibliotheek hier ook in mee. De bibliotheek heeft nu een zekerheid, dat waar ze zit dat dat ook zo blijft, en we gaan kijken welke oplossing er voor de bibliotheek gevormd gaat worden. Dat is al dan niet in een variant B, als dat haalbaar is, en als variant B niet haalbaar is, moeten we een andere oplossing gaan verzinnen voor de bibliotheek. Dat vraagstuk blijft liggen, koste wat kost. Dus in beide varianten moet er een antwoord komen voor de bibliotheek, oftewel in variant B met het theater, in het grote cultuurhuis, of in een andere variant en dan ook op andere locaties, of kijken wat er op deze locatie nog mogelijk is.

De heer Tekir: Dank u wel voor deze reactie. Dus we gaan met de bibliotheek in gesprek en dan liggen de verschillende opties op tafel: dat ze in een gezamenlijk gebouw terecht kan komen, of afzonderlijk in een gebouw terecht kan komen? Het lijkt mij vrij ingewikkeld, maar we gaan het zien.

De voorzitter: U hebt uw punt gemaakt. Wethouder Polatli.

Wethouder Polatli: Dank u wel, mevrouw Hamann, zou ik dan heel kort willen zeggen – ik heb voor de rest geen vragen gehoord –, voor de transparantie, dat u dat ziet. Stadsbelang was duidelijk.

Richting de Partij van de Arbeid: ook variant 0 uitwerken, maar die komt dadelijk met de motie ook nog een keer terug. Zojuist heb ik al erkend dat we over variant 0 wat duidelijker hadden kunnen zijn in het voorstel. We werken ze inderdaad allebei uit. Als u dit als toezegging wilt zien, kan dat ook.

ChristenUnie/SGP dank ik voor de complimenten, vooral richting de ambtelijke organisatie. Die hoef ik niet over te brengen omdat iedereen hier vanavond wel aanwezig is.

Dan wil ik overgaan naar het amendement en de moties. Ik begin met de motie ‘Betaalbaarheid bibliotheek en groot podium’. In punt 1 wordt het college opgedragen

om voor de start van de participatie de meerjarige gevolgen voor de begroting uit te werken. Dat staat ook al als uitgangspunt nummer 10 in het initiatiefvoorstel, zodat het al een opdracht is. In punt 2 wordt opgedragen concrete voorstellen te doen voor dekking van de exploitatietekorten. Dat staat ook in het raadsvoorstel en dat is ook precies wat we gaan doen. Voor de geplande uitwerking van de exploitatie- en beheerplannen voor variant 0 en B bevestigen we nogmaals dat we 0 en B uitwerken. Een brede participatie met de stad is niet nodig, maar ook niet wenselijk volgens het college. Er zal wel worden gesproken met plaatselijke en regionale professionele culturele partijen over de mogelijke toekomstige samenwerking en de programmering en exploitatie van het theater, om het inzicht waar u nu om vraagt, en waarom ook in B&A is gevraagd, te kunnen geven, dus alleen de participatie om te komen tot cijfers en beheermodellen, de exploitatie waar we aan werken, wat onze opdracht ook is, dus alleen die participatie. We gaan niet naar heel de stad en daarom vindt het college deze motie overbodig. Ik raad die dan ook af.

Dan kom ik bij de motie van Democraten Gorinchem, 'Klein podia, groot bezit'. Wij begrijpen de zorgen over de kleine theaters in Gorinchem en waarderen de culturele initiatieven ook, net als u. Op dit moment is het wel een financiële uitdaging, zoals ik eerder ook al heb aangegeven, om een groot podium te realiseren. We willen alle financiële opties openhouden, hoewel we de wens steunen om de kleinere theaters niet te benadelen. Dus deze wens steunen wij. Wij vinden het in dit stadium van het onderzoek wel een brug te ver gaan om bepaalde doelgroepen uit te sluiten.

De heer Schefferlie: Voorzitter, bij wijze van interruptie. Begrijp ik de wethouder goed dat hij hier zegt: wij sluiten niet uit dat het mogelijk maken van dit grootse theater met bibliotheek ten koste zal gaan van de kleine theaters?

Wethouder Polatli: Ik begrijp dat u die vraag op die manier stelt, maar ik was nog niet uitgesproken. De investeringen die nodig zijn voor het realiseren van De Nieuwe Doelen en de middelen die gezocht moeten worden in de begroting voor de exploitatietekorten willen we in het licht van de totale begroting bekijken, dus niet al op voorhand bepaalde zaken uitsluiten omdat bijvoorbeeld een sportclub of een andere fractie met een ander idee komt; we willen er in totaal naar kijken.

De heer Schefferlie: Maar dan toch even nog bij wijze van interruptie. Als Gorinchem op cultureel gebied nog ergens in opvalt, zijn het die kleine pareltjes met hun bijzondere karakter, waarvoor ook zoveel waardering bestaat in de stad. Het is niet voor niks dat we juist deze hebben genoemd, omdat ze heel erg in relatie staan tot de voorstellen van vanavond. Ik ben er erg van geschrokken dat u nu eigenlijk zegt: nee, ik ga u nog niet de toezegging geven dat deze grootse investering niet ten koste zal gaan van onze kleine parels. Ik schrik me daar echt een hoedje van.

Wethouder Polatli: Ja, dat zou kunnen, maar wat ik zeg is dat we het plaatje totaal willen bekijken en dat we begrijpen dat u zich daar zorgen om maakt, en met u doen wij dat ook. Alleen, we willen wel het grote plaatje zien en niet aan de voorhand al zaken uitsluiten. Dus daarbij ondersteunen we de wens om dit niet ten koste te laten gaan van de kleinere theaters. Echter, dit of andere zaken op voorhand uitsluiten – en dan maak ik mijn tekst af – is naar de mening van het college op dit moment een brug te ver. We raden deze motie dan ook af.

De heer Tekir: Voorzitter, toch een verduidelijkingsvraag. In het voorstel dat het college voorlegt staat wel heel concreet: dekking zoeken binnen de kaders van het huidige cultuurbudget. Daar staat niét: dekking zoeken binnen de kaders van de totale gemeentebegroting. Betekent dat dat het aangepast moet worden, of dat het college dat nu anders ziet?

Wethouder Polatli: Die vraag zou ik, om het echt zeker te weten, even moeten parkeren, maar volgens mij gaat dat meer om de exploitatie en het cultuurbudget verschuiven naar De Nieuwe Doelen.

De heer Tekir: U mag hem van mij parkeren, maar eigenlijk is wat u hier mondeling aangeeft strijdig met het voorstel dat u voorlegt aan de gemeenteraad.

Wethouder Polatli: Ik kom daar zo meteen even op terug.

Dan het amendement. Het verschil zit hem erin dat we geen voorkeur uitspreken voor een van de varianten 0 en B. Aangezien wij voorstellen om beide varianten, en dan ook nog Groenmarkt 1, uit te werken, maakt het in deze fase van het proces voor de uitwerking niet uit of er wel of geen voorkeursvariant wordt aangewezen.

De heer Schefferlie: Voorzitter, bij wijze van interruptie. Ik ben heel blij dat de wethouder zegt dat het niet uitmaakt. Dus dan neem ik aan dat u het amendement gaat steunen, want des te meer sympathie krijgt u voor het hele voorstel, als het u toch niet uitmaakt.

Wethouder Polatli: Heel fijn dat u daar een punt achter zet, maar ik wilde nog even doorgaan. Dat in het raadsvoorstel over een voorkeursscenario B wordt gesproken, komt uit het initiatiefvoorstel dat de raad heeft aangenomen en is daarmee de opdracht richting het college.

De heer Schefferlie: Voorzitter. Daarmee stelt de wethouder het dus eigenlijk compleet los van het financiële kader dat er is, voor een deel in ieder geval, want voor de bibliotheek hebben we nog geen financieel kader gesteld. Waar het vanavond juist om gaat, is dat we dat in relatie willen stellen. Het is eigenlijk zo'n ongelooflijk groot bedrag geworden, dat wij om daarom vragen van: joh, wees nou even voorzichtig om dit aan de stad te beloven, dat dit de voorkeur heeft. Daar gaat het over. Dus ik geef u toch mee van: doe nou wijs, want u krijgt echt a hell of a job om dit voor mekaar te krijgen. En als u daarnet zegt van 'ja, ik weet eigenlijk niet eens of het ook uit andere terreinen gevonden moet worden dan behalve cultuur', nou, dan kunnen we de rest van alles in 'Gorinchem cultuurstad' wel opdoeken, en dan redt u het nog niet.

Wethouder Polatli: Dank voor uw advies, dan maak ik hem even af.

Met het initiatiefvoorstel vraagt de raad om een voorstel voor het theater aan de Haarstraat 64, met de voorkeur om een bibliotheek te koppelen aan de locatie en de voorkeur voor een multifunctioneel gebouw. Dat is de opdracht en daar werken we aan. In het raadsvoorstel had het dus iets duidelijker kunnen staan, maar we werken de varianten B en 0 uit. Daarom vinden dit amendement ook niets toevoegen aan het raadsvoorstel en raden we dit af.

Dan had ik nog de vraag van de heer Tekir staan over de cultuurbudgetten...

De voorzitter: Waar wordt de dekking gezocht: binnen het cultuurbudget of binnen de totale begroting? Dat was de vraag.

De heer Tekir: Laat ik de vraag even herhalen. U gaf aan dat de dekking wordt gezocht in de totale gemeentebegroting, maar in het voorstel dat u voorlegt staat dat dekking wordt gezocht enkel binnen het cultuurbudget. Dat is nogal tegenstrijdig, dus waar mogen we van uitgaan?

De heer Klein: Voorzitter...

De voorzitter: De heer Klein.

De heer Klein: We zitten er qua tempo lekker in vanavond, dus misschien is het een idee om deze naar de tweede termijn te trekken.

De voorzitter: Ja, dat wilde ik ook al voorstellen: dat we nu doorgaan met de tweede termijn van de fracties, dan heeft de wethouder ruimte en tijd om de vraag van de heer Tekir uit te zetten en kan er in tweede termijn op geantwoord worden.

Wethouder Polatli: Ik heb hem inmiddels wel scherp, voorzitter. Het is inderdaad een denkrichting. Daarnaast omvat het cultuurbudget ook niet alleen budgetten voor 't Pand en Peeriscoop.

De heer Tekir: Voorzitter. Dat beantwoordt mijn vraag nog steeds niet. Misschien kan de wethouder er in tweede termijn op terugkomen met een compleet antwoord.

De voorzitter: Dank u wel. Ik ga er vanuit dat u een tweede termijn wenst...

De heer Van der Geest: Voorzitter. Ik verzoek u de vergadering een paar minuten te schorsen.

De voorzitter: Hoe lang wenst u te schorsen?

De heer Van der Geest: Vijf à tien minuten.

De voorzitter: Goed. De vergadering is geschorst (22.20 uur).

Schorsing

De voorzitter: De vergadering is heropend (22.31 uur).

Aan de orde is de tweede termijn. Ik geef allereerst de heer Schefferlie van Democraten Gorinchem het woord.

De heer Schefferlie: Dank u wel, voorzitter. Ik heb iets gedaan wat ik niet zo vaak doe. Op weg naar dit voorstel heb ik best wel veel bestuurders van buiten deze stad, die ik gelukkig zo nu en dan eens tegenkom, gevraagd van: goh, stel je nou eens voor dat je een hele ambitieuze doelstelling hebt en die blijkt eigenlijk toch ver buiten de grenzen te gaan van wat tot dan toe mogelijk leek, hoe goed kijk je elkaar dan in de ogen in zo'n college, voordat je zegt van 'joh, dat gaan we gewoon proberen'? Want vergis u niet: de inkt is nog maar net droog van de begrotingsraad en er zijn al oplopende tekorten jaarlijks in de exploitatie, dus daar moet al wat mee gebeuren, daar komt vijf, zes ton bovenop, en weet

u nog dat heel Gorcum Actief bijna op de beademing ging toen het ging over verhogen van het schuldenplafond? Ik zou niet weten hoe het zou moeten als je dat niet wilt doen. We hebben de investeringslijst gezien en wij vinden het eigenlijk miraculeus dat een college niet in ieder geval een stukje heeft gekeken van: nou, zien wij niet enige kansen om dit toch mogelijk te maken? Als ze dit dan ook met ons gedeeld hadden, waren wij misschien wat minder zorgelijk geweest over het realiteitsgehalte, zeg maar, van wat hier wordt voorgelegd. Het enige wat wij vandaag probeerden eigenlijk, in onwetendheid, was: goh, wat zou het college wel weten wat wij niet weten, of hoe kán het nou dat ze tegen de achtergrond van onze financiën, zo kort geleden nog geschetst, dit dan toch in de stad willen voorleggen? Want vergis u nou niet hoe vaak we ook teleurstelling juist in deze sector teweeg hebben gebracht. Het is eigenlijk een wonder dat vanuit die hoek nog geparticipeerd wenst te worden met ons. Daarom hadden we daar graag wat meer helderheid in gehad en als dat er niet is, hebben we eigenlijk alleen maar gepleit in het amendement van: spreek nu nog geen voorkeur uit, doe daar iets rustiger mee en breng ze dan allebei maar naar voren. We zijn heel erg benieuwd, we kunnen het ons bijna niet voorstellen, maar we zijn nog steeds benieuwd. We hebben ook gelezen dat u ze allebei zou uitwerken, dus dat is het verschil niet, maar spreek nou gewoon geen voorkeur uit. Dat vinden wij hartstikke belangrijk, om daar voorzichtig mee te zijn in deze stad.

Voorzitter. Ik moet u zeggen dat ik het eigenlijk best goed kan vinden met de heer Van Andel, en onze honden ook! Dat blijft ook, maakt niet uit wat hij doet vanavond, maar ik heb hem horen zeggen dat, als er geen duidelijk verhaal komt van het college over de bescherming van de kleine theaters, hij onze motie zal steunen, dus ik kijk daar zeer naar uit! Ik denk dat ik hem goed genoeg ken om het grapje te mogen maken dat we een werkgroep effectief vergaderen hebben en dat ik hoop dat hij daar samen met mij in gaat zitten. We kunnen er samen een hoop van leren, denk ik! Het wordt in ieder geval gezellig. Gorcum Actief vond het supertransparant wat we hier vandaag doen, maar dat vinden wij dus juist niet, omdat er geen enkele schets, geen enkele aanreiking is vanuit het college, van: we weten dat het hartstikke moeilijk wordt, maar we zien toch al een beetje 'die' en 'die' kans. Nee, we gaan er helemaal blanco in en eigenlijk lijkt het college, en dan ondersteund door vooral Stadsbelang, een soort uitzondering in het bestuurlijke universum te willen zijn van: joh, we zien wel hoe het gaat. Dat moeten we gewoon niet willen, we moeten meer duidelijkheid krijgen.

De voorzitter: De heer Klein.

De heer Klein: Volgens mij heb ik zojuist ook heel duidelijk aangegeven dat het wat ons betreft niet is van 'prima, we gaan lekker verder en we zien wel hoe het gaat'. Wij willen graag continu die visie beet houden die wij voor de stad hebben, die volgens mij ook heel erg gedeeld wordt door de heer Schefferlie en zijn partij, en wij begrijpen natuurlijk dat het uiteindelijk allemaal moet kloppen en dat we niet met allerlei sprookjes verder kunnen. Maar laten we vooral vasthouden aan een visie.

De heer Schefferlie: Nou ja, ik maakte me er zorgen over, want we hebben laatst nog die wildwaterbaan van u gehad dwars door de stad en het is gewoon zo dat wij er financieel hartstikke lastig voor staan. En reken maar dat het, als u dat van mij hoort, en zelfs van de Partij van de Arbeid, waarschijnlijk best wel ernstig zal zijn. We hebben € 240.000

uitgegeven om dit goed te onderzoeken, maar dan moeten we naar de stad, denk ik, toch wel iets voorzichtiger worden nu met wat we allemaal nog verder gaan doen en toch iets meer realistisch zijn eigenlijk. Dat is denk ik ook transparant, vandaar dat wij liever iets meer hadden gehoord dan we nu hebben gekregen, met alle teleurstellingen die wij daar eigenlijk dus op gaan verwachten. Het is een beetje, en dat bedoel ik niet oneerbiedig meneer De Pagter: God zegene de greep, en deze keer God zegene de greep uit de kas, want we weten echt niet hoe dat zou moeten gaan. Ik schrik er dan ook van als de wethouder het eigenlijk niet weet, en een beetje op een mailtje zit te wachten van: hoe zou dat nu toch zitten, waar moeten we het financieel vandaan halen en moet dat misschien niet uit de hele cultuurhoek komen, of uit de rest van de organisatie? Als je dat niet eens direct ter plekke weet, moeten we ons extra zorgen maken over het financieel inzicht en het realisme, zeg maar, van dit hele grootse idee. Sterker nog, voorzitter: wij zijn ook nog steeds benieuwd of scenario 0 uiteindelijk wel haalbaar is. Er wordt telkens gezegd dat we altijd nog kunnen terugvallen op 0, maar wat wij heel veel horen – en wij hebben echt heel veel tijd besteed aan deskundigen – is dat ook de exploitatie die variant 0 laat zien nog wel wat mist als het gaat om het leven in de brouwerij dat ook nog moet plaatsvinden. Dus het wordt zelfs nog een hele uitdaging, met alles wat op alle gemeenten afkomt, waar bijna alle gemeenten zich bewust van lijken te zijn, maar hier nog niet, om variant 0 waar te maken, en zeker als het dan ten koste dreigt te gaan van onze kleine theaters, want ik ben erg geschrokken van het feit dat de wethouder dat gewoon niet wil uitsluiten. Dan kan ik u zeggen: nou, daar gaan wij dan te zijner tijd echt niet mee akkoord. Wij willen zelfs de ambities over het grote podium, met of zonder bibliotheek, niet ten koste laten gaan van dat wat Gorinchem nu juist nog zo bijzonder kleurt. We krijgen straks al toeristenbelasting en dan hebben we ook niet meer die mooie uitzonderlijke theaters, dat zullen we toch echt niet willen.

Voorzitter. Wij hebben eigenlijk heel weinig verschil gezien in het amendement. We denken dat we er de stad iets meer realisme mee zouden aanreiken. We handhaven dus het amendement en dat geldt zeker ook voor de motie. Laten we geen onnodige onrust creëren. Ik zou de heer Klein ook willen oproepen geen spijkers op laagwater te gaan zoeken over de precieze formulering van de motie. Het gaat er juist over om ze in ieder geval in leven te houden, of het nou gaat bij 't Pand, of over het gebouw, of over subsidies die via aan de locaties gelieerde stichtingen zijn toegekend op dit moment. Laten we voorzichtig zijn met het mooie dat we in Gorinchem hebben, laten we realistisch zijn naar onze culturele partners, opdat ze, zeg maar, nog enigszins zin houden om met ons te blijven samenwerken. Op die manier denk ik dat al die voorstellen van ons helemaal niet zo kritisch zijn, maar misschien gewoon een goed idee. Ik hoop dat u er nog eens over nadenkt.

Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van der Geest, CDA.

De heer Van der Geest: Voorzitter, dank u wel. Laat ik zeggen dat ik na vanavond een beetje verward ben en een beetje het gevoel heb dat ik in een soort parallelle werkelijkheid soms leef. Ik vind het in ieder geval goed te horen dat de SP veel vertrouwen heeft, ook in het bedrijfsleven, misschien nog wat meer dan ik vanavond heb in de exploitatie en de investeringen die eraan zitten te komen. Normaal zie je dat de oppositie heel veel wensen

heeft die heel veel geld kosten en dat de coalitie en het college zeggen ‘nee, nee, ho maar, we hebben niet zoveel geld, doe eens even rustig’, en vanavond zijn die rollen omgedraaid. Ik dacht ook weer terug aan de begroting vorig jaar, toen we bewust, ook op verzoek van het college, de begrotingstekorten die we nog hebben de komende jaren inzichtelijk gingen maken voor het rijk, ook wat we tekort hebben, net zoals heel veel andere gemeenten, vandaar ook de motie die dadelijk nog aankomt van de SP, maar ja, die tekorten staan nog wel in onze begroting, dus daar gaan we nog steeds op afkomen, daar moeten we nog een keer een oplossing voor vinden zolang er niks vanuit het rijk komt. Ik sta eerlijk gezegd ook wel met een zwaar gemoed over hoe het college deze financiële doorrekening niet gemaakt heeft, en dat dat geeft mij zorgen voor niet alleen dit dossier, maar voor de hele begroting die we de komende maanden gaan opstellen. Zoals we dat destijds gedaan hebben bij het zwembad was een leerzame exercitie, maar niet eentje die we elke keer willen herhalen en we hebben daar op dit moment niet al te veel vertrouwen in; laat ik het maar zo zeggen.

De motie handhaven we, want hoewel wij vanavond de duidelijkheid niet gekregen hebben vanuit het college en van de wethouder, gunnen wij het de stad wel dat ze, voordat ze gaan meepraten over deze varianten, duidelijkheid krijgen over wat er haalbaar is en ten koste van wat het mag gaan. De financiële exploitatie gaat tonnen kosten. Het is lastig dat het vanavond heel veel over geld gaat, en cultuur ook niet ‘in bruis’ is, om het zomaar te zeggen, maar het is nu eenmaal de realiteit waarin we zitten. Hoe dat opgelost gaat worden en ten koste van wat het mag gaan, die keuze hadden we graag nu al gemaakt, om een richting te kiezen en nogmaals: het initiatiefvoorstel was een mooi wensdenken, maar ik denk dat we eigenlijk moeten concluderen, nu al, dat het niet haalbaar is wat we toen bedacht hebben op die donderdagavond. Maar we gaan op dat pad verder en wij zijn, nogmaals, vooral blij dat er voor de bibliotheek, en die staat voor ons echt op nummer 1 in dit verhaal, een toekomstbestendige huisvesting komt. Maar, voorzitter, dat doen wij met een zwaar gemoed en zeer grote zorgen voor de komende maanden die op ons af gaan komen.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Tekir, D66.

De heer Tekir: Voorzitter, dank u wel. Een van de onduidelijkheden uit de eerste termijn was volgens mij: wat stellen we eigenlijk vast vanavond? Ik merk dat er verschillende beelden leven. Ik hoor de heer Klein bijvoorbeeld zeggen: we stellen een visie vast en laten we daaraan vasthouden en realiseren. In het voorstel dat we hebben voorliggen staat dat we een functionele ruimtestaat vastleggen. We horen ook dat we slechts een tussenstap nemen in het realiseren van het initiatiefvoorstel. Het duizelt mij wel een beetje wat we nu precies aan het vaststellen zijn en dat sterkt mij eigenlijk meer en meer in de vraag of dit wel een logische stap is in de besluitvorming. Want even heel simpel, hè: we hebben een initiatiefvoorstel aangenomen als raad, waarmee we de opdracht hebben verstrekt aan het college “werk die varianten uit, kom met een voorstel voor juli ’24, en verwerk dat ook allemaal in de gemeentelijke begroting”. Daarover zijn we netjes geïnformeerd in een RIB in december, prima. Je hoeft geen hogere wiskunde te hebben gestudeerd om te begrijpen dat variant B het meest recht doet aan het initiatiefvoorstel, die visie. Eigenlijk is dat de visie die we hebben meegegeven aan het college. Werk die dan uit en kom ermee terug bij de perspectiefnota, zonder nu allerlei verwachtingen te

creëren en beloftes te doen die we straks misschien moeten terugdraaien en waarvan we nu niet eens weten hoe we over drie maanden moeten uitleggen aan de stad dat het toch niet lukt om die bruisfactor waar de heer Van Santen zo trots op is te realiseren met variant B op die locatie en het toch niet lukt om synergievoordelen te realiseren met de bibliotheek onder één dak. Dat is zorgelijk, zeker in dit dossier waarin we met z'n allen niet een volgende teleurstelling willen creëren. Dat maakt dat ik hier met een dubbel gevoel sta over wat we uiteindelijk met elkaar aan het vaststellen zijn.

De heer Klein: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Klein.

De heer Klein: Ik begrijp het, ik zou ook niet graag mensen willen teleurstellen, maar ik hoor ook in het pleidooi van de heer Tekir dat we hebben gevraagd om dit vervolgens in juli bij de perspectiefnota te bespreken. Ik snap de vraag 'wat beslissen we dan nu?'. Volgens mij is het meer even een toets, ook richting de raad, van: is dit inderdaad waar we het over hebben? Ja, dit is inderdaad waar we het over hebben. Wat zou het verschil zijn als het college nu gewoon door zou gaan en in juli met een uitgewerkte variant 0 en B zou komen en de situatie nu? Er is eigenlijk geen verschil, want het college zou dan ook aan het werk gaan, zou dan ook gaan praten met mogelijke investeerders of wat dan ook.

De heer Tekir: Ik ben blij dat u deze vraag stelt, want dat geeft de gelegenheid om er wat nader bij stil te staan. Kijk, het verschil is dat er nu eigenlijk een half voorstel voorligt. We hebben een functionele ruimtestaat; dat is wat we willen. Maar we weten nog niet of we het kunnen betalen en straks, bij de perspectiefnota, weten we, met een volledig voorstel, wat wel mogelijk is. Dat lijkt mij best essentieel als je als gemeenteraad een besluit neemt, als volksvertegenwoordigend orgaan, en een signaal geeft aan de stad, van: dit is waar u ons op mag afrekenen.

De heer Klein: Voorzitter, dan nogmaals de vraag: wat is het verschil? Want het college zou dit ook doen als het deze chique tussenstap niet met ons had gedeeld, als het niet tegen ons had gezegd: dit zijn de varianten die we hebben uitgewerkt op basis van jullie initiatiefvoorstel – 'jullie' als 'de gemeenteraad'. Ik vind het niet meer dan chic, al dan niet logisch, dat dat met de raad besproken wordt. Dus nogmaals de effectieve vraag. U zegt zelf niet te weten waar we nu over beslissen, nou, ik weet het gelukkig wel: over de tussenstap. Is dit wat we willen? Ja, dit is in ieder geval wat Stadsbelang heel graag wilde, van variant B helder krijgen hoe we dat kunnen gaan uitwerken, alsook inderdaad: wat is een variant 0? Maar wat is nou het effectieve verschil, volgens de heer Tekir, als we nu dit doen, of wanneer het college zonder inspraak van de raad lekker zijn gang was gegaan en bij de perspectiefnota deze twee varianten had gepresenteerd?

De heer Tekir: Het potentiële verschil – ik weet niet hoe ik het anders kan toelichten – is dat we een potentiële teleurstelling voorkomen, tenzij u nu bij variant B aangeeft: we hebben een compleet voorstel, dit is de dekking, zo gaan we het regelen. Want cultuur mag echt geld kosten van mijn fractie, daar gaat het niet om. Alleen, we willen we een besluit nemen...

De heer De Pagter: Voorzitter, ik wil graag interromperen.

De voorzitter: De heer De Pagter.

De heer De Pagter: In het voorstel staat heel duidelijk: we werken variant B uit en we werken variant 0 uit en als variant B niet gefinancierd kan worden, gaan we verder met variant 0 als die gefinancierd kan worden, en als we allebei niet gefinancierd kunnen krijgen, moeten we nog een ander idee gaan verzinnen. Dus volgens mij is het klip-en-klaar en duidelijk en we nemen een financieel besluit bij de perspectiefnota, want dan is alles uitgewerkt. Volgens mij is deze tussenstap dus een tussenstap om de raad te informeren: we zijn aan de slag gegaan met jullie initiatiefvoorstel, deze twee varianten zijn uitgewerkt en we stellen nu voor om variant 0 en variant B uit te werken. Volgens mij staat heel duidelijk in het voorstel wat we vanavond besluiten. We besluiten niks over financiën, we besluiten nog niet of dit ten koste gaat van andere culturele instellingen die we in onze stad rijk zijn. Dat staat er allemaal niet. We kunnen pas een financieel besluit nemen bij de perspectiefnota.

De heer Tekir: Nee, voorzitter dat staat er niet, dat is precies het manco van dit voorstel. U kunt het blijven neerzetten als een tussenstap, maar nogmaals: dat is een half voorstel waarvan we niet weten of we dat kunnen realiseren. Dat is en blijft een manco in dit voorstel. Daarom gaf ik aan dat die RIB prima was. Daarmee werd voldaan aan het initiatiefvoorstel aan het college om scenario's uit te werken, daarmee was de raad geïnformeerd en had het college ook bij de perspectiefnota terug kunnen komen met een compleet voorstel. Maar als u het daar niet mee eens bent, is dat uw kijk op dit proces, en dit is mijn kijk, mijn classificatie van alles wat ik gedurende de vergadering hoor van: we stellen nu een visie vast, we nemen nu een tussenstap en het gaat om een functionele ruimtestaat. Die verwarring ontstaat alleen al in dit debat.

De heer De Pagter: Nou ja, het kan niet zo zijn...

De voorzitter: Volgens mij hebt u nu allebei uw punt wel gemaakt. Ik stel voor dat we verder gaan met andere punten. Dat geldt overigens ook voor andere sprekers: laten we proberen niet elke keer van alles te herhalen. U maakt uw punt en gaat door. Dank u wel.

De heer Tekir: Voorzitter. Ik zei net al dat cultuur geld mag kosten van D66. Het gaat dan ook om de vraag wat straks als dekking wordt voorgelegd, bij welke variant dan ook. Ook scenario 0 is en blijft een uitdaging, maar dat zien we dan graag tegemoet als de scenario's zijn uitgewerkt en in de meerjarenbegroting verwerkt. We zijn nog wel benieuwd, maar daar komt de wethouder hopelijk in tweede termijn op terug, of het zo is dat de middelen worden gezocht binnen het cultuurbudget alleen, of toch binnen de volledige begroting. Het feit dat daar niet kordaat op gereageerd kan worden, geeft niet heel veel vertrouwen, moet ik zeggen, in de wijze waarop die dekking gevonden gaat worden. Dus ik hoop dat de wethouder daarover in tweede termijn alsnog helderheid kan geven en dat we met elkaar kunnen vastklikken dat de volledige begroting aan mogelijke dekkingsruimte beschikbaar is voor de volgende stap. Daar hou ik het bij, voorzitter. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van Andel, SP.

De heer Van Andel: Voorzitter. U hebt misschien al gezien dat het briefje kleiner is geworden, dus bij dezen.

‘God zegene de greep’ hoor ik zeggen. Als je het woord ‘God’ gebruikt, betekent het dat er ook een bepaald vertrouwen bij hoort. Ik zie die twee dingen dan even bij mekaar en dan denk ik: ik heb wel vertrouwen in, in dit geval de wethouder, en dat vertrouwen heb ik omdat het verhaal dat gehouden wordt, mij aanspreekt. Ik vind het jammer, en dan kijk ik naar mijn grote vriend Schefferlie, dat die eigenlijk roept van: B en 0 niet. Ik hoor hem zeggen ‘als B niet kan, ik vraag me af of 0 kan’ – ik moet het goed zeggen. Dat hoor ik ook door de heer Tekir zeggen. Ja, dan denk ik: als 0 niet kan, had dan vanavond gewoon gezegd ‘ik kom niet, want we gaan nu iets doen wat onmogelijk is’.

De heer Schefferlie: Voorzitter bij wijze van interruptie. Ik denk dat u nu een wat onjuiste schets geeft van wat ik naar voren bracht. Kijk, wij weten, omdat de nadere uitwerking ontbreekt en er heel veel op wordt gewezen dat er binnen in dat gebouw ook nog wat moet gebeuren, en misschien wel personeel nodig is, dat het best zo kan zijn dat de exploitatiebeelden die u hebt gezien bij scenario 0, maar ook bij B, nog onvolledig zijn. Als dat ertoe zou moeten leiden bijvoorbeeld dat we, wat de wethouder niet uitsluit, moeten gaan tornen aan onze kleine theaters, dan zullen we dat wat ons betreft niet willen. Dus niks is nog duidelijk. Wij hopen natuurlijk dat alles kan, we pleiten alleen voor voorzichtigheid om dat uit te drukken.

De heer Van Andel: Oké, dank u wel, maar ik moet erbij zeggen dat ik het een beetje vervelende opmerking vond. Want doen wij nu beloftes? Naar mijn idee doen we geen enkele belofte. Ik denk dat iedereen hier rustig aan de bevolking kan zeggen: we hebben gekozen tussen twee mogelijkheden, namelijk de een na duurste, we kijken wat kan en ik heb er vertrouwen in dat we een heel eind komen, en we hebben gekozen voor optie 0, namelijk een redelijk eenvoudig gebeuren, waar dan achteraf nog een keer de bibliotheek bij komt kijken.

Dan kom ik even bij het amendement en de moties. Het amendement hoeven wij niet te steunen, want daar praten we nog niet eens over. We praten nog over de financiën, dat doen we nu wel heel de tijd wellicht, maar we praten niet diep daarover.

De heer Schefferlie: Voorzitter. Het amendement gaat ook niet over de financiën, dat gaat er alleen maar over dat het nu te vroeg is om een voorkeur uit te spreken.

De heer Van Andel: Dat mag u vinden, wij vinden dat niet.

Dan kom ik bij de motie. Ik heb inderdaad gezegd dat de motie op steun van de SP zou kunnen rekenen. Daar sta ik nog steeds achter. Ik denk alleen dat de wethouder het weg kan nemen, dat ik wellicht zou zeggen van: we stemmen niét voor die motie, als er een bepaalde toezegging komt, en die toezegging zou dan gewoon moeten zijn, zoals eigenlijk in de motie omschreven is: de linkerhand mag niet van de rechterhand pikken. Laat ik het zo maar even kort door de bocht zeggen.

De heer Schefferlie: Voorzitter. Mag ik dan voor de helderheid het volgende vragen. De wethouder heeft in zijn beantwoording gezegd: we willen gewoon nog niks uitsluiten en over het geheel kunnen kijken. Ik neem aan dat u daarin die toezegging niet hebt gehoord en dus de motie steunt?

De heer Van Andel: Ik heb die toezegging van de wethouder nog niet gehoord, nee. Zou die toezegging wel komen, dan zeg ik van: ja, waarom zouden we dan een motie moeten steunen? Komt die niet, dan zullen we waarschijnlijk – misschien nog even na een kort conclaaf – de motie wel kunnen steunen.

De heer Schefferlie: Ik hoop dat u dat doet, want ik was blij met uw dualistische aankondiging en het is ook juist een ‘spreekt uit-motie’, die vanuit de positie van de raad wil uitdrukken dat we dit niet willen. Ik ben hoopvol!

De heer Van Andel: Oké. Ik heb nog één opmerking. De SP stelt een x aantal voorwaarden aan een goed gemeentebestuur. Daar horen bijvoorbeeld zaken bij als minima en dat soort zaken. Wij hebben natuurlijk ook principes en wij hebben ook nog helemaal geen ja of nee gezegd tegen optie B of optie 0. We hebben de intentie uitgesproken om door te gaan, maar we nemen zeker nog geen definitieve beslissing, zoals ik bij een aantal collega's een beetje meen te hebben geproefd. Nee, we geven de intentie om die kant op te gaan. De ene optie die nog duurder was, willen we eigenlijk niet en de andere willen we niet vanwege de afschrijvingstermijn et cetera. Dus dan blijven er twee over.

Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan mevrouw Hamann, Gorcum Actief.

Mevrouw Hamann: Dank u wel, voorzitter. De heer Schefferlie is altijd hartstikke goed met zijn grapjes, zoals dit keer de *fatih morgana*. Wij spreken eigenlijk liever van Fatih Baba en de 40 investeerders...

De heer Schefferlie: En vergeet uw eigen stroopwafels niet hè?, die u zou gaan bakken!

Mevrouw Hamann: Ja die stroopwafelactie gaan we natuurlijk ook nog doen.

De heer Schefferlie: Ja, die gaan we samen doen!

Mevrouw Hamann: Het gaat om de vele initiatieven die wij hopen te kunnen krijgen...

De heer Koçak: Voorzitter, hiertegen wil ik graag bezwaar aantekenen!

Mevrouw Hamann: Dat begrijp ik heel goed, ja!

Even een reactie op de heer Tekir, die zich afvroeg waarover wij hier nu eigenlijk beslissen. Nou, we beslissen dat we een intentie hebben en een ambitie die er niet om liegen. Dat is zeker, maar het is ook zeker dat wij geen belofte doen. We gaan rekenen en we gaan nu een plaatje tekenen en met dat plaatje in de hand kun je naar het IKG, naar het bedrijfsleven, naar wellicht het verkrijgen van subsidies waarmee we mogelijk wel de zaak rond kunnen krijgen. Dus ik wil niet doemdenken, zoals ik bij CDA, bij D66 en bij Democraten Gorinchem hoor, van: het is niet realistisch, het zijn luchtkastelen, het kan allemaal niet. Nee, waar een wil is, is een weg – bij ons hebben ze dat zo geleerd –, als je een plaatje hebt en je kunt dat gaan verkopen, maar dan moet je met z'n allen wel je best doen, dan moet je er met z'n allen achter gaan staan, dan kun je wat bereiken in deze stad. Zo ken ik Gorinchem, hier is wat mogelijk, altijd geweest, en de heer Schefferlie weet dat als geen ander.

De heer Tekir: Voorzitter. Het is eigenlijk voor het eerst duidelijk vanavond wat we aan het besluiten zijn: we stellen een plaatje vast en we gaan de boer op.

Mevrouw Hamann: Juist.

De heer Tekir: En had u daar de gemeenteraad voor nodig?

Mevrouw Hamann: Dat is heel simpel voorgesteld en daar gaat heel veel rekenwerk bij komen, maar we zullen zeker de boer op moeten, en het beste is als wij dat met z'n allen uitdragen, want als we hier met een sip gezicht zitten, van 'dat kunnen we niet betalen, dat gaan we niet doen, het zijn allemaal luchtkastelen', dan komt er natuurlijk nooit wat, dan blijven we in die vijftien jaar gehouwehoer zitten – excusez le mot. Dus over de vraag of het haalbaar is, hoeven we nu niet te beslissen. Daar gaan we allemaal nog over rekenen. Is het realistisch? Dat gaan we ook nog zien, maar ik geloof er wel in, ik geloof in de kracht van deze stad. Ik kom nogal eens in andere plaatsen in het land, waar ik ook theaters bezoek, de uitvoering van de Nijntjefamilie bijvoorbeeld, allemaal hartstikke leuk. En wat zie je dan altijd, of het nou in Barneveld is, in Apeldoorn of een ander dorp in dit land, met grote letters: Rabozaal! Waarom hebben wij geen Rabozaal, waarom hebben wij die ook nooit gehad, waarom hebben wij geen Damenzaal, of Van Oordzaal, of IKG-zaal? Ze moeten allemaal mee gaan doen, dat is onze boodschap. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Klein, Stadsbelang.

De heer Klein: Orde, orde in zaal; dank je wel! Ja, soms moet dat even.

Dank u wel, voorzitter. Ik heb van twee dingen last. Dat is inderdaad, dat hoor ik thuis ook altijd hoor, dat als ik denk vrolijk te zijn, zegt mijn vrouw, of mijn kinderen zeggen dan: ben je boos? Nou, nee, dat ben ik niet, ik ben gewoon vrolijk dan. Enfin, daar heb ik last van. Een ander iets waar ik last van heb, is dyslexie, dus jullie kunnen je voorstellen dat dit werk eigenlijk helemaal niet voor mij is weggelegd...

De heer Schefferlie: Maar dat is lang niet zo erg als dyscalculie, en daar heeft het college last van, ben ik bang!

De heer Klein: Daar heb ik een bijzondere variant op: dat ik het verkeerd noem, maar wel goed opschrijf. Enfin, er mankeert van alles aan mij, maar dat hadden jullie vast al wel geraden.

De heer Schefferlie: Stemt u dan ook altijd tegen als u eigenlijk voor wilt stemmen!?

De heer Klein: Nee, dan kijk ik altijd meer naar wie het indient!

Dit is een uitdagende baan, maar volgens mij hebben we het nu over een raadsvoorstel en ik heb het gevoel dat ik het dit keer toch echt goed heb gelezen en dat wat meer mensen last hebben van een lichte vorm van dyslexie, want volgens mij is het klip-en-klaar en is het is het allemaal niet heel moeilijk. We stellen vandaag een tussenstap vast. Had het moeten? Nee, het had zeker niet moeten, we hadden ook gewoon lekker kunnen wachten tot de perspectiefnota, om dan verrast te worden, maar uiteindelijk zijn wij heel blij dat we deze tussenstap krijgen. We krijgen wat inzicht in de keuzes die zijn

afgewogen en we krijgen nog inspraak in de vraag: vinden we dit inderdaad overeenkomen met het initiatiefvoorstel dat wij hebben ingediend? Wat Stadsbelang betreft komt het daarmee helemaal overeen. Er vallen niet voor niets een aantal varianten af. Ik had het beter begrepen als mensen waren gekomen met een voorstel om niet B uit te werken, maar C, want dan hebben we het inhoudelijk echt over een aanpassing. Daarom kan ik eigenlijk ook wel zeggen, dat, zeg maar, het een beetje omhusselen van het voorstel en dan eigenlijk niet kiezen, ons niet tevreden stemt. Wij zeggen: kies gewoon en spreek een voorkeur uit voor variant B.

De heer Oostrum: Voorzitter...

De voorzitter: De heer Oostrum.

De heer Oostrum: De heer Klein heeft het over een beetje omhusselen van het voorstel in het amendement, maar dat is het niet. Er zit een heel groot essentieel verschil in en als u naar het raadsvoorstel kijkt moet u dat ook zien, als u niet echt dyslectisch bent. Voor variant B staan vier puntjes, a, b, c en d, om uit te werken en voor variant 0 staat als alternatief één zinnetje. Het wordt dus niet vergelijkbaar uitgewerkt en in het amendement wordt betoogd dat het beter is om het gelijkwaardig uit te werken, dus in feite de zinnetjes die onder 2 staan ook voor 3 van toepassing te verklaren. Dan krijg je een gelijkwaardige uitwerking, waardoor je een zorgvuldige afweging kunt maken of variant B of variant 0 je voorkeur heeft, uitgaande van een goede financiële uitwerking. Daar zit wel degelijk een verschil in. Dus u leest het misschien anders dan het er staat.

De heer Klein: Ik hoor de heer Oostrum heel duidelijk zeggen wat er gezegd wordt, maar als je het raadsvoorstel gewoon nog een keer goed doorleest, dan wordt duidelijk uitgesproken dat variant B de voorkeur is, daar gaan we de stappen a, b, c en d voor uitvoeren en vervolgens staat eigenlijk in punt 3: we hebben ook variant 0. Dat is eigenlijk een alternatief, maar juist ook misschien wel een nulmeting, om fatsoenlijk te kunnen beslissen over B, en die werken we gelijkwaardig daarin uit. Dus eigenlijk staat er exact hetzelfde, behalve dat er een voorkeur wordt uitgesproken en wij van Stadsbelang zijn juist heel blij dat we een voorkeur durven uit te spreken, want dat getuigt van visie.

Het amendement zullen wij niet steunen. Dan ga ik gelijk maar verder naar de moties. De motie van het CDA en andere om te wachten met de participatie snappen wij eigenlijk niet zo goed, want volgens mij is juist dit hét moment om te participeren én duidelijk te communiceren waarover je participeert, want ik denk dat het daar nog wel eens fout gaat en dat wil ik dan ook zeker het college meegeven: wees heel duidelijk waarover geparticipeerd wordt. Wordt er geparticipeerd over iets wat al zeker is, of wordt er geparticipeerd over verschillende varianten, waarbij de stad wel een voorkeur uit durft te spreken? Dus daarin willen wij zeer zeker het college niet gaan beperken, maar juist alle ruimte bieden om in gesprek te gaan met alle partijen die daartoe bereid zijn.

Dan de motie 'Kleine podia, groot bezit'. Ik denk dat iedereen hier in de zaal en de mensen thuis die meekijken het direct eens zijn met de titel van de motie. De kleine podia zijn een groot bezit en ik denk dat ook niemand hier in deze zaal de ambitie heeft, of de wens, om die kleine podia te laten verdwijnen ten koste van een vernieuwde Nieuwe Doelen. Echter, de inhoud van de motie klopt mijns inziens nog steeds niet. Er gaat geen subsidie naar de panden zelf, er gaat subsidie naar de stichtingen, en wat ik daar heel erg begrijp, en

daarmee sluit ik gedeeltelijk aan bij wat de heer Van Andel zojuist ook aangaf, is dat het niet de bedoeling is dat we uit het culturele veld met onze linkerhand gaan graaien en dat we dat vervolgens in onze rechterhand stoppen om De Doelen te financieren. Volgens mij mag dat inderdaad niet de insteek zijn, maar de uitspraak die in de motie geformuleerd is, is simpelweg onmogelijk.

De heer Schefferlie: Voorzitter. Het is wel jammer dat de heer Klein zulke spijkers op laagwater zoekt. U vraagt de hele tijd: wees nu eens duidelijk in de visie, spreek dat eens uit. Wat we hier gewoon heel duidelijk vragen is: handen af van de kleine theaters. In het ene geval kan het gaan om 'blijf van 't Pand af', want het gaat ook over 't Pand, en bij andere gaat het om stichtingen die gelieerd zijn aan de locaties waar de activiteiten gesubsidieerd plaatsvinden. Zo simpel is het. Stadsbelang wil altijd zo duidelijk zijn, maar kan hier niet uitspreken dat ze afblijft van de kleine theaters.

De heer Klein: Ik wil in zekere zin wel uitspreken dat het allerm minst onze ambitie of doel is om De Nieuwe Doelen te realiseren ten koste van de Peeriscoop of ten koste van 't Pand. Ik heb ook in mijn eerste termijn al aangegeven dat het heel vreemd zou zijn als we 1 op 1 concurrerende zalen zouden gaan creëren in De Nieuwe Doelen. Dat zou inderdaad heel vreemd zijn, maar nogmaals: inhoudelijk is de motie simpelweg onjuist. Ik durf hier zeker uit te spreken dat, op het moment dat het college bij de perspectiefnota met een voorstel komt om alle culturele budgetten erbij te pakken en al het vastgoed dat we hebben, waaronder dus ook 't Pand, te gaan verkopen om dit te realiseren, u in mij zeker een vriend zult vinden om dit tegen te gaan.

De heer Schefferlie: Ik vind het wel heel bijzonder dat Stadsbelang er geen enkele moeite mee heeft om een voorkeur uit te spreken voor een variant waarvoor 8 miljoen nog totaal onvindbaar is en waarmee een extra tekort van vijf ton in de exploitatie ontstaat, maar duidelijkheid onthoudt aan de kleine theaters, omdat een motie niet helemaal perfect geformuleerd is. Ik vind dat echt het dieptepunt van de avond.

De heer Klein: Voorzitter, laat ik het dan nog duidelijker zeggen: de motie is gewoon onjuist geformuleerd. Dan hebben we die discussie ook gehad. Maar ik durf wel uit te spreken dat het inderdaad niet onze ambitie is om dit ten koste te laten gaan van andere theaters, of andere culturele instellingen.

De heer Schefferlie: Steun dan die motie, doe niet zo moeilijk!

De heer Klein: Nee, wij steunen geen onjuiste moties. Dank u wel.

De voorzitter: Interruptie van de heer Van Andel.

De heer Van Andel: Voorzitter. Mag ik de heer Schefferlie vragen: als die motie nou zo onjuist zou zijn, wat u schijnbaar betwijfelt, waarom probeert u die dan niet aan te passen?

De heer Schefferlie: Geeft u maar aan hoe u dat wilt, dan doen we dat. Het enige wat erin wordt uitgesproken is: blijf gewoon af van die voorzieningen. De ene keer gaat het om een gebouw, de andere keer om een subsidie. Dat begrijpen we toch met elkaar?

De heer Klein: Nou, meneer Schefferlie: ik wil zo meteen best eens rustig met u bekijken hoe we dat op een andere manier kunnen formuleren, want zoals ik zojuist ook uitsprak, het is allerm minst onze ambitie om dit ten koste te laten gaan van andere theaters of andere culturele stichtingen in de stad. Maar nogmaals: op deze manier kunnen wij de motie niet steunen.

De voorzitter: Dank u wel. Dan de heer Van Santen, VVD.

De heer Van Santen: Voorzitter. In eerste termijn heb ik een onderzoek aangehaald rond taxonomie, oftewel stadskracht, om het wat makkelijker te maken, en dat heb ik op verzoek van een aantal mensen ook gedeeld. Hopelijk helpt dat onderzoek het college ook om wat meer te kwantificeren. Tegelijkertijd snappen wij ook wel dat dit soort zaken niet altijd in wetenschap te vangen is, maar meten is weten en stadskracht en cultuurkracht kunnen ook nog eens een keer per jaar gemeten worden, staat in dat onderzoek. Misschien is het het overwegen waard, dat geef ik nog even aan het college mee, misschien zelfs als onderdeel van deze realisatie.

Verder denken wij – en dat hebben we vanavond ook van een aantal fracties gehoord – dat het cultuurhart dat we willen een vitaal orgaan is, dus zet daar dan ook vooral op in. Als je een goede overlevingskans wilt hebben, meer kans op succes, dan kun je daar ook beter vol op inzetten, want alleen op die manier kunnen we die stadskracht-strijd aan met andere steden om ons heen, en dat creëert ook dat waterbedeffect dat ik eerder heb genoemd.

Dan kom ik bij de moties en het amendement. ‘Betaalbaarheid groot podium’ staat wat ons betreft juist niet op de agenda vandaag. Het was vooral de vraag: welke van deze varianten heeft de voorkeur? En dan hoor ik heel veel pleidooien over financiën, maar het is volgens mij een kwestie van een glas dat halfvol of halfleeg is, heel eerlijk, niet meer dan dat, en daar gaan we dus niet in mee.

Het amendement over het gelijktrekken van scenario’s is voor ons ook een lastige, want dan maak je geen leap of faith, dus je maakt geen keuze en we willen juist die bruisfactor heel erg bereiken, dus dan is het voor ons belangrijk om die voorkeur uit te spreken. Tegelijkertijd is het scenario 0 wel handig om erin te houden als een soort benchmark in ieder geval.

De motie ‘Kleine podia, groot bezit’ vonden we eigenlijk wel sympathiek, maar voor zover wij weten, is er altijd wel gezonde concurrentie geweest in onze stad en als je dan een bruisend cultureel centrum hebt, moet je vol inzetten op het cultureel centrum, maar dat hoeft niet te betekenen dat je kleine podia gaat afstoten natuurlijk. Dat sluit elkaar helemaal niet uit en het zou juist een leuke synergie kunnen zijn, denken wij ook. Maar goed, het is een redelijk marginaal verhaal, en wij denken ook wel, wat de wethouder ook zei: laten we naar het totaalplaatje kijken. De heer Klein zei, ‘nou, het gaat om stichtingen en niet om gebouwen’ en ik hoor de heer Schefferlie zeggen ‘het gaat soms om gebouwen, soms om stichtingen’...

De heer Schefferlie: Voorzitter, misschien ter verheldering: het staat ook helemaal niet geduid, zeg maar. Er staat gewoon in de motie dat je niet de subsidies afschaft in relatie tot die locaties. Dus daarmee specificeer je niet of het ten opzichte van die locatie zelf is of de stichting, maar gewoon dat je wat daar gebeurt niet wilt belasten door het daar weg

te halen. Er is gewoon behoefte aan om dat in Gorinchem te weten, neemt u dat van mij aan. Ik hoop dat u dat wel meeweegt.

De heer Van Santen: Ja, ik snap die intentie en die vind ik ook goed. De motie gaat echter ook heel erg over financiën en daarom zou ik zeggen: neem hem mee naar dat stukje financiën ook meteen, want dan kunnen we het gelijk goed bekijken naar het geheel.

De heer Schefferlie: Ja, maar weet u: juist het financiële deel is zo ambitieus hè? Dat is een beetje de kern van ons verhaal geweest: we missen echt een beetje een strohalm van: goh, dit zou echt mogelijk kunnen zijn, waardoor het kopje, waar in het voorstel staat 'hé, ga maar in die culturele hoek kijken', heel veel zorg teweegbrengt. En er staat ook nog eens een keer 'centreer de activiteiten, 'verkoop eventueel een pand, of ga desnoods oude activiteiten omzetten ten gunste van die nieuwe'. Ik zou u echt aanraden, ten gunste juist ook van de participatie die we nog hopen te krijgen, dat we deze duidelijkheid kunnen geven, want echt werkelijk niemand gaat u in Gorinchem tegenkomen die zal zeggen van 'goh, wat leuk dat er een groot podium komt, jammer dan voor die kleintjes'. Het is echt een mooie avond om die onduidelijkheid in ieder geval de nek om te draaien.

De heer Van Santen: Ik hoor wat u zegt en die intentie deel ik ook. Het is, wat de heer Klein volgens mij net ook zei, niemands bedoeling om hier anderen de nek om te draaien of iets daarmee te doen. Ik denk dat die intentie breed gedeeld wordt. Alleen de motie zelf is vrij financieel van aard en ik vind het lastig om dat zo te zien, maar als die intentie gedeeld wordt zou ik er de wethouder in tweede termijn zeker op willen attenderen dat wij dat ook delen.

De heer Tekir: Voorzitter...

De voorzitter: De heer Tekir.

De heer Tekir: Voorzitter, dank u wel. Ik ga een poging doen om dit te begrijpen. De heer Van Santen geeft aan dat de motie financieel van aard is, maar de motie reageert op de financiële suggesties die in het voorstel staan. Dus het wordt wel heel ingewikkeld als u zeg dat we dat pas later bespreken, terwijl we daar vanavond wel iets van gaan vinden.

De heer Van Santen: De motie gaat over gebouwen en over stichtingen. Ik hoor vanavond heel veel tegenstrijdige geluiden daarin, dus ik ben wel benieuwd wat de wethouder daar nog over kan zeggen. Maar de intentie die de heer Schefferlie daarnet aangaf steun ik wel. Het is vooral dat ik denk: moeten we dat dan nu als los plaatje gaan zien? Want die intentie kun je uitspreken, maar moeten we dat dus als los plaatje gezien, of moeten we het ook gewoon meenemen in het integrale geheel?

De heer Schefferlie: Het was sowieso natuurlijk een beetje lastig omdat in het voorstel een beperkt aantal opties wordt genoemd waarin gezocht zou kunnen worden, maar een hele hoop andere ook niet, zoals het schuldenplafond, of op andere terreinen dan cultuur. Dat is wel net in de beantwoording naar voren gebracht, dat je heel erg in de breedte kunt kijken, alleen: er zijn hier zulke angsten ontstaan vanwege de formuleringen die er staan, zoals het centreren van activiteiten, dat het goed is om op dit punt duidelijkheid te

scheppen. Wij gaan ons niet onderscheiden in Gorinchem ten opzichte van Tiel, Oosterhout, of wat grotere steden, waar mensen echt naartoe uitgaan, met een groot theater, wij willen desalniettemin zelf gewoon voor onze eigen amateurkunsten, maar die kleine theaters brengen ons, zeg maar, anders naar boven met al die krachten en alle maatschappelijke activiteiten die daar ook gebeuren, bijvoorbeeld op woensdag, zo'n gehaktdag voor mensen die aan eenzaamheid lijden. Er zijn echt veel zorgen over, van 'goh, gaan we dit nou te grabbel gooien?' Dus laten we gewoon lekker duidelijkheid geven: mensen, deze dingen, dat gaat ook helemaal niet om veel geld, echt niet, zeker niet in verhouding, bijvoorbeeld de € 25.000 voor een van die stichtingen, laten we daar nou alsjeblieft duidelijk over zijn.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Koçak.

De heer Koçak: Dank u wel, voorzitter. De heer Van Santen gaf aan dat hij de intentie begrijpt en ook steunt. Anderzijds hoor ik de heer Schefferlie zeggen dat de strekking van de motie is: handen af van de kleine podia. Dus dat is de strekking en dat betekent dat u als VVD de motie kunt steunen. Met andere woorden: het college kan de motie gewoon overnemen op grond van in ieder geval de strekking van de motie.

De heer Van Santen: Bedankt voor het advies, meneer Koçak. Wij steunen die intentie vooral, maar ik zit nog heel erg te dubben over de precieze formulering van de motie. Ik hoorde net al iets zeggen over aanpassen of iets dergelijks, en daar ben ik benieuwd naar...

De heer Schefferlie: Nee, we gaan de motie echt niet aanpassen hoor, want er staat niet gespecificeerd of de subsidie is voor een stichting of een locatie. Het gaat er gewoon om dat het geld dat wij investeren om het leven in de brouwerij te houden op die locaties, om daar de handen van af te houden. Laten we het niet ingewikkelder maken. U wilt die duidelijkheid geven in de stad, of niet.

De voorzitter: De heer Klein.

De heer Klein: Voorzitter. Het wordt heel erg een woordendiscussie, maar volgens mij moet de motie sowieso anders verwoord worden, want nu staat er letterlijk: 'door het beperken of afschaffen van subsidies, of het verkopen van bijbehorend onroerend goed'. Dat staat er vrij letterlijk, dus dan lees ik toch echt: de subsidies van Peeriscoop, 't Pand en het Zevende huis, of door het verkopen van 't Pand. Met de intentie ben ik het helemaal eens, maar niet met de manier waarop het hier opgeschreven staat. Het staat er echt zo, meneer Schefferlie.

De heer Schefferlie: Voorzitter, dat is een interpretatie. Er staat niet achter waar de subsidies over gaan. Met de podia wordt bedoeld de plek waar dat gebeurt. Nou, ja, weet je: als je het niet wilt begrijpen, hartstikke goed. Ik denk dat de stad het hartstikke goed begrijpt. We horen wel hoe de stemming uitvalt.

De voorzitter: Dank u wel. Nog een reactie van de heer Van Santen en dan is er volgens mij voldoende over uitgewisseld.

De heer Van Santen: De reactie is eigenlijk al door de heer Klein gegeven. De intentie begrijpen we echt wel, daar gaat het niet om. Het gaat vooral om de technische uitleg erachter, maar ik ben benieuwd wat er nog vanuit het college zal worden gezegd.

Ik was nog niet helemaal klaar, ik had nog een heel kort dingetje, maar laat dat verder ook maar. Wij blijven in ieder geval graag denken in mogelijkheden en kijken uit naar die verdere uitwerking.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Oostrum, PvdA.

De heer Oostrum: Dank u wel, voorzitter. Als Partij van de Arbeid zijn we uiteraard voor een bruisende oase van cultuur en andere maatschappelijke activiteiten in de stad, in De Nieuwe Doelen straks. We hebben ook een grote voorkeur, inhoudelijk, voor variant B, dat moge duidelijk zijn. De Partij van de Arbeid staat bekend om haar bereidheid geld aan maatschappelijke doelen uit te geven, zelfs het investeringsplafond is daarbij niet heilig, maar we willen ook wel weten hoeveel geld dan van tevoren. Dat is bij ons de essentie van het amendement, zoals ik net via een interruptie heb getracht duidelijk te maken. Het verschil tussen het raadsvoorstel en het amendement, zoals wij het in ieder geval lezen, is dat er een verschillende manier is van het uitwerken van variant B en variant 0. De reden waarom wij het amendement mede hebben ingediend en nog steeds steunen, is dat het verschillend in het raadsvoorstel staat en wij willen het gelijkwaardig uitgewerkt hebben. Ik hoor de heer Klein, de heer De Pagter en de heer Van Andel eigenlijk alle drie zeggen dat ze verwachten dat het gelijkwaardig wordt uitgewerkt, maar ik lees het daar niet. Dat kan aan mij liggen, maar ik ben in ieder geval niet dyslectisch! We lezen het dus kennelijk verschillend.

Voorzitter. Wat ons betreft dus eerst financieel uitzoeken, dan de participatie en gelijkwaardig financieel uitzoeken.

De voorzitter: Dank u wel. De heer De Pagter.

De heer De Pagter: Dank u wel, voorzitter. De moties en het amendement vinden wij voorbarig, omdat we nog niet over financiën een besluit nemen; dat doen we bij de perspectiefnota, zodra deze is uitgewerkt en ook in de meerjarenbegroting verder uitwerking is gegeven.

Het raadsvoorstel zullen wij steunen, want er wordt helder en transparant gecommuniceerd over een variantenkeuze, om deze verder uit te werken. Er wordt openheid gegeven over het proces en hoe dit verder moet lopen en wordt uitgewerkt. Ik ben alleen nog benieuwd naar het volgende. Ik heb de wethouder volgens mij horen zeggen dat variant 0 en variant B gelijkwaardig uitgewerkt zullen worden. Ik verzoek de wethouder daarover nog even duidelijkheid te geven. Het staat nu op verschillende punten met een aantal woorden in het raadsvoorstel, maar het zou helder zijn als de wethouder hier een antwoord op geeft, zodat het voor iedereen duidelijk is.

De verdere uitwerking zien we met vertrouwen tegemoet. Bij de perspectiefnota zullen we er financieel over kunnen besluiten en dan ook het besluit kunnen nemen.

Een laatste toevoeging. Als het variant 0 wordt, vinden we ook wel dat de bibliotheek hierin zeker meegenomen moet worden en dat er helderheid komt voor de bibliotheek, zodat zij niet in het ongewisse wordt gelaten. Dat vinden we zeer belangrijk en ik wil graag weten of de wethouder dat kan bevestigen.

De heer Schefferlie: Wat dat betreft zou de heer De Pagter ook het amendement kunnen steunen, want daar nemen we het uitdrukkelijk in op.

De heer De Pagter: Maar het amendement gaat nu over culturele instellingen en culturele instellingen zijn zo groot. U vraagt nu voor drie kleine podia...

De heer Schefferlie: Nee nee, nee, ik heb het over het amendement en u praat nu over de motie. Ons amendement roept ook op om juist in variant 0 ook de bibliotheek een eigenstandige uitwerking te geven.

De heer De Pagter: Volgens mij staat het ook in het raadsvoorstel en ik vraag nu of de wethouder daarover duidelijkheid kan geven. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Ik stel voor dat we eerst weer even een minuut of zes, zeven schorsen, want daar lijkt behoefte aan te zijn. Laten we afspreken dat we om half twaalf weer verder gaan. De vergadering is geschorst (23.23 uur).

Schorsing

De voorzitter: Ik heropen de vergadering (23.35 uur).

Aan de orde is het raadsvoorstel variantenkeuze toekomstperspectief De Nieuwe Doelen. De raad heeft in tweede termijnen gesproken en het woord is nu wederom aan wethouder Polatli.

Wethouder Polatli: Voorzitter, dank u wel. Allereerst de vraag van de heer Tekir in welke context dit is. Dat was ik eventjes kwijt; dank dat ik de ruimte heb gekregen om de zin te zoeken die ik niet in mijn hoofd had. Het staat onder het kopje 'Financiën' van het raadsvoorstel, en daaruit citeer ik: "Om u alvast enig gevoel te geven, presenteren wij u hier een aantal denkrichtingen welke het college de komende tijd zal meenemen in haar uitwerking." Dit is nadrukkelijk indicatief en daar staat ook niet alleen dekking zoeken binnen de kaders van het huidige cultuurbudget, maar nog een aantal andere voorbeelden van indicatieve denkrichtingen. Dat is het antwoord daarop.

De heer Tekir: Voorzitter. Dit was volgens mij het voorlezen van wat in het voorstel staat. Mijn vraag was een andere. De wethouder gaf in eerste termijn aan dat dekking gezocht zou worden binnen de volledige begroting, en dat is wat anders dan wat hier staat, namelijk dat de dekking wordt gezocht binnen het huidige cultuurbudget. Die twee kunnen niet alle twee waar zijn. Dus waar mogen we van uitgaan?

Wethouder Polatli: De gehele begroting, en daar valt punt 4 ook onder, dus ze zijn wel allebei waar.

De heer Tekir: Voorzitter, dit is een woordenspel. De begroting bevat meerdere programma's dan alleen het programma cultuur.

Wethouder Polatli: We kijken naar de totale begroting, had ik ook al gezegd.

De heer Tekir: Oké, maar dan zou ik in de woorden van de heer Klein willen zeggen: dan is dit voorstel onjuist.

Wethouder Polatli: Het is een denkrichting.

De heer Tekir: U zegt nu iets anders dan wat in het voorstel staat, dus nogmaals, om de woorden van de heer Klein te memoreren: het voorstel is dan gewoon onjuist.

Wethouder Polatli: Nou, ‘woordspeling’..., het is indicatief, om u alvast een gevoel te geven. We kijken naar de gehele begroting.

De heer Tekir: Nogmaals: wat u zegt is strijdig met het voorstel. U zegt ‘we kijken naar de hele begroting als mogelijke dekkingsbronnen’ en onder 4 staat dat we alleen dekking zoeken binnen de kaders van het huidige cultuurbudget. U trekt het nu breder zegt: nee, we gaan binnen de hele begroting kijken. De vrees die hier op tafel ligt is dat we gaan schrappen in het cultuurbudget. Daarom hebben we samen met Democraten Gorinchem een motie ingediend, om dat te voorkomen.

Wethouder Polatli: Ik kan het nog een keer herhalen: we gaan kijken naar de complete begroting.

De heer Tekir: Dat is prima, maar dan is het voorstel onjuist.

Wethouder Polatli: De heer Schefferlie luistert even niet mee, anders had hij waarschijnlijk gezegd dat dat dat spijkers op laagwater zoeken is.

De voorzitter: Ik constateer dat er verschil van mening is tussen datgene wat de wethouder zegt en wat de heer Tekir zegt. Gaat u verder.

Wethouder Polatli: Ik had al in mijn eerste termijn aangegeven dat we de varianten gelijkwaardig gaan uitwerken. De heer De Pagter vroeg om een bevestiging daarvan. Welnu, bij dezen.

Ten aanzien van de kleine podia heb ik al enkele malen verzekerd – maar ik ben een aantal keren geïnterrupteerd door de heer Schefferlie, waardoor het misschien niet duidelijk was – dat wij net als u niet willen dat de kleine podia lijden aan de gevolgen van De Nieuwe Doelen. Alleen, de motie zegt ook meer dan dat en meer garantie geven dan een jaarlijkse subsidie die op dit moment wordt gegeven, ik weet dan ook werkelijk niet wat voor garantie u zou willen hebben.

De heer Schefferlie: Het gaat om subsidies die gekoppeld zijn aan de locaties, het leven in de brouwerij; dat is eigenlijk waar het om gaat. Voor één locatie geldt volgens mij dat het eigendom van de gemeente is, vandaar dat de suggestie wordt gedaan om dat pand niet te verkopen. Dat dat hebben we opgeschreven, omdat u als bron ook aangaf ‘misschien kunnen we activiteiten centraliseren’. Daar hoeft op zich niets mis mee te zijn, als bepaalde activiteitspelers het goed vinden, maar voor deze drie geldt dat ze het graag op hun eigen plek willen blijven doen, vandaar. Maar het klinkt alsof u de motie ondersteunt en daar zou ik in ieder geval heel blij mee zijn, want dan creëert u duidelijkheid zonder dat het u iets kost, want we gaan niets anders doen dan we nu al doen. We zeggen alleen: handjes af van de kleine theaters.

Wethouder Polatli: Dan is nog de vraag gesteld, ik weet niet meer door wie: wat doen we hier vanavond? We zijn vandaag van vier varianten naar twee varianten aan het gaan,

die we beide evenredig willen uitwerken. We willen ze beide gelijkwaardig uitwerken. Ik had al aangegeven dat het misschien wat onhandig in het raadsvoorstel staat.

Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel.

Dames en heren. We hebben nu twee termijnen gehad waarin we het raadsvoorstel en een amendement en twee moties hebben besproken, dus het lijkt me goed om nu tot stemming over te gaan. Volgens het reglement van orde gaan we eerst stemmen over het amendement, vervolgens over de moties en daarna over het voorstel. Ik begin dus met het amendement en dat heeft als titel 'Varianten groot podium / bibliotheek'. Wenst iemand hierover nog een stemverklaring af te leggen? Dat is niet het geval.

De stemming over het amendement is geopend.

Het amendement wordt in stemming gebracht en met 14 tegen 10 stemmen verworpen.

Voor hebben gestemd de leden mw. Alba Heijdenrijk, Boutachkourt, Van der Geest, mw. De Groot, Koçak, Kuijten, Oostrum, mw. Pellikaan, Schefferlie en Tekir.

Tegen hebben gestemd de leden Van Andel, Bahlmann, Van Gammeren, mw. Hamann, Van Houwelingen, Klein, Krol, mw. Metz, De Pagter, Roeland, Van Santen, Van Veen, mw. Veldheer-Vink en mw. Van 't Westende-de Bijl.

De voorzitter: Aan de orde is motie M01 van Democraten Gorinchem en andere, getiteld 'Kleine podia, groot bezit'. Wens iemand hierover een stemverklaring af te leggen?

De heer Klein: Voorzitter, het mag waarschijnlijk allemaal niet meer, maar ik ben er voorstander van om flexibel met regels om te gaan en daarom wil ik nog een laatste 'zalvingspoging' doen om toch als raad tot elkaar te komen op het moment dat we bereid zijn om achter het Zevende huis een punt te zetten en daarbij dan niet specifiek te praten over subsidies, al dan niet het verkopen...

De voorzitter: Wat u nu doet, kan echt niet meer. U kunt alleen een stemverklaring afleggen.

De heer Klein: Oké dan niet; het was een poging.

De voorzitter: Mevrouw Hamann.

Mevrouw Hamann: Dank u wel, voorzitter. Een korte stemverklaring. Gorcum Actief vindt dat breed draagvlak nodig is om deze plannen tot ontwikkeling te brengen. De kleine podia zijn kwetsbaar, dat zien we heel goed in. Wij zoeken juist ook met hen de samenwerking en kunnen ons vinden in de toezegging van de wethouder dat zo te doen. Dank u wel.

De voorzitter: De heer Van Andel.

De heer Van Andel: Voorzitter. Ik vind het jammer dat de heer Schefferlie geen enkel druppeltje water bij de wijn wil doen. Ik zal op dat punt hetzelfde commentaar geven als mevrouw Hamann.

De voorzitter: Anderen nog?

De heer Klein: Voorzitter, nu dan in de vorm van een stemverklaring. Wij sluiten ons aan bij voorgaande sprekers. Het is geenszins onze intentie om dit ten koste te laten gaan van kleinere podia, maar vanwege de inhoud van de motie zullen we tegenstemmen.

De voorzitter: De heer Schefferlie.

De heer Schefferlie: Dank u, voorzitter. De motie is klip-en-klaar, en daar kun je eigenlijk alleen maar voor zijn als je van Gorinchem houdt. Dank u wel.

De voorzitter: De heer de Pagter.

De heer De Pagter: Dank u wel, voorzitter. We zullen tegen de motie stemmen omdat die een precedentwerking heeft op subsidies die zijn vastgesteld. Subsidies worden jaarlijks vastgesteld en een precedentwerking kan ertoe leiden dat andere culturele instellingen ook gaan eisen dat hun subsidies onaangeroerd worden. Subsidies vragen we per jaar aan en daar leg je verslaglegging over uit en daar geef je verantwoording over, dus in die zin stemmen we tegen de motie.

De voorzitter: De heer Van Santen.

De heer Van Santen: Heel kort. Wij sluiten ons aan bij de woorden van de heer De Pagter, dus wij zullen ook tegen de motie stemmen. Dank u wel.

De voorzitter: Dan open ik nu de stemming over de motie.

De motie wordt in stemming gebracht en met 14 tegen 10 stemmen verworpen.

Voor hebben gestemd de leden mw. Alba Heijdenrijk, Boutachkourt, Van der Geest, mw. De Groot, Koçak, Kuijten, Oostrum, mw. Pellikaan, Schefferlie en Tekir.

Tegen hebben gestemd de leden Van Andel, Bahlmann, Van Gammeren, mw. Hamann, Van Houwelingen, Klein, Krol, mw. Metz, De Pagter, Roeland, Van Santen, Van Veen, mw. Veldheer-Vink en mw. Van 't Westende-de Bijl.

De voorzitter: Dan gaan wij naar motie M02, getiteld 'Betaalbaarheid bibliotheek en groot podium'. Niemand wenst een stemverklaring af te leggen, stel ik vast, zodat we meteen tot stemming kunnen overgaan.

De motie wordt in stemming gebracht en met 14 tegen 10 stemmen verworpen.

Voor hebben gestemd de leden mw. Alba Heijdenrijk, Boutachkourt, Van der Geest, mw. De Groot, Koçak, Kuijten, Oostrum, mw. Pellikaan, Schefferlie en Tekir.

Tegen hebben gestemd de leden Van Andel, Bahlmann, Van Gammeren, mw. Hamann, Van Houwelingen, Klein, Krol, mw. Metz, De Pagter, Roeland, Van Santen, Van Veen, mw. Veldheer-Vink en mw. Van 't Westende-de Bijl.

De voorzitter: Ten slotte is het raadsvoorstel aan de orde. Wenst iemand hierover een stemverklaring af te leggen? De heer Van der Geest.

De heer Van der Geest: Voorzitter. Wij zullen uiteindelijk toch voor het voorstel stemmen, vooral vanwege de bibliotheek, maar wij zullen dezelfde houding als het college en de coalitie aannemen ten opzichte van het zoeken van de dekking. U hoeft bij ons niet aan te kloppen om het te zoeken in de investeringen en het kapot bezuinigen in de exploitatie.

Ik wil bij dezen ook nog wel een opmerking maken aan het adres van de heer Klein. Het schoot mij in het verkeerde keelgat dat er de hele avond allerlei verwijten zijn gemaakt om vervolgens om twee minuten voor twaalf binnen te komen met een aanpassing van de motie en dan zeggen dat de heer Scheffer niet meebeweegt. Kijkt u deze avond maar eens terug. Het was een financiële kloof die gedicht moest worden, maar de kloof hier in de raad heeft u vandaag met uw vrolijkheid of enthousiasme wel dieper geslagen. We zullen alsnog met belangstelling volgen wat het college de komende tijd gaat doen en voor stemmen, maar dat is vooral voor de bibliotheek, zoals gezegd.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Oostrum.

De heer Oostrum: Dank u wel, voorzitter. Wij zullen voor het raadsvoorstel stemmen, nu de wethouder heeft toegezegd dat hij een gelijkwaardige uitwerking van de varianten 0 en B zal presenteren, zodat wij bij de uiteindelijke stemming onze voorkeur kunnen bepalen aan de hand van onder andere de financiële dekking. Inhoudelijk is onze voorkeur variant B.

De voorzitter: De heer Schefferlie.

De heer Schefferlie: Voorzitter. Wij stemmen voor, al spreken we zelf absoluut geen voorkeur uit, maar we willen niet de indruk wekken dat we de nadere uitwerking willen tegenhouden.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Tekie.

De heer Tekir: Voorzitter, dank u wel. Zoals ik in mijn bijdrage al aangaf, zitten we nu in een proces dat nog niet is afgerond, maar wel een uitvoering is van het initiatiefvoorstel dat we als raad hebben genomen. Dat proces zal linksom of rechtsom afgemaakt moeten worden en om optimaal recht te doen aan het initiatiefvoorstel kunnen wij nu ook niet anders dan akkoord gaan. Tegelijkertijd baart het rookgordijn dat nu alsnog bestaat ten aanzien van de dekking ons zorgen. De verantwoordelijkheid daarvoor ligt nu bij het college en we zien graag bij de perspectiefnota tegemoet wat daarvan terecht is gekomen en welke keuzes voor zullen liggen.

Dank u wel.

De voorzitter: Geen andere stemverklaringen, stel ik vast. Dan open ik de stemming over het raadsvoorstel.

Het raadsvoorstel wordt in stemming gebracht en met algemene stemmen aanvaard.

Voor hebben gestemd de leden mw. Alba Heijdenrijk, Van Andel, Bahlmann, Boutachkourt, Van Gammeren, Van der Geest, mw. De Groot, mw. Hamann, Van Houwelingen, Klein, Koçak, Krol, Kuijten, mw. Metz, Oostrum, De Pagter, mw. Pellikaan, Roeland, Van Santen, Schefferlie, Tekir, Van Veen, mw. Veldheer-Vink en mw. Van 't Westende-de Bijl.

10. Overzicht begrotingswijzigingen februari 2024 ([2024-903130](#))

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt conform het voorstel van burgemeester en wethouders besloten.

11. Motie vreemd aan de orde van de dag.

De voorzitter: Het woord is aan de heer Van Houwelingen van de SP. Ik heb met hem afgesproken dat hij het, gezien het late tijdstip, zeer kort zal houden. Daarna zal ik een voorstel doen.

De heer Van Houwelingen: Dank u wel, voorzitter. Ik probeer het zeker kort te houden, het is immers vijf voor twaalf, in dit geval bijna letterlijk wat betreft de begroting. We zijn raadslid geworden omdat we het allerbeste willen voor onze gemeente en niet om de gemeente kapot te bezuinigen. Deze zin uit het manifest ‘Raden in verzet’ trok mijn aandacht. Als de rijksoverheid vanaf 2026 haar plannen niet aanpast, zullen we net als driehonderd andere gemeenten worden gedwongen om bovenop al enorme opgaven ook te bezuinigen, of de begroting niet sluitend in te dienen. Er is minder geld, daar kunnen we niet omheen. Ik ben ervan overtuigd dat al deze raadsleden het beste willen voor onze inwoners en dat alle raadsleden in deze zaal, ieder vanuit hun eigen invalshoek, zich hard maken voor deze gemeente, onze stad. Als raadsleden willen wij ons werk doen. Wij willen veel betekenen voor onze inwoners en dat kan niet zonder geld. Daarom is het van groot belang dat wij als gemeente Gorinchem samen met andere gemeenten blijven benadrukken dat wij ook geld nodig hebben om onze lokale taken en grote opgaven goed en voldoende uit te voeren. Wij willen het college vragen om onze zorgen onder de aandacht te brengen op alle plekken in Nederland die van toepassing zijn, te beginnen bij de informateur en de formerende partijen. Het is heel belangrijk dat wij als gemeenteraad van Gorinchem – en ik hoop dat de hele raad dit steunt; de PvdA heeft al laten weten de motie mede te willen indienen – de onderhandelende partijen laten zien dat het heel belangrijk is om de gemeentes niet te vergeten. Ze hebben het daar over de euro’s, maar hier gebeurt het, hier wordt het uitgevoerd. Ik zal heel trots zijn op deze gemeenteraad wanneer deze in verzet gaat tegen de plannen van het rijk vanaf 2026. We moeten voldoende geld hebben om het beste te kunnen uitvoeren voor onze inwoners. Dat is de strekking van de motie.

Motie M03: Raden in verzet – zonder geld geen gemeenten

De raad van de gemeente Gorinchem,
in vergadering bijeen op 29 februari 2024;

roept het nieuw te vormen kabinet op in het regeerakkoord te regelen dat:

- gemeenten de belangrijke maatschappelijke opgaven kunnen realiseren door hiervoor voldoende geld beschikbaar te stellen;
- gemeenten structureel over voldoende middelen beschikken via het gemeentefonds door bijvoorbeeld afschaffing van de opschalingskorting, voortzetten van de bestaande financieringssystematiek en indexering van de fondsen passend bij echte (stijgende) kosten op wettelijke (zorg)taken;
- gemeenten sturingsmogelijkheden en bevoegdheden krijgen die bij hun taken en verantwoordelijkheden passen;
- gemeenten nooit meer in een situatie terecht kunnen komen waarbij wel de taken, maar niet de benodigde middelen bij de gemeenten terechtkomen;
- de interbestuurlijke (financiële) verhoudingen op basis van gelijkwaardigheid en samenwerking worden hersteld en verankerd;

vraagt het college om:

- deze motie ter kennis te brengen van de informateur en onderhandelende partijen namens de gemeente Gorinchem;
- deze motie ter kennis te brengen van de vaste Kamercommissie voor Binnenlandse Zaken;
- deze motie in kopie te sturen aan het actiecomité Raden in Verzet via radeninverzet@gmail.com en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter: Dank u wel. Deze motie gaat over een problematiek die ons allen zeer bekend is en waarop ook de VNG volop op actief is. De vraag is even – ik kijk rond, want u gaat erover –: wilt u daar nog een uitgebreid debat met elkaar over voeren, of wilt u een kort statement maken, om daarna tot stemming over te gaan, met eventueel een stemverklaring?

De heer Schefferlie: Een kort statement alstublieft.

De voorzitter: De heer Schefferlie.

De heer Schefferlie: Voorzitter. Wij steunen het voorstel van harte. Wij vinden dat de landelijke politiek de gemeenten als eerste en dichtstbijzijnde overheid enorm in de steek laat. We vinden het wel wat wonderlijk dat juist de urgentie die u hiermee uitdrukt zo makkelijk parallel loopt aan de discussie die we hiervoor hebben gehad, waarbij het geen enkel probleem was om zoveel miljoenen exploitatietekort op de koop toe te gaan nemen. Maar goed, dat is uw consistentie. We steunen in ieder geval deze mooie motie.

De voorzitter: De heer Tekir.

De heer Tekir: Voorzitter, dank u wel. Ik kan er ook niet omheen dat de motie in ieder geval al steun verdient omdat erin staat dat er geen taken terecht mogen komen zonder de benodigde middelen te regelen. Dat is inderdaad een les die we onszelf ook mogen vastknopen. Wat ik mij in alle eerlijkheid wel afvroeg bij deze motie is het volgende. We zitten in een M50- lobbyverband met middelgrote gemeenten. Nu komt het initiatief van ‘Raden in verzet’. Ik vind het allemaal prima en de motie kan zeker ook wel gesteund worden, maar ik heb wel altijd geleerd dat een lobbystrategie, en hoe je je stappen daarbij inzet, wel heel erg bepalend is bij, nou ja, bijvoorbeeld een kabinet, of een onderhandelend gezelschap waar je indruk wil maken. Dus ik zou het college ook graag willen meegeven om de motie binnen de lobbystrategie M50, dan wel via de VNG, door te geleiden, zodat het de meeste indruk en effect heeft.

Dank u wel.

De voorzitter: Dat is een advies dat u het college meegeeft, hè? Want de motie spreekt natuurlijk wel iets anders uit. Maar ik begrijp het volledig.

Anderen nog? Dat is niet het geval. Kan ik het zo afconcluderen dat u allen instemt met deze motie en daarmee het college opdracht geeft om hiermee aan de slag te gaan? Dat is het geval. Aldus besloten.

Dan dank ik u van harte voor uw bijdragen tijdens al deze debatten.

12. Sluiting

De voorzitter sluit te 23.56 uur de vergadering.

Sprekersindex:

Andel, P. van, 23, 24, 25, 44, 45, 46, 49, 56

Bahlmann, B.C.S, 10

Boutachkourt, A., 12

Dansen, mw. E.L., 6, 7

Geest, J.P. van der, 18, 26, 33, 39, 41, 57

Hamann, mw. E.W.H., 25, 26, 46, 56

Houwelingen, A.C. van, 2, 9, 14, 59

Klein, J., 3, 16, 22, 26, 27, 28, 38, 39, 40, 42, 43, 47, 48, 49, 52, 56

Koçak, E.A., 5, 46, 52

Loderus, mw. W., 4

Mager, mw. A., 13

Oostrum, J.C., 6, 7, 11, 14, 29, 47, 48, 52, 58

Pagter, M. de, 12, 31, 35, 36, 43, 44, 53, 54, 57

Polatli, F., 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 54, 55

Santen, N. van, 28, 49, 50, 51, 52, 57

Schefferlie, P.C.J., 15, 16, 17, 27, 28, 37, 38, 39, 40, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 55, 56, 58, 60

Tekir, I., 13, 21, 22, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 42, 43, 44, 46, 51, 54, 55, 58, 60

Veen, D. van, 10